

KRONIKA

KOPALNIE WĘGLA KAMIEŃNEGO
ŚLĄSKIE

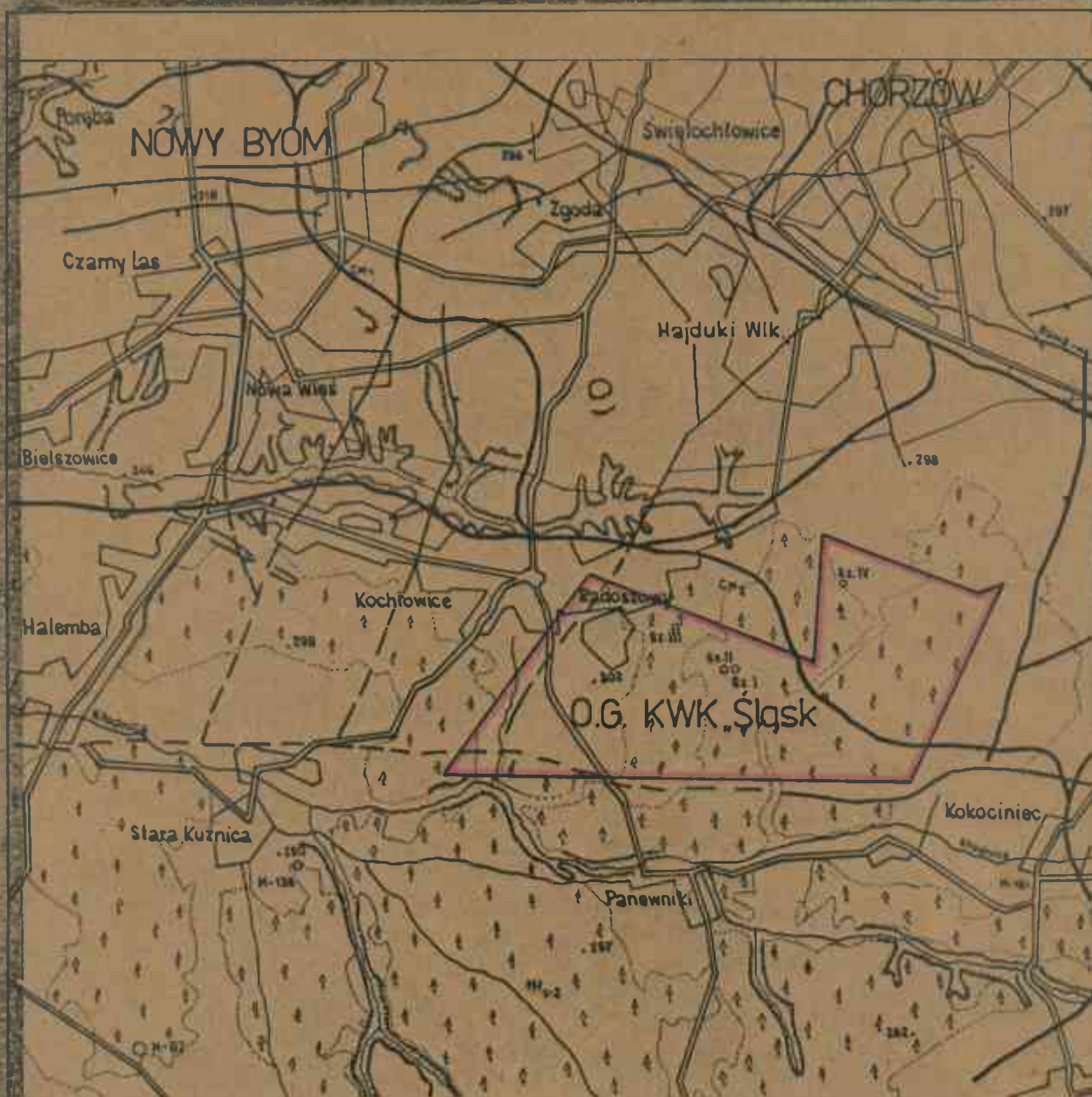

Kopalnia Węgla Kamiennego "S l ą s k" zlokalizowana została na obszarze górniczym "Radoszowy" rozciągającym się na przygranicznych obszarach dzisiejszych miast: Rudy Śląskiej, Chorzowa i Katowic.

Nazwa obszaru górniczego pochodzi od niegdyś samodzielnej wioski Radoszowy, wchłoniętej później przez Kochłowice a wraz z nimi stanowiącej następnie dzielnicę Nowego Bytomia, zaś od roku 1959 dzielnicę Rudy Śląskiej jako Ruda Śląska - Kochłowice.

Kochłowice stanowią dziś najbardziej na południowy-wschód wysuniętą dzielnicę Rudy Śląskiej ograniczoną od południa rzeką Kłodnica, od północy potokiem Kochłówką, od wschodu linią kolejową Gliwice-Katowice Ligota.

Jest to najbardziej lesista część Rudy Śląskiej, leżąca na granicy "Czarnego" i "Zielonego Śląska" co widoczne jest szczególnie w rejonie Kopalni "Śląsk" otoczonej lasem ze wszystkich stron.

Mapa geologiczna rejonu Kochłowiec

skala 1 : 50 000

- uskok stwierdzony
- - - uskok przypuszczalny
- Granica obszaru górniczego kop. „Śląsk”

Obszar górniczy.

Obszar górniczy Kopalni "Śląsk" o powierzchni $7,4 \text{ km}^2$ graniczy od północy z obszarem górniczym dawnej kopalni "Kleofas" /dziś Gottwald/ i "Nowy Wirek", od wschodu z Kopalnią "Wujek", od zachodu z Kopalnią "Halemba" oraz od południa z nie zagospodarowanym jeszcze obszarem górniczym "Panewniki".

Teren w większości pokryty lasem co upraszcza problemy związane z ochroną powierzchni. Złoże zalega na południowym skłonie siodła głównego Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. Cechuje się niewielkimi upadami od $3 - 10^\circ$ w kierunku południowym.

Charakterystyka złoża.

Karbon pokryty jest utworami czwartorzędu, których grubość dochodzi do 77 metrów. W środkowej części obszaru górniczego występuje również w nakładzie trzeciorzęd o grubości 13 - 27 m.

Karbon produktywny zbudowany jest z warstw: orzeskich, rudzkich, siodłowych i brzeźnych.

Tektonika.

W złożu występują zaburzenia głównie typu uskoku.

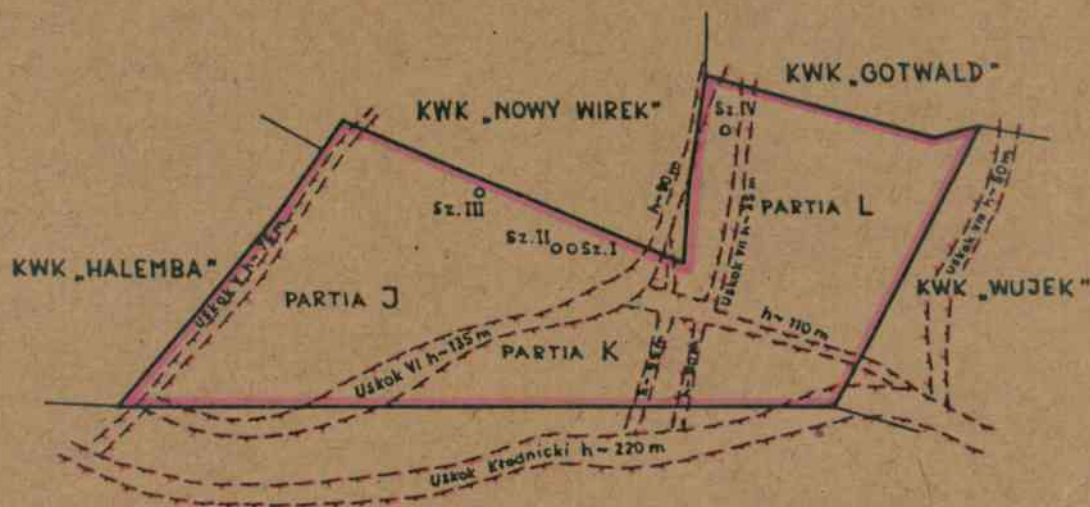
Najważniejsze uskoki to: uskoki Kłodnicki, Uskok V, Uskok VI, Uskok VII, oraz uskoki VIII. Część z tych uskoki, mianowicie:

Uskok V, Uskok VIII i Uskok Kłodnicki stanowią naturalne granice eksploatacji Kopalni "Śląsk" od strony południowej, zachodniej i wschodniej.

wskutek tego, tylko północna granica eksploatacji z Kopalniami "Nowy Wirek" i "Gottwald" /Pole Kleofas/ jest granicą umowną.

Dalsze dwa uskoki: Uskok VI i VII dzielą złożę na trzy partie: J, K, L, różniące się między sobą głębokością zalegania pokładów.

Charakterystyka pokładów.

Karbon produktywny występuje na całym obszarze górniczym, w warstwach od orzeskich do brzeźnych, przy czym poszczególne grupy pokładów wyraźnie różnią się pod względem wartości przemysłowej.

Warstwy orzeskie: zalegają na głębokości do 370 m. Występują tu liczne pokłady węgla, o niewielkiej, na ogół nie przekraczającej 1 m grubości zaliczone jako zasoby pozabilansowe.

Są to pokłady: 348/2, 350, 353, 354, 357, 360 i 364/3. W obszarze Górnicy KWK "Śląsk" pokłady od 348/2 do 354, eksploatowane były w ubiegłym stuleciu i na początku XX wieku przez niewielkie prymitywne kopalnie węgla.

Warstwy górnorudzkie: charakteryzują się dużą ilością pokładów, z których większość wykazuje zmienną miąższość.

W związku z powyższym z pośród 9 pokładów tej grupy: 401, 402/2, 403/1, 404/4, 404/5, 405, 406/1, 407/2 i 409 zaledwie 3 a mianowicie: 402/2, 405 i 409 zaliczone są jako bilansowe.

Warstwy dolnorudzkie: występujące w tej serii pokłady węgla charakteryzują się stosunkowo dużą grubością. Ich wartość przemysłową obniża jednak nieregularność zalegania oraz liczne wyklinienia, ścienienia i rozszczepienie pokładów.

W obszarze górnicy KWK "Śląsk" udokumentowano występowanie pokładów: 410/1, 411/1, 412, 413/1, 413/2, 414/1, 414/2, 416 i 417.

Z wymienionych pokładów wszystkie /poza 412/ posiadają zasoby bilansowe.

Warstwy siodłowe: w obszarze górnicy KWK "Śląsk", należą do najbardziej węglowozasobnych. Występuje tu 5 pokładów: 502, 504, 506, 507 i 510 o grubości dochodzącej do 10,0 m. /pokład 502/.

Warstwy porębskie: zalegają w obszarze górniczym KWK "Śląsk" na głębokości od 800 do 1200 m i nie zostały dotychczas zbadane i udokumentowane.

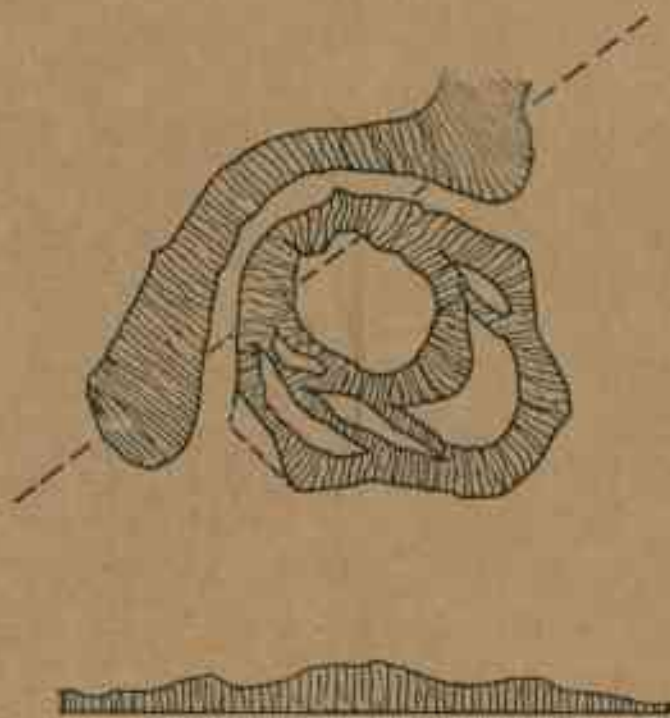
Ilość zasobów bilansowych wg stanu na 1.01.1984 r. wynosi ok.287 mln ton, z czego zasoby operatywne ok.96 mln ton.

W okresie projektowania "Pola Zachodniego" Kopalni "Wujek" /tak bowiem nazywano w 1967 r. obecną Kopalnię "Śląsk"/ zasoby bilansowe ocenione były na ilość ok.271 mln ton, z których wyodrębniono ok.182 mln ton zasobów przemysłowych. Tak znaczne zróżnicowanie ilości zasobów przewidzianych do eksploatacji wyniknęło ze stosunkowo małego rozeznania złoża w okresie opracowania Założeń Techniczno-Ekonomicznych kopalni.

Kochłowice - Radoszowy - szkic historyczny - tradycje górnicze.

Początek osadnictwa na terenie leżącym na południe od Bytomia, w interesującym nas rejonie, między rzekami Bytomką na północy oraz Kochłówką i Kłodnicą na południu, sięga bardzo odległej przeszłości. Obszar ten stanowił część prastarej puszczy rozgraniczającej siedziby dawnych polskich plemion Opolan i Wiślan, nazywanej od ciemnej barwy drzew "Czarnym Lasem".

Miejscowość Ruda oraz Kochłowice należą do najstarszych na Górnym Śląsku. Zróżnicowane wzmianki w dokumentach o ich istnieniu pochodzą z 1303 r. dla Rudy i 1314 r. dla Kochłowic, są jednak znacznie spóźnione w stosunku do rzeczywistej metryki. Odnosi się to w szczególności do Kochłowic, gdzie około XIII w. istniało grodzisko strzegące drogi handlowej Bytom - Mikołów.

1: 1000

Grodzisko Kochłowice

Tradycje górnicze Kochłowic sięgają XV wieku. W roku 1451 książę Wacław Cieszyński sprzedaje swe dobra "Kochłowice" wraz z tamtejszą kopalnią rudy żelaznej i kuźnicą, Stanisławowi Rudzkiemu za 220 marek. Nie był to jednak widocznie dla nabywcy zbyt korzystny interes, gdyż już w roku 1481 Rudzki sprzedaje nabyte przed 30 laty dobra Janowi von Zierotin, za cenę 200 marek, a więc ze stratą.

W XVI wieku następuje żywiołowy rozwój rejonu Kochłowic. Na gruntach tej wsi pojawiają się dalsze miejscowości: Nowa Wieś, Bykowina, Kłodnica, Niedźwiedziniec i Radoszowy.

Około 1598 roku powstaje w Kochłowicach, przejęta przez protestantów kaplica. W roku 1666 biskup krakowski Mikołaj Oborski konsekruje drewniany kościół, zastąpiony dopiero w roku 1806 przez zachowaną do dziś murowaną świątynię.

Z roku 1665 posiadamy informację o istniejącej tutaj szkole parafialnej kierowanej przez Jana Szczepanowskiego.

Zapis z roku 1670 informuje o wynagrodzeniu nauczyciela, który otrzymuje od każdego właściciela 2 chleby i 6 groszy, zaś od huty żelaza: 1 chleb i 2 grosze. Do jego uposażenia należał również ogród.

W XVIII wieku rejon Kochłowic był bardzo gęsto zaludniony.

w 1756 roku parafia Kochłowicka liczy około 700 osób, zaś w roku 1791 783 osoby dorosłe. Dla porównania Bytom w tym samym czasie liczył 2400 osób dorosłych, a więc zaledwie 3 razy więcej.

Znaczna liczba ludności nie oznaczała jednak wysokiego, czy nawet znośnego poziomu życia. Brak przemysłu poza niewielkimi kopalniami rudy żelaznej i niezbyt urządzoną glebą pozwalały tylko na skromną wegetację.

O standardzie życia w tym okresie świadczą dobitnie warunki mieszkaniowe ówczesnej "arystokracji" wiejskiej: proboszcza i organisty. Mówi o tym dokument z roku 1756 "Drewniany kościół kryty gontem, podobnie jak wieża.

Dosyć wygodna plebania drewniana zawiera trzyokienną izbę mieszkalną proboszcza, stajnię nową, z dwu stodół większa - stara mniejsza - nowa. Organista posiada nowowzniesiony dom z jedną izbą. Parafia liczy 700 osób dorosłych z Kochłowic, Nowej Wsi, Halemby, Radoszów, Bykowiny". Tak więc wymagania lokalowe proboszcza i organisty nie były zbyt wygórowane a przecież z pewnością były bardziej komfortowe niż pozostałych parafian.

Wiek XIX to okres burzliwego rozwoju górnictwa rudnego i węglowego w Kochłowicach i okolicy z czym wiązał się wzrost ilości mieszkańców, znajdujących zatrudnienie w licznych, prymitywnych zakładach górniczych. Świadcami tego okresu jest kilka domów mieszkalnych zachowanych do chwili obecnej.

O stosunkach ludnościowych jak również własnościowych w roku 1869 posiadamy dość dokładne informacje. Parafia kochłowska liczy w tym czasie 3816 katolików, 65 ewangelików i 74 żydów, w tym same Kochłowice 1385 mieszkańców /w tym 2 ewangelików i 18 żydów/, którzy zamieszkują w 107 budynkach, co daje średnie zagęszczenie około 13 mieszkańców na 1 dom. Wielka własność obejmuje 2594 morgi lasu podzielonego na trzy "Straże": Kochłowice, Bykowina i Niedźwiedziniec. Do pozostałych mieszkańców należało łącznie 1785 morgów gruntu, a więc zaledwie 40 . W obrębie wsi czynne były 2 kopalnie węgla: założone w roku 1824 Kopalnia "Hugo" i "Selma".

Kopalnia "Hugo" eksploatowała swe nadanie górnicze płytkimi do 30 m szybkami, obsługiwanymi ręcznymi kołowrotami. Do roku 1850 z eksploatowanych szybków uzyskiwano 200 - 230 t/dobę przy jednozmianowej dwunastogodzinnej pracy załogi. Na polu górniczym "Hugo" rozwinęła się później dzisiejsza kopalnia "Nowy Wirek".

Ze względu na prymitywne warunki eksploatacji dokonywanej praktycznie na wychodniach przy pomocy płytkich szybków żywot ówczesnych kopalń był bardzo krótki. Dlatego już około 1860 roku szereg z nich zakończyło swój żywot. Dotyczy to kopalń rud żelaza oraz kopalń węgla: "Zygfryd", "Jenny", "Emanuel", "Paweł" i "Viereckssegen", "Koepfelobe" i "Aleksandrine".

Podobne stosunki istniały również w Radoszowach, wiosce powstałej już wprawdzie w XVI w. na gruntach wsi Kochłowice, lecz która ze względu na ubogą glebę nie sprzyjającą rozwojowi rolnictwa, nie wykazywała tendencji rozwojowych nawet w XIX wieku, kiedy na jej terenie powstawały i zamierały liczne kopalnie węgla /między innymi kopalnia "Niedźwiedziniec"/

dające zatrudnienie miejscowej ludności. Wymienione kopalnie przestały istnieć przed rokiem 1861.

W roku 1861 wioska posiadała zaledwie 447 mieszkańców /w tym 3 ewangelików i 4 żydów/. Prawie cała ziemia - 3722 morgi lasu - należała do wielkiej własności. W rękach pozostałych mieszkańców wioski pozostawało zaledwie 205 morgów tj.ok. 5 % całości gruntu.

Koniec XIX i początek XX wieku oznacza dla Kochłowic dalszy wzrost ludności. Wzrasta również jej świadomość narodowa.

W 1910 roku Kochłowice liczą już 7168 mieszkańców, w tym: 6410 mówiących językiem polskim, 233 językiem polskim i niemieckim oraz 533 posługujących się językiem niemieckim. Ludność utrzymywała się głównie z przemysłu. W wyborach komunalnych w listopadzie 1919 roku na ogólną liczbę wyborców 3429, na listy polskie oddano 2893 głosy uzyskując 13 z ogólnej liczby 15 mandatów. W plebiscycie, w dniu 20.03.1921 roku na ogólną liczbę 4332 głosujących /w tym 167 emigrantów/ za Polską oddano 3364 głosy /77,07%/, za Niemcami 968 głosów /22,93 %/.

Działywały tu:

- Rada Robotniczo-Żołnierska, /od listopada 1918r. do grudnia 1919 roku,
- 60-osobowe gniazdo Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół" /reaktywowane w grudniu 1918 roku/, kierowane przez Franciszka Wilka i Jana Bistę,
- utworzona w oparciu o powyższe organizacje, Komórka Polskiej Organizacji Wojskowej na Górnym Śląsku /PO/WG.Sl./, działająca od lutego 1919r.,
- Polska Rada Ludowa /luty 1919 - luty 1920/, kierowana przez F.Wilka i Wincentego Mainkę.

**POMNIK POWSTANCÓW ŚLĄSKICH
ZNISZCZONY PRZEZ OKUPANTA W 1939 R
ODBUDOWANY Z INICJATYWY
RADY DZIELNICOWEJ
PATRIOTYCZNEGO RUCHU ODRODZENIA
NARODOWEGO W KOCHŁOWICACH
22 LIPCA 1984 R.**

***Nie rzucim
ziemi
skąd nasz
ród...***

**W HOŁDZIE
POWSTANCOM
ŚLĄSKIM**

**ŻOŁNIERZOM WRZEŚNIA
OFIAROM HITLERYZMU
BOJOWNIKOM POLEGŁYM W WALKACH
O UTRWALENIE WŁADZY LUDOWEJ
MIESZKANCY RUDY ŚLĄSKIEJ**

W II Powstaniu Śląskim Kochłowice opanowane zostały przez siły powstańcze w dniu 22.08.1920r. po krótkotrwałej walce stosowanej z Sipo /Sicherheitspolizei/. W walce o Kochłowice poległo wówczas 6 powstańców.

W III Powstaniu Śląskim Kochłowice opanowane zostały przez siły powstańcze w dniu 3.05.1921 roku i utrzymywane do likwidacji powstania. Również w tych walkach śmierć poniosło dalszych 5 powstańców. Przez cały okres III Powstania, Kochłowice były ważnym ośrodkiem zaplecza powstańczego. Stacjonowała tutaj Komenda Placu i Straż Obywatelska. Przez Kochłowice przebiegała druga linia powstańczej obrony okręgu przemysłowego w granicach strefy specjalnej. 20.06.1922 roku Kochłowice zostają uroczyście przejęte przez administrację Polską.

W 1924 roku odsłonięto pomnik na zbiorowej mogile powstańczej.

Pomnik zniszczony przez Niemców odbudowano w 1945 roku.

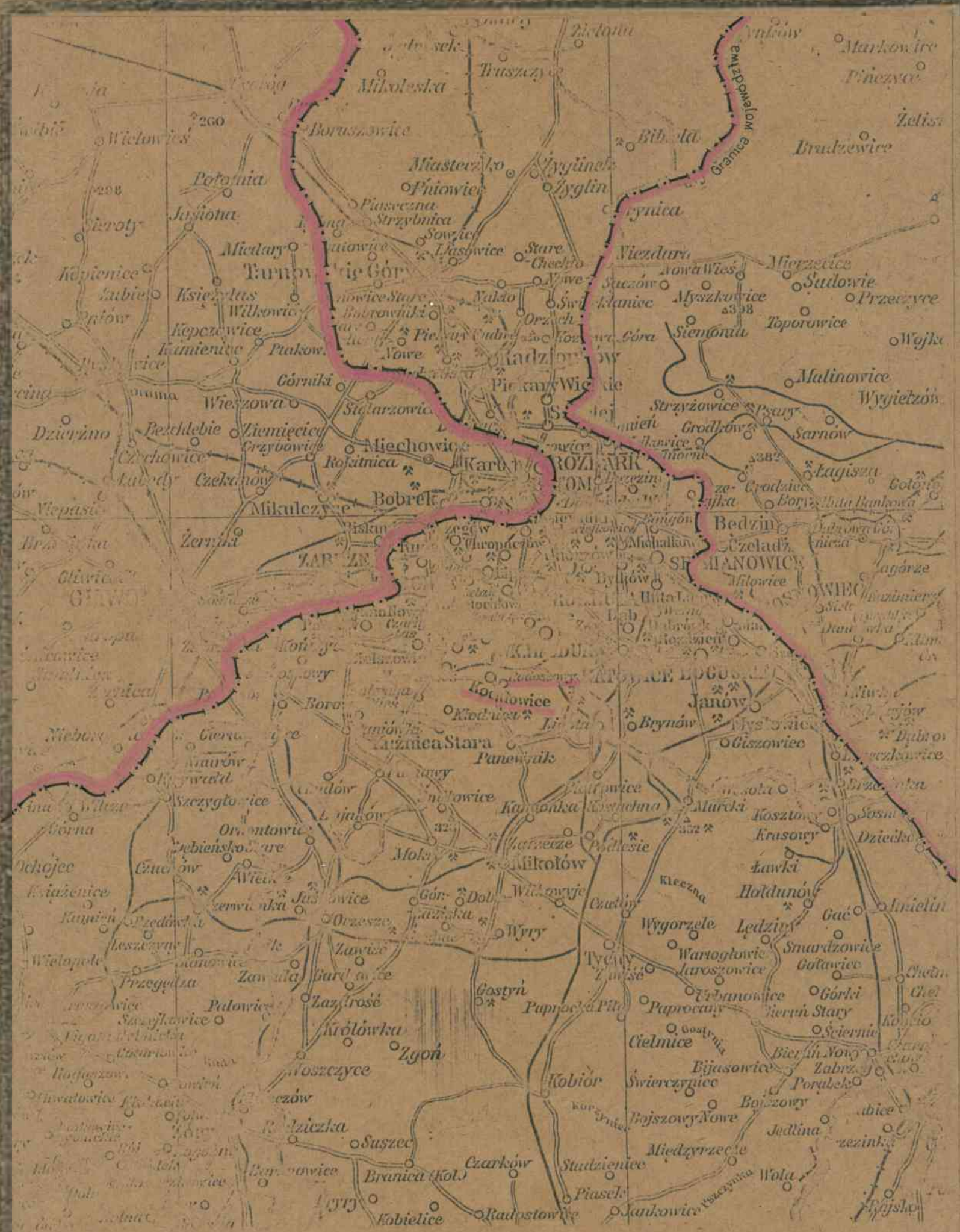

W wyniku powstań śląskich Kochłowice włączone zostają do państwa polskiego, stanowiąc bezpośrednie przedpole obszaru przemysłowego Górnego Śląska.

Okres międzywojenny nie był dla Kochłowic sprzyjający. Do 1928 roku największy zakład Kochłowic: Kopalnia "Wirek" wegetuje nie osiągając przedwojennego wydobywania.

W roku 1932 następuje w Kopalni "Wirek" redukcja załogi o 50 % a w roku 1933 zatopienie kopalni co pozbawia pracy setki mieszkańców Kochłowic i okolicznych miejscowości.

W czasie II wojny światowej /w 1940 roku/ okupant uruchamia zatopioną kopalnię "Wirek", która również w pierwszych latach powojennych stanowi główne miejsce pracy dla mieszkańców Kochłowic.

Granica Państwa Polskiego z 1921 roku

Warto również wspomnieć o widniejących na zachód od kopalni "Śląsk" fortyfikacjach. Był to południowy odcinek fortyfikacji stałych "Obszaru Warownego Katowice" rozciągających się na długości około 22 km od Bobrownik poprzez Dąbrówkę Wielką - Łagiewniki do Kochłowic.

Wymienione fortyfikacje wykonane w okresie międzywojennym, miały być przedłużone w kierunku południowym poprzez Mikołów do północnego skraju lasów pszczyńskich. Decyzja o przedłużeniu pasa fortyfikacji podjęta została niestety zbyt późno /w kwietniu 1939 r./ co uniemożliwiło ich wykonanie i stworzenie zapory zabezpieczającej przed uderzeniem niemieckim z południowego, nieufortyfikowanego skrzydła.

Rok 1945 przyniósł wyzwolenie i rozwój przemysłu.

Następuje poprawa warunków socjalnych poprzez rozwój budownictwa mieszkaniowego i komunikacji. Kochłowice przechodzą znamiennej ewolucję pod względem administracyjnym.

Od roku 1951 włączone zostają wraz z Wirkiem, Bielszowicami, Chebziem, Bykowiną, Starą Kuźnią i Halębą do Nowego Bytomia, który tym sposobem staje się szóstym co do wielkości miastem w województwie katowickim /po Katowicach, Bytomiu, Zabrze, Chorzowie i Gliwicach/.

W roku 1950 ostatnim roku samodzielnej egzystencji liczyły Kochłowice 15000 mieszkańców.

Po dalszych ośmiu latach od 1.01.1959r. na skutek połączenia odrębnych dotychczas miast Nowego Bytomia i Rudy Śląskiej znalazły się Kochłowice w administracyjnym obszarze miasta Ruda Śląska jako odrębna dzielnica:

"Ruda Śląska - Kochłowice" lub też w biurokratycznej nomenklaturze

"Ruda Śląska - 7".

Prace badawcze i projektowe dla nowej kopalni.

Największe naturalne bogactwo kraju jakim jest węgiel zostało docenione przez kierownictwo resortu już w pierwszych latach po wyzwoleniu. Potrzeby kraju w zakresie zaspokojenia własnych potrzeb energetycznych jak też i potrzeb eksportowych, niezależnie od rozbudowy istniejących kopalń węgla, stwarzały konieczność budowy nowych kopalń zarówno dla zastępowania starych, o wyczerpujących się zasobach jak też i dla zwiększenia ogólnego potencjału wydobywczego. W związku z tym prowadzono między innymi już w latach 1955-1960 roboty badawcze /odwierty/ na obszarze górniczym dzisiejszej Kopalni Węgla Kamiennego "Śląsk".

W latach 1957-1958 na podstawie wstępnego rozeznania geologicznego, ówczesny dyrektor naczelny Bytomskiego Zjednoczenia PW przedstawia w Ministerstwie Górnictwa i Energetyki pierwszy skrócony projekt budowy nowej kopalni. Projekt zostaje zaakceptowany i przekazany do szczegółowego rozpatrzenia w biurach projektowych. Przyszła kopalnia otrzymuje roboczą nazwę "Radoszowy", ponieważ przewidziano budowę szybu centralnego i budynku dyrekcji w dzielnicy Kochłowic-Radoszowy /włączonej później wraz z Kochłowicami do Rudy Śląskiej/.

Projekt przewiduje zakończenie budowy kopalni do roku 1965.

Inwestorem zostaje Bytomskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego, zaś całokształtem inwestycji kieruje dyrektor i dział inwestycyjny kopalni "Halemba".

W dniu 23.09.1959r. Kopalnia "Halemba" jako inwestor uzgadnia z władzami wojskowymi lokalizację "Szybów wentylacyjnych, centralnych i bocznic piaskowej kopalni "Radoszowy".

Innych uzgodnień z zainteresowanymi władzami dokonuje opracowujące projekt wstępny "Biuro Studiów i Projektów Typowych Górnictwa Węglowego w Katowicach", które np. już rok wcześniej, 5.09.1958 r. uzyskuje zgodę Pełnomocnika Ministra Żeglugi i Gospodarki Wodnej w Katowicach "na zaopatrzenie w wodę projektowanej kopalni "Radoszowy" w ilości 700 m³ na dobę z wodociągu komunalnego Mikołów-Chorzów o średnicy 1200 mm".

W roku 1960 budowa kopalni przechodzi w gestię Katowickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego i podporządkowana zostaje dyrekcji kopalni WK "Staszic w Budowie", która w dniu 23.08.1961r. uzyskuje z Wydziału Architektury i Nadzoru Budowlanego Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach zezwolenie nr 170/61, jako "Zatwierdzenie lokalizacji szczegółowej Budowy Kopalni Radoszowy" które "upoważnia inwestora do opracowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej, obejmującej projekt wstępny wraz z planem zagospodarowania przestrzennego".

W roku 1961 opracowany też został dla kopalni "Radoszowy" Generalny Projekt Wstępny.

Okres budowy nowej kopalni nie był okresem sprzyjającym rozwojowi górnictwa węglowego. Teoria "zmierzchu węgla" znajduje posłuch w instancjach odpowiedzialnych za gospodarkę narodową. Nie starcza pieniędzy na budowę nowych kopalń.

Budowa samodzielnej kopalni "Radoszowy" stoi pod znakiem zapytania.

Termin oddania kopalni "Radoszowy" do eksploatacji w roku 1965 staje się nieaktualny.

Rozpoczęte w roku 1963 głębienie szybu III doprowadzono w roku 1963 do głębokości 535 m, zaś dopiero w roku 1965 rozpoczęto głębienie szybu IV zakończone w roku 1968 na głębokości 789 m.

W roku 1965 opracowano nowy "Generalny Projekt Wstępny" dla kopalni jednopoziomowej o wydobywaniu 7000 t/dobę netto, przy czym pierwszy poziom eksploatacyjny miał być założony na głębokości 596 m /-300 m/. Trudności finansowe oraz atmosfera "zmierzchu węgla" uniemożliwiają realizację również tego projektu.

Resort górnictwa nie rezygnuje jednak z szans utworzenia kopalni na bardzo bogatym złożu w obszarze górniczym "Radoszowy".

Prace projektowe jak również i roboty górnicze udostępniające prowadzone są w sposób zamaskowany pod kryptonimem "Rozbudowy Kopalni Wujek w Polu Zachodnim".

Założenia dla tej koncepcji, opracowane przez Biuro Projektów Górniczych zostają zatwierdzone przez Zespół Oceny Projektów Inwestycyjnych MGİE protokołem Nr 46/67 z dnia 3.07.1967r. Na ich podstawie opracowany zostaje "Dyrektywny Projekt Koncepcyjny Rozbudowy Kopalni "Wujek" w polu zachodnim /O.G.Radoszowy/ zatwierdzony przez MGİE protokołem Nr 76/67 z dnia 24.11.1967 r.

Projekt koncepcyjny, podobnie zresztą jak i późniejsze etapy projektowe^k, przewidywał kopalnię jednopoziomową, z poziomem wydobywczym na głębokości 765 m /-470 m od poziomu morza/, udostępnioną przez cztery szyby a mianowicie:

Szyb I Główny - klatkowy o średnicy 8 m. Przeznaczony dla zjazdu załogi, transportu materiałów i wydobywania skały płonej.

Szyb II Główny - skipowy, o średnicy 8 m.

Wraz z szybem I stanowić miał szyb wdechowy.

Szyb III - Peryferyjny o średnicy 6 m, zgłębiony do poz. 765 m /-470 m od poziomu morza/. Pełnić ma rolę szybu wentylacyjnego dla zachodniej partii złoża oraz dla Kopalni "Halęmba".

Szyb IV - Peryferyjny, o średnicy 7,5 m, zgłębiony do głębokości 765 m /-470 m od poziomu morza/. Miał być szybem wentylacyjnym dla partii wschodniej oraz szybem podsadzkowym.

Zasoby przemysłowe netto w ilości 182.795.000 ton przy projektowanej zdolności wydobywczej 7000 t/dobę gwarantowały żywotność kopalni przez okres 94 lat.

Projekt przewidywał i umożliwiał udostępnienie i rozcinkę złoża z poziomu wydobywczego kopalni "Wujek", co pozwalało na skrócenie czasu budowy kopalni /Pola Zachodniego Kóp. Wujek/ jak też i znaczne skrócenie czasu potrzebnego do uzyskania pełnej zdolności wydobywczej /7000 t/dobę/.

Cykl budowy ustalono na 6 lat od czasu rozpoczęcia realizacji inwestycji do uzyskania pierwszego wydobywania, oraz 10 lat do osiągnięcia pełnego wydobywania a mianowicie:

rok	1975	1976	1977	1978	1979	
wydob.	1500	3000	4500	5800	7000	

W skład inwestycji "Rozbudowa Kop. "Wujek" w polu zachodnim" wchodziły:

- rozbudowa kopalni w polu zachodnim,
- budowa zakładu przeróbczego,

Była to więc pod pozorem "Rozbudowa" budowa całkiem odrębnej i samodzielnej jednostki wydobywczej.

W projekcie nowego zakładu górniczego na podkreślenie zasługuje celowość rozwiązań zarówno pod względem ekonomicznym i technologicznym jak też i ze względu na ochronę środowiska i wykorzystanie naturalnego ukształtowania terenu.

Rozmieszczenie poszczególnych obiektów w minimalnym stopniu deformuje teren jak też i pozwala na uzyskanie dodatniego efektu plastycznego.

Poszczególne obiekty zakładu górniczego rozmieszczone zostały na 4 poziomach, a mianowicie:

Poziom A: /najwyższy 301-289 m /n.p.m./ - obiekty administracyjne,
BHP i socjalne.

Poziom B: obiekty produkcyjne i usługowe /nadszybia/, warsztaty magazyny.

Poziom C: dworzec kopalniany.

Poziom D: /najniższy 275 m npm/ - osadniki.

Projekt koncepcyjny stał się podstawą szczegółowych projektów, technicznych zrealizowanych w toku prowadzonej inwestycji.

Pierwszy etap budowy kopalni "Śląsk".

Decyzja o rozpoczęciu robót inwestycyjnych podjęta została przez ówczesnego Ministra Górnictwa i Energetyki Jana Mitręgę wbrew lansowanym przez część ekonomistów i władz państwowych teoriiom "zmierzchu węgla". Roboty inwestycyjne prowadzone były formalnie w sposób nielegalny pod pretekstem "Rozbudowy Kopalni "Wujek" w Polu Zachodnim, dla utrzymania jej potencjału wydobywczego".

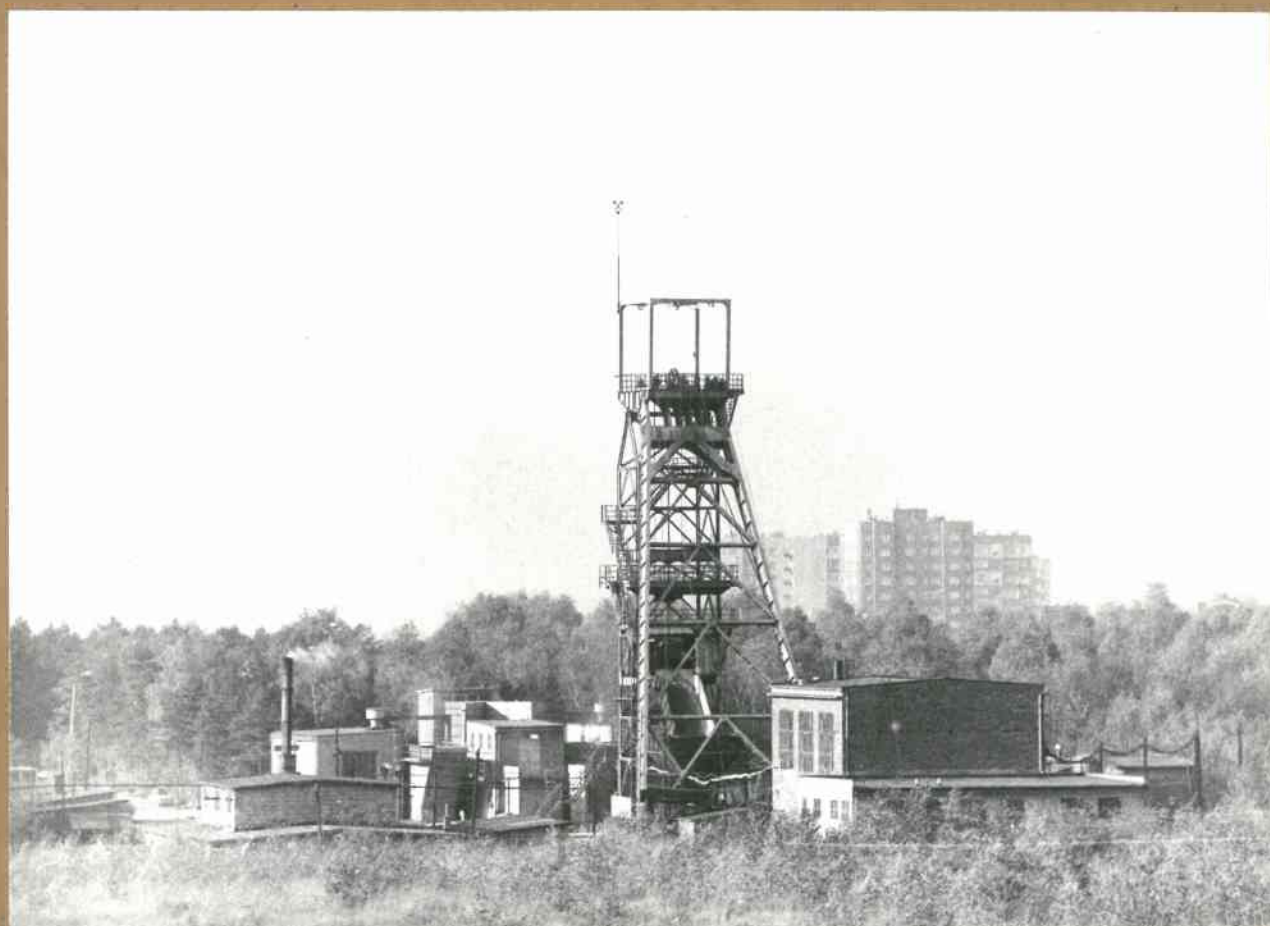
Wystarczy jednak przeanalizować lokalizację Kopalni "Wujek" i budowanej kopalni w "Polu Zachodnim" oraz zakres inwestycji, by stwierdzić jaką rolę mogła nowa kopalnia pełnić w przyszłości.

Zaznaczyć również należy, że podporządkowanie nowej inwestycji Kopalni "Wujek" z jednej strony stanowiło dobre zamaskowanie celu inwestycji, zaś z drugiej strony pozwoliło na prowadzenie szeregu prac podziemnych z terenu kopalni "Wujek", co w znacznym stopniu skróciło cykl inwestycyjny oraz okres potrzebny do osiągnięcia planowanego wydobycia docelowego.

Obszar Górniczy "Radoszowy" został formalnie przekazany Kopalni "Wujek" jako inwestorowi, pismem MGIE z dnia 23.12.1967r. znak DG/MG/1763/67, skierowanym do Katowickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego, w którym stwierdza się, że "obszar górniczy złoża węgla kamiennego pod nazwą "Radoszowy" utworzony decyzją z dnia 21.03.1961r. znak MG/1172/61 przydzielam Kopalni Węgla Kamiennego "Wujek" i upoważniam tę kopalnię do wydobywania węgla kamiennego w granicach tego obszaru".

Jeszcze przed przekazaniem obszaru górniczego "Radoszowy" Kopalni "Wujek" prowadzone były w nim roboty górnicze zmierzające do udostępnienia złoża.

Zapoczątkowało go głębenie szybu III wentylacyjnego rozpoczęte pod patronatem Kopalni "Halemba" w kwietniu 1963r., a zakończone w roku 1971 na głębokości 800 m. Szyb ten w przyszłości miał pełnić rolę szybu wentylacyjnego dla partii zachodniej Kopalni "Śląsk" a równocześnie był i jest do dnia dzisiejszego szybem wentylacyjnym dla Kopalni "Halemba".

W dwa lata później, 10.05.1965r. Kopalnia "Kleofas" przystąpiła do głębenia szybu IV jako szybu wentylacyjnego dla własnych potrzeb a równocześnie szybu wentylacyjnego dla wschodniej partii późniejszej kopalni "Śląsk". Głębenie tego szybu zakończono 1.04.1968r. na głębokości 800 m. Również i ten szyb pełnił i pełni rolę szybu wentylacyjnego dla Kopalni "Kleofas" /dziś "Gottwald"/.

Punktem zwrotnym dla rozwoju robót udostępniających i ich tempa był rok 1967 kiedy to zapoczątkowana została realizacja "Projektu koncepcyjnego rozbudowy Kopalni "Wujek" w Polu Zachodnim zatwierdzonego przez Ministerstwo Górnictwa i Energetyki protokołem ZEOPI Nr 46/67 z dnia 3.07.1967 r.

Niezależnie od głębienia szybów: III przez KWK "Halemba/ i IV /przez KWK "Kleofas"/ prowadzone są przez Kopalnię "Wujek" intensywne roboty udostępniające z poziomu 613 Kopalni "Wujek".

Drażony w kierunku szybu IV przekop wentylacyjny /początkowo chodnik wentylacyjny/ w marcu 1967 roku wchodzi w obszar górniczy "Radoszowy". Niewiele później bo w czerwcu 1967 roku granicę tę osiąga również przekop "Radoszowski" /przewozowy/. Oba przekopy, o długości około 3300 m przebite zostają do szybu IV w roku 1970.

W roku 1969 rozpoczęto intensywne głębenie szybów centralnych o średnicy 8 m. W tym też roku zatwierdzony został Dyrektywny Projekt Koncepcyjny Kopalni "Wujek" w Polu Zachodnim, przewidujący uzyskanie stąd pierwszego wydobywania w roku 1976, zaś docelowego - 7000 t/d w roku 1970.

Rok 1969 przyjmuje się jako rozpoczęcie budowy właściwej Kopalni "Śląsk".

Szyb I rozpoczęty 5.08.1969r. zgłębiony został do głębokości 790 m w dniu 5.02.1972 r. pełnić miał rolę szybu zjazdowego oraz służyć dla transportu materiałów i wydobywania kamienia.

Szyb II - głębenie rozpoczęte w dniu 8.05.1969r. zakończone zostało na głębokości 850 m w dniu 17.01.1972r. Szyb będzie pełnił funkcję głównego szybu wydobywczego /skipowego/.

Ponadto oba szyby stanowią szyby wdechowe dla Kopalni "Śląsk".

Wszystkie szyby wydrążone zostały przez Przedsiębiorstwo Budowy Szybów w Bytomiu.

Równolegle z głębieniem szybów prowadzone są dalsze roboty udostępniające z Kop."Wujek" mające na celu przygotowanie prawidłowego szkieletu wyrobisk kamiennych dla Kopalni "Śląsk" - wówczas jeszcze "Pola Zachodniego Kop."Wujek" a mianowicie:

- przekop graniczny /od przekopu Radoszowskiego w kierunku szybu centralnego I/ na poziomie 600 m. Drażenie rozpoczęte w 1971 r. zostało zakończone w kwietniu 1972r., przebicciem do szybu I centralnego, po wydrażeniu 2420 m.

W 1971 roku rozpoczęto również roboty udostępniające na poziomie 765 m. Był to przekop zachodni łączący szyb centralny II z szybem wentylacyjnym III.

Ostatnim wyrobiskiem udostępniającym, o podstawowym znaczeniu, był rozpoczęty w 1972 roku i zakończony w 1974 roku, a więc już po uzyskaniu przez Kopalnię "Śląsk" pełnej samodzielności przekop wschodni łączący szyb I centralny z szybem IV wentylacyjnym na poz. 765 m.

Niezwłocznie po wydrażeniu szybów wyposażono je w odpowiednie urządzenia wyciągowe co stanowiło, wraz z wykonaniem podjętych wyżej przekopów, zakończenie pierwszego podstawowego etapu budowy i udostępnienie złoża. Szyby wyposażone zostały głównie w krajowe urządzenia wydobywcze, a mianowicie:

Szyb Centralny I - w maszynę wyciągową ZUT "Zgoda" - typu
2L-6000/1600 o mocy $N = 1600$ kW.

Szyb Centralny II - w maszynę wyciągową ZUT "Zgoda"
typu 4L-4250 o mocy 2×1900 kW,

Szyb Wentylacyjny III - w maszynę wyciągową ZUT "Zgoda", typu
BOB-5500 o mocy 630 kW,

Szyb Wentylacyjny IV - w węgierską maszynę wyciągową "Ducles"
typu K-4000/660 o mocy 660 kW.

Sprawne wykonanie podstawowych robót udostępniających, stworzyło możliwość przyspieszenia terminu zarówno uzyskania pierwszej produkcji jak też i uzyskania docelowego wydobycia w ilości 7000 t/dobę. Znalazło to odbicie w porozumieniu spisany w dniu 25.03.1972r. pomiędzy Katowickim Zjednoczeniem Przemysłu Węglowego jako Naczelnym Inwestorem i Generalnym Koordynatorem Budowy Kopalni "Śląsk", a uczestnikami procesu inwestycyjnego, dla osiągnięcia pierwszego wydobycia w 1974 roku. Dokument ten uzyskał akceptację ówczesnego Viceprezesa Rady Ministrów i Ministra Górnictwa i Energetyki mgr inż. Jana Łitęgi.

MINISTERSTWO GÓRNICTWA I ENERGETYKI
KATOWICKIE ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO

P O R O Z U M I E N I E

spisane

POMIĘDZY KATOWICKIM ZJEDNOCZENIEM PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO
JAKO NACZELNYM INWESTOREM I GENERALNYM KOORDYNATOREM

B U D O W Y K O P A L N I "Ś L ą S K"

A UCZESTNIKAMI PROCESU INWESTYCYJNEGO

DLA OSIĄGNIĘCIA PIERWSZEGO WYDOBYCIA w 1 9 7 4 r.

Katowice, dnia 25.03.1972 r.

AKCEPTUJE POROZUMIENIE I ZOBOWIAZANIA UCZESTNIKÓW
PROCESU INWESTYCYJNEGO, MAJĄCE NA CELU UZYSKANIE
PIERWSZEGO WYDOBYCIA W KOPALNI ŚLĄSK W 1 9 7 4 r.
I DOCELOWEGO WYDOBYCIA W 1 9 7 8 r. - ZAMIAST
ODPOWIEDNIO W LATACH 1976 I 1979 WEDŁUG OBOWIĄ-
ZUJĄCEGO DLA KOPALNI DYREKTYWNEGO CYKLU BUDOWY.

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER GÓRNICCTWA I ENERGETYKI

.....
Mgr inż. Jan Nitęga

.....
d/s budowy kopalni "SLASK"

mgr inż. Bogusław Rogoż

Dyrektor Inwestycyjny

mgr inż. Jerzy Kosiara

Naczelny Dyrektor

.....
dr inż. Leon Kieda

Przedsiębiorstwo Budowy Szybów

Pracowni
Robót Wykopowych

Dyrektor

.....
S. Dąbrowski

mgr inż. W. Sacher

Przedsiębiorstwo Robót Górniczych Katowice

Pracowni
Robót Chodnikowych

Dyrektor

.....
Jan Kasperik

dr inż. J. Malo

Zjednoczenie Budownictwa Górniczego

Dyrektor Techniczny

Naczelny Dyrektor

mgr inż. A. Baboszyński

mgr inż. R. Kosa

Zjednoczenie Przemysłu Maszyn Górn.

"POLMAC"

Dyrektor Techniczny

Naczelny Dyrektor

.....
mgr inż. St. Kozłowski

mgr inż. St. Grosicki

Centralny Ośrodek Badań - Projektowy
Wzrostowania i Utylizacji Kopalni

Dyrektor

.....
dr inż. Z. Nowak

.....

Kopalni Węgla Kamiennego

"WUJEX"

.....

.....
mgr inż. Gojda

.....
Węglowego

.....
ktor Techniczny

.....
inż. Edward Knapik

.....

Przedsiębiorstwo Budowlane Przemysłu

Węglowego

.....
Pracowni Budowy

.....
mgr inż. Nowot

.....
Dyrektor

.....
mgr inż. M. Lesiecki

Zjednoczenie Budowlano-Montażowe W.W.

Dyrektor Techniczny

Naczelny Dyrektor

.....
mgr inż. J. Kocio

mgr inż. H. Kotu

Główne Biuro Studiów

Biuro Projektów

Dyrektor

.....
mgr inż. St. Cierp

Projektów Górniczych

.....
w Katowicach

.....
Dyrektor

.....
mgr inż. J. Pal

Centrala

.....
Biuro Górnictwa

.....
geologicznego

.....
Dyrektor

.....
Z. Borowska

W dokumencie mówi się wyłącznie o "budowie Kopalni "Śląsk" a nie "Kopalni Wujek w Polu Zachodnim".

Znaczenie skrócenia czasu budowy i dochodzenia do pełnej zdolności wydobywczej obrazują podstawowe wskaźniki techniczno-ekonomiczne zawarte w planach i normatywach a mianowicie:

Cykl budowy:

normatywny - 8 lat	
- dyrektywny zatwierdzony przez MGIE	- 7 lat
- zadaniowy	- 6 lat
- ustalony w zobowiązaniu	- 5 lat.

Pierwsze wydobywanie od chwili rozpoczęcia budowy kopalni.

- normatywne	- 12 lat
- dyrektywne zatwierdzone przez MGIE	- 10 lat
- zadaniowe	- 9 lat
- ustalone w zobowiązaniu	- 5 lat

Wydobywanie docelowe 7000 t/dobę

- normatywne	- 1981 r.
- dyrektywne	- 1979 r.
- zadaniowe	- 1978 r.
- ustalone w zobowiązaniu	- 1978 r.

Dla dotrzymania podanych w "porozumieniu" terminów wprowadzono dodatkowe usprawnienia techniczne w stosunku do technologii ustalonej w dokumentacji, a mianowicie:

1. Przystosowanie szybu Centralnego II /skipowego/ do prowadzenia robót przygotowawczych na poz. - 470 m, - od dnia 1.06.1972 r. przez okres 2 lat. W tym okresie, należało również obok szybu zbudować wieżę szybową, stalową, a następnie przesunąć ją w całości nad głębiony szyb.
2. Wykonać precementację szybu I i II nie w czasie głębinienia lecz po oddaniu ich do eksploatacji.
3. Prowadzenie robót kamiennych i węglowych na poz. -300 m, w rejonie szybu IV, dla przygotowania eksploatacji do granic w pokładach 502 i 504 partia "L" z poziomu 613 Kop. "Wujek".
4. Wybudowanie do końca 1974 roku urządzenia podsadzkiego przy szybie IV, wraz z bocznicą kolejową.

Życie potwierdziło realność podjętych zobowiązań z wyjątkiem budowy urządzenia podsadzkiego, zrealizowanego dopiero w 1977 roku.

Realizacja porozumienia, umożliwiła zakończenie w roku 1974 pierwszego etapu budowy kopalni i uzyskania w grudniu tegoż roku pierwszego wydobycia w ilości 1800 t/dobę a więc wyższego od przewidzianego porozumieniem /1500 t/dobę/. Stworzyło to konieczność wyodrębnienia kopalni w samodzielną jednostkę gospodarczą, tym bardziej, że w ciągu zaledwie 4 lat kopalnia miała uzyskać docelowe wydobycie 7000 t/d.

Gwałtowny wzrost wydobycia stawiał przed kopalnią trudny do rozwiązania problem pozyskania dostatecznej liczby pracowników, szczególnie o odpowiednich kwalifikacjach górniczych.

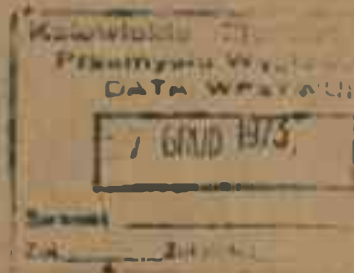
Problem ten złągodziło w znacznym stopniu powiązanie organizacyjne nowopowstałej kopalni z gwałtownie zamierającą z powodu wyczerpywania się zasobów niezbyt odległą Kopalnią "Śląsk - Matylda" w Świętochłowicach-Lipinach. Nastąpiło to w wyniku Zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki Nr 49 z dnia 26.11.1973r., które łączyło w jeden organizm gospodarczy starą zamierającą kopalnię "Śląsk-Matylda" z Kopalnią "Śląsk w budowie" będącą dotychczas w gestii Kop. "Wujek".

ZARZĄDZENIE nr 49

MINISTRA GÓRNICTWA I ENERGETYKI

z dnia 26 listopada 1973 r.

/znak: GM, PO21-0143-9/

w sprawie zmiany nazwy i przedmiotu działania przedsiębiorstwa państwowego Kopalnia Węgla Kamiennego Śląsk-Matylida.

Na podstawie art. 4 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych /Dz. U. z 1960 r. Nr 18, poz. 111/ zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W zarządzeniu nr 230 Ministra Górnictwa z dnia 1 stycznia 1951 r., zmienionym zarządzeniem nr 147 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 28 grudnia 1966 r. - nazwę przedsiębiorstwa "Kopalnia Węgla Kamiennego Śląsk-Matylida" zmienia się na "Kopalnia Węgla Kamiennego Śląsk, ".

2. Kopalnia Węgla Kamiennego Śląsk przejmie w przepisany trybie od Kopalni Węgla Kamiennego Wujek obóz górniczy i składniki majątkowe związane z budową Pola Zachodniego /kopalnia Śląsk w budowie/ oraz kontynuować będzie przejętą inwestycję.

§ 2 W zarządzeniu nr 230 Ministra Górnictwa z dnia 1 stycznia 1951 r. w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą "Kopalnia Węgla Kamiennego Śląsk" - poszczególne paragrafy otrzymują brzmienie:

§ 1. Tworzy się przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą "Kopalnia Węgla Kamiennego Śląsk" zwane dalej Przedsiębiorstwem.

§ 2. Siedzibą Przedsiębiorstwa jest m. Katowice.

§ 3. Przedmiotem działania Przedsiębiorstwa jest eksploatacja złóż węgla kamiennego, wzbogacanie i przeróbka węgla kamiennego oraz rozbudowa kopalni.

§ 4. Przedsiębiorstwo prowadzone jest w ramach narodowych planów gospodarczych według zasad rozrachunku gospodarczego i rozlicza się z budżetem centralnym.

§ 5. Zwierzchni nadzór nad Przedsiębiorstwem sprawuje Minister Górnictwa i Energetyki przez naczelnego dyrektora Katowickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego.

§ 6. 1. Na czele Przedsiębiorstwa stoi dyrektor, który zarządza Przedsiębiorstwem i reprezentuje je na zewnątrz.

2. Dyrektor zarządza Przedsiębiorstwem przy pomocy zastępców.

§ 7. 1. Do składania w imieniu Przedsiębiorstwa oświadczeń w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych wymagane jest współdziałanie dwóch upoważnionych osób.

2. Osobami upoważnionymi są: dyrektor, jego zastępcy oraz pełnomocnicy Przedsiębiorstwa w przypadku ich ustanowienia.

§ 8. Środki trwałe i obrotowe, niezbędne do wykonywania planowych zadań Przedsiębiorstwa, określa jego plan finansowy zatwierdzony w przepisany trybie.

§ 3. 1. Traci moc zarządzenie nr 147 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 28 grudnia 1966 r. w sprawie połączenia przedsiębiorstw państwowych pod nazwą: "Kopalnia Węgla Kamiennego Małyda" i "Kopalnia Węgla Kamiennego Śląsk".

2. W § 1 zarządzenia nr 144 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 21 lipca 1959 r. w sprawie zmiany podporządkowania niektórych przedsiębiorstw - określa się wyraz "230".

§ 4. Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 stycznia 1974 r.

MINISTER GÓRNICICTWA I ENERGETYKI

/-/ Jan Mitrega

WICEPREZES RADY MINISTROW

Rozdzielnik:

I A, B1, 2, 4-7, 11-13, C, D,
E1, 3-5, 8, 32, 36, 38, 40,
42, 48, 49, 52-54, 56, 57,
61, 66, 69, 75, 89;

II B3.

za zgodność:

/M. W. Karwacki/
st. radca

Wymienione zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki polecało m.in. od 1.01.1974r. zmienić nazwę Kopalni "Śląsk-Matylda" na Kopalnię "Śląsk", przyjąć przez Kopalnię "Śląsk" od Kopalni "Wujek" obszar górniczy związany z Kopalnią "Śląsk" w budowie" i kontynuować prowadzone tam inwestycje. Siedzibą Kopalni "Śląsk" zostały Kochłowice.

Pierwszym dyrektorem KWK "Śląsk" zostaje 55-letni doświadczony fachowiec górniczy mgr inż. Jerzy Pańczyk.

W swojej karierze górniczej przeszedł on wszystkie stopnie hierarchii zawodowej, począwszy od pracownika fizycznego w Kopalni "Barbara-Chorzów" w latach 1938-1945.

W latach 1945-1948 ukończył Państwową Szkołę Górniczą w Katowicach, a następnie w latach 1948-1952 pracuje w dozorcze Kopalni "Barbara Chorzów". W latach 1952-1960 sprawuje szereg kierowniczych stanowisk w Kopalniach: "Nowa Ruda", "Słupiec" i "Śląsk". Od roku 1960 obejmuje stanowisko dyrektora Kopalni "Śląsk" a następnie po połączeniu Kopalń "Śląsk" i "Matylda", zostaje dyrektorem połączonej Kopalni "Śląsk-Matylda", pełniąc tę funkcję do roku 1974 t.j. do powstania Kopalni "Śląsk". Za jego kadencji następuje praktyczny "rozruch" Kopalni "Śląsk", która w 1975 roku osiąga wydobywanie 574 301 ton.

Z dniem 27.09.1975r. zostaje odwołany z zajmowanego stanowiska, a następnie z dniem 1.02.1976r. przechodzi na zasłużoną emeryturę. Za jego kadencji zostały praktycznie zakończone prace związane z budową i rozruchem podstawowych urządzeń produkcyjnych.

Przedstawione powyżej rozwiązania organizacyjne było korzystne zarówno dla załogi zamierającej kopalni "Śląsk-Matylda" gwarantując jej pracę w niezbyt odległej nowoczesnej kopalni, o znacznie lepszym komforcie pracy, jak też i dla Kopalni "Śląsk", która fachowcami z tej kopalni mogła przynajmniej częściowo uzupełnić wzrastające potrzeby kadrowe.

Przechodząca na nową kopalnię załoga przynosiła ze sobą nie tylko doświadczenie zawodowe, lecz również narosłe przez dziesiątki lat tradycje górnicze, solidarności i umiłowanie górniczego trudu. Dlatego też Kopalnia "Śląsk" czuje się w znacznym stopniu spadkobierczynią historii i tradycji kopalni "Śląsk-Matylda" przejętych wraz z ich załogami.

Kopalnia "Śląsk" w Chropaczowie i "Matylda" w Lipinach.

Trzon pracowników nowej Kopalni "Śląsk" stanowili w pierwszym okresie górnicy zamierającej z braku zasobów Kopalni "Śląsk-Matylda" w Lipinach.

Doświadczona załoga pozwoliła na szybki rozwój i osiągnięcie docelowego wydobywania przez nowo-zbudowaną kopalnię. Stara załoga Kop. "Śląsk-Matylda" przyniosła z sobą nie tylko nazwę Kopalni "Śląsk" i swe doświadczenie lecz również półtorawieczne tradycje górnicze, zaangażowanie społeczne oraz patriotyzm i umiłowanie zawodu górniczego. Dlatego też tradycja tych kopalń przyjęta została jako własna przez obecną Kopalnię "Śląsk" co jest tymbardziej uzasadnione, że od dnia 1.12.1974r. do czasu ostatecznej likwidacji Kopalni "Matylda" stanowiły wspólną jednostkę administracyjną jako KWK "Śląsk"

W związku z powyższym do niniejszej kroniki KWK "Śląsk" wprowadzone zostają najważniejsze fakty i daty odnoszące się do wymienionych kopalń.

KWK "Matylda" - w Lipinach Śląskich.

Rok 1819 - odkrycie pierwszych pokładów węgla na północ od folwarku "Lipina".

1820 - grupa osób prywatnych uzyskuje pierwsze nadania górnicze na polach górniczych: Quintofora, Paryż, Franciszek, Merkury, Król Saul i Matylda.

1823 - "Spadkobiercy Gieschego" rozpoczynają głębienie szybu "Saul" dla Kopalni "Król Saul"

1824 - pierwsze wydobywanie z Kopalni "Król Saul" z głębokości około 30 m z pokładów 415/1 i 415/2 o grubości około 1,0 m

1840 - rozpoczęto głębienie szybów wydobywczych I i II, o głębokości 240 m dla Kopalni "Matylda"

1853 - hrabia von Gwidon Donnersmark zakłada w oparciu o kapitały francusko-belgijskie "Spółkę Akcyjną dla Śląskich Kopalń i Cynkowni.

Na własność wymienionej spółki w latach 1855 - 1860 przechodzą wszystkie kopalnie z rejonu Chropaczowa.

1864 - rozpoczęcie głębienia szybów Barbara i Józef do poz. 240 m.

1869 - ukończenie głębienia do poz. 252 szybu II Kop. "Matylda"

1875 - połączenie wszystkich zakładów górniczych w jedną kopalnię "Matylda" o nadaniu 3,5 km², ukończenie głębienia szybu

"Barbara" i "Maria" do poz.240 m oraz szybu,"Jerzy" do poz.141 m.

1883 - zainstalowanie na szybie "Józef" o głębokości 248 m parowej maszyny wyciągowej.

1887 - zainstalowanie na szybie "Maria" parowej maszyny wyciągowej o mocy 300 ~~hp~~, budowa Sortowni i Stacji Ratownictwa Górniczego.

1900 - zainstalowanie na szybie "Jerzy" dwu wentylatorów /75 kM - 2030 m³/min. i 18,5 kM - 1500 m³/min./ dla odprowadzenia zużytego powietrza z pola zachodniego.

1910 - budowa cechowni i łaźni

1912 - zastosowanie na dole pierwszej lokomotywy elektrycznej

1932 - zakończenie eksploatacji rejonu "Matylda-Wschód".

1939-1944 - okres okupacji - rabunkowa eksploatacja złoża.

Pierwsze udokumentowane wydobycie z Kopalni "Matylda" pochodzi z roku 1857 i wynosi 78.069 t. Rozwój wydobywa charakteryzuje poniższe przykładowo podane liczby:

Rok	1857	1865	1873	1888	1900	1920	1928	1936	1944
Ton	78069	200021	391811	639740	810200	660481	802177	322564	426699

Przed wkroczeniem wojsk radzieckich, na polecenie niemieckiego inspektora Frombowitza ówczesny zawiadowca kopalni wydał polecenie wysadzenia w powietrze wszystkich szybów. Zapobiegł temu utworzony 24.01.1945r. /4 dni przed wkroczeniem wojsk radzieckich/ Społeczny Komitet Ochrony Zakładu pod przewodnictwem Jana Matuszczaka, który zabezpieczył zakład przed zniszczeniem i zatopieniem.

31.01.1945r. - utworzona w dniu 29.01.1945r. Tymczasowa Rada Zawiadowcza, przekazuje zakład Pełnomocnikowi Rządu Polskiego Inżynierowi Sękwiczowi. W okresie powojennym wydobyte stopniowo wzrastało, lecz ze względu na wyczerpywanie się złoża oraz rabunkową eksploatację w okresie okupacji nigdy nie osiągnięto poziomu z lat 1900 - 1928 a mianowicie:

Rok	1945	1950	1955	1960	1965
Ton	209844	392114	514642	554420	536582

Ogółem w latach 1857 - 1944 wydobyto w Kopalni "Matylda" 23.262.846 ton zaś w latach 1945 - 1965 /do czasu połączenia z KWK "Śląsk" - 9.868.291 t.

W roku 1949 Kopalnia "Matylda" wykonała plan pięcioletni jako II-ga w przemyśle węglowym.

Mimo braku perspektyw rozwojowych dla kopalni powstaje w niej szereg inwestycji socjalnych i technicznych jak np:

- 1952 r. powstaje ambulatorium zakładowe,
- 1955 r. wybudowano nowe ambulatorium zakładu, zamontowano nowy wentylator,
- 1957 r. wybudowanie łaźni na 100 miejsc,
- 1960 r. wybudowano lampownię na 250 lamp oraz rozpoczęto wydobywanie węgla wyłącznie z zastosowaniem podsadzki hydraulicznej,
- 1966 r. oddano dla załogi dwa bloki mieszkalne o 60 mieszkaniach.

Kopalnia przystąpiła do spółdzielni mieszkaniowej z wkładem 3.000.000 zł. i prawem uzyskania 92 mieszkań do roku 1970.

W latach 1957 - 1963 pracownik KWK "Śląsk" Henryk Skowron był posłem na Sejm PRL.

Od dnia 1.01.1967r. Kopalnia "Matylda" zostaje połączona z Kopalnią "Śląsk" w jedno przedsiębiorstwo KWK "Śląsk-Matylda"/.

Kopalnia "Śląsk" w Chropaczowie.

Rok 1884 - Budowa kotłowni budynku maszyny wyciągowej i wieży dla szybu II.

Montaż maszyny wyciągowej 550 kM dla przedziału A szybu II.

Pierwsze udokumentowane wydobycie /16490 ton/.

1885 - Oddanie do ruchu sortowni, torów i 2 przesuwni.

1887 - Montaż maszyny wyciągowej 680 kM dla przedziału B - szybu II.

1892 - Ukończenie budowy łaźni.

1901 - Budowa wentylatora na poz.240 m o wydajności 4000 m³.

Wydobycie w latach 1884 - 1936 kształtowało się na poziomie sąsiedniej

Kopalni "Matylda". Przykładowe wydobycie:

Rok	1884	1888	1900	1920	1928	1936
Ton	16490	249946	662874	540686	737077	521900

Dla zabezpieczenia kopalni "Śląsk" przed zniszczeniem jej przez wycofującego się okupanta powstaje w dniu 9.01.1945r. na terenie Chropaczowa konspiracyjny Komitet dla Zabezpieczenia Kopalni "Śląsk" złożony z przedstawicieli PPR, PPS i Powstańców Śląskich.

W okresie powojennym mimo wyczerpywania się złoża, kopalnia ma swój znaczący udział w produkcji węgla, co obrazują przykładowe wyniki z poszczególnych lat:

Rok	1945	1950	1955	1960	1965
Ton	401050	794405	638477	505256	339050

Wydobycie to uzyskano zarówno dzięki inwestycjom jak też i poświęceniu za-
łogi.

Już w 1947 r. rozpoczęto budowę nowego poziomu 480, który udostępniono
w roku 1950.

W roku 1951 w oparciu o kombajn "Dombas" rozpoczęto mechanizację urabiania.

W roku 1955 zabudowano nowy wentylator WOK-4d o wydajności 400 m³/min.

co pozwoliło na zmianę wentylacji z tłoczącej na ssącą.

W roku 1956 rozpoczęto eksploatację pokładu 510 w filarze ochronnym. miejscowości Chropaczów skąd uzyskano w tym roku 85.287 ton.

16.11.1974r. wydobyto z rejonu Kopalni "Śląsk" ostatnią tonę węgla dając
krajowi po wyzwoleniu łącznie 14.644.985 ton węgla.

Kopalnia "Śląsk" zaliczała się do pionierów w rozwoju współzawodnictwa pracy.

Stąd wywodzili się wybitni przodownicy Bernard i Rudolf Bugdołowie, którzy
np. w listopadzie 1947 roku uzyskali 552 % normy, bijąc dotychczasowy rekord
W. Pstrowskiego.

Niewiele ustępowała im brygada braci Penkalów, która w 1948 roku uzyskała
na zabierkach wykon 410 % normy.

Dowodem uznania społeczeństwa dla pracy górniczej w KWK "Śląsk" był wybór
pracownika KWK "Śląsk" Huberta Okwieka na posła do Sejmu w latach 1965-1972
/dwukrotna kadencja/.

Sama kopalnia w ostatnich latach samodzielnego istnienia nie należała do łatwych. Dowodem tego choćby rekordowa rotacja dyrektorów. W 1945 - 1967 zanotowano tu aż 14 nominacji dyrektorskich, w tym 11 w ciągu pierwszych 9 lat - 1945-1953.

Kopalnia "Słask-Matylda".

Z uwagi na kończące się zasoby na dawnej kopalni "Słask" w Chropaczowie, co powodowało pogarszanie się efektów ekonomicznych Minister Górnictwa i Energetyki wydał zarządzenie nr 147 z dnia 28.12.1966r. znak Po/Org-2-5-18 łączące kopalnię "Słask" i "Matylda" w jedną jednostkę produkcyjną.

Zgodnie z wymienionym zarządzeniem Kopalnia "Matylda" przejęła cały majątek Kopalni "Słask". Połączone kopalnie otrzymały wspólną nazwę KWK "Słask - Matylda" z siedzibą w Świętochłowicach.

Budynki przemysłowe Kopalni "Słask" uległy rozebraniu, zaś sama kopalnia "Słask" stanowić będzie Rejon II KWK "Słask-Matylda" zaś po utworzeniu nowej Kopalni "Słask" rejon III wymienionej kopalni.

Połączenie dwu zamierających kopalń przyniosło wprawdzie pewne efekty ekonomiczne lecz nie mogło na dłuższą metę uchronić ich przed likwidacją po wyczerpaniu się zasobów.

Obrazuje to wydobywanie w latach 1967 - 1973 a mianowicie:

Rok	Ruch I "Matylda"	Ruch II "Śląsk"	Razem Kopalnia "Śląsk-Matylda"
1967	589.065	342.855	931.920
1968	600.082	322.276	922.458
1969	592.092	289.735	881.827
1970	567.105	268.645	835.750
1971	557.434	208.281	765.715
1972	533.713	207.659	741.372
1973	529.948	194.407	724.355
Razem	3.969.439	1.833.958	5.803.397

Łącznie więc w ciągu 7 lat istnienia Kopalni "Śląsk-Matylda" wydobyto 5.803.397 ton węgla /w tym 3.969.439 ton Ruch I - Matylda oraz 1.833.958 Ruch II - Śląsk/ przy czym z roku na rok wydobywanie ulegało systematycznemu spadkowi na obu kopalniach.

W latach 1945-1973 obie kopalnie, "Śląsk" i "Matylda" wydobyły 30.347.234 ton węgla.

Jeszcze większy spadek wydobywania przewidziany był na lata następne w związku z całkowitym wyczerpywaniem się zasobów dawnej Kopalni "Śląsk".

Groziło to pozbawieniem miejsc pracy dla załogi oraz pogarszało efekty ekonomiczne. W tej sytuacji optymalnym rozwiązaniem stało się połączenie Kopalni "Śląsk-Matylda" z nową, rozwojową Kopalnią "Śląsk" w budowie, dokonane w dniu 1.1.1974 r.

Do tradycji górniczej kopalni "Śląsk-Matylda" należała przez dziesięciolecie, wspólna z bracią górniczą całego Śląska, walka o minimalne warunki bytowe. Przytaczamy tu kilka faktów, odnotowanych w kronikach wymienionych kopalń, które charakteryzują losy tej załogi.

- około 1850 r. czas pracy w płytkich prymitywnych szybach kopalni "Matylda" wynosi 12 i 16 godzin na dobę. Pożywienie górników prymitywne. Mięso i tłuszcz spożywa się tylko w wielkie święta. Często występują epidemie cholery, ospy, tyfusu i gruźlicy.
- 1871 pierwszy strajk na Kopalni "Gabor" i "Matylda", na tle niskich zarobków niegwarantujących minimalnych warunków egzystencji
- 1880 właściciele kopalń przedłużają dzień pracy z 10 na 13 i 14 godzin.
- 1889 - górnic-y "Matyldy" wraz z innymi kopalniami górnośląskimi biorą udział w generalnym strajku o skróceniu czasu pracy i podwyżkę płac.
- 1900 depresja gospodarcza i zmniejszenie wydobycia, zwolniono z pracy 132 robotników z Kopalni "Matylda" oraz 257 z Kopalni "Śląsk".
- 1903 strajk na kopalni "Śląsk" jako odpowiedź na natychmiastowe zwolnienie z pracy 32 górników.
- 1906, 1907, 1913 dalsze strajki o podłożu ekonomicznym /o podwyżkę płac i skrócenie czasu pracy/.

27-28.12.1917 strajk całej załogi Kopalni "Śląsk". Strajkujący żądają:

- wyboru nowej Rady Zakładowej,
- zdjęcia ze stanowisk 5 urzędników i 10 nadgórników,
- zwiększenia deputatów węglowych z 6 na 7 ton.

27-29.12.1918. Strajk górników Kopalni "Matylda" o obniżkę cen żywności i poprawę zarobków. W wyniku interwencji wojskowej ginie 2 górników.

18.08.1919 w Chropaczowie wybuchają zamieszki na tle politycznym, stłumione przez wojsko.

1924, 1928, 1929, 1930 i 1932 kolejne strajki o poprawę warunków pracy, podwyżkę zarobków, skrócenie czasu pracy i likwidację turnusów.

1930-1935 w związku z wielkim światowym kryzysem następuje ograniczenie wydobywania i redukcja załogi. W Lipinach zanotowano 617 bezrobotnych co stanowi 8,8 % robotników. W Chropaczowie 378 t.j. 7,8 %.

Bezrobotni ratują się przed ostateczną nędzą wydobywaniem węgla z /biedaszybów". W roku 1932 w Lipinach było 50, zaś w Chropaczowie 5 tego typu "stanowisk pracy".

1937 - Załoga kopalni "Matylda" bierze udział w pięciodniowym "Strajku włoskim" podczas którego załoga nie opuszcza kopalni.

1939 - członkowie załogi biorą aktywny udział w organizacji Obrony Narodowej i Walkach z Freikorpsem.

1939 - 1945 Udział załogi w pracach konspiracyjnych i walce podziemnej.

Stan bezpieczeństwa w Kopalniach "Słask" i "Matylda" na przełomie XIX/XX w. dobitnie charakteryzuje ilość wypadków śmiertelnych w tych kopalniach:

1895	-	9 wypadków	1900	-	13 wypadków
1897	-	11	1901	-	7
1898	-	10	1902	-	10
1899	-	15	1903	-	8

II Etap budowy KWK "Słask" - lata 1974 - 1978.

Pierwszy etap budowy Kopalni "Słask" zakończony został w roku 1974.

Uruchomieniem podstawowych urządzeń wydobywczych i uzyskanie w grudniu tego roku pierwszego wydobywania w ilości 64.989 ton.

W dniu otwarcia, do księgi pamiątkowej wpisują gratulacje najwyżsi
dostojnicy partyjni i państwowi: E.Gierek, P.Jaroszewicz, J.Kulpiński
i J.Ziętek.

W przededniu Dnia Górnika 1974 roku z okazji przedterminowego oddania do eksploatacji nowej kopalni „Ślask” - wyrażam jej budowniczym i załodze w imieniu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz swoim własnym, najserdeczniejsze gratulacje i podziękowania za solidny, rzetelny górniczy trud.

Zycze załodze kopalni „Ślask”, by powierzony jej wielomilionowy majątek narodowy wykorzystywała jak najowoconiej dla dobra naszej Socjalistycznej Ojczyzny, a wykonawcom i górnikom dalszych osiągnięć, aby ten nowoczesny zakład jak najszybciej osiągnął docelową zdolność produkcyjną.

Przyjmijcie-drodzy Towarzysze i bracia górnicy - i przekażcie swoim najbliższym jak najserdeczniejsze życzenia wszelkiej pomysłowości, sukcesów w pracy i radości w życiu osobistym.

3 grudzień 1974 r/

Dla osiągnięcia docelowego wydobycia zaprojektowanego na rok 1978 w ilości 7000 t/dobę należało jednak wykonać szereg podstawowych i pomocniczych obiektów umożliwiających normalną pracę kopalni.

W ramach tych prac wykonane zostały między innymi w poszczególnych latach:

1974 - rozdzielnia główna,

- I etap budowy ciepłowni o wydajności 25 Gcal,
- stacja sprężarek,
- łazienka hakowa na 3000 miejsc
- lampiarnia

1972-1974 - budowa przekopu wschodniego między szybem centralnym I i wentylacyjnym IV, na poz. 765 m

1975 - transport pionowy w szybie centralnym II /wydobywczym/

- zakład przeróbczy o wydajności - 7000 t/dobę,
- warsztaty główne na powierzchni,
- główne odwadnianie.

Z dniem 27 września 1975 roku stanowisko dyrektora obejmuje mgr inż. Henryk Markewka - dotychczasowy Naczelnny Inżynier K.W.K. "Siemianowice". Za jego kadencji - do 31 grudnia 1977r. następuje gwałtowny rozwój wydobycia od 574.301 ton w roku 1975 do 1.976.530 ton w roku 1977.

1.1.1976 rok na mocy Zarządzenia nr 53 MGIE z dnia 9.12.1975 r. Kopalnia "Śląsk" podporządkowana zostaje Bytomskiemu Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego.

W latach 1976-77 ukończono i oddano do ruchu ostatnie ważne obiekty kopalni a mianowicie:

- stację ratownictwa górniczego,
- centralę telefoniczną

- urządzenie pododwadzkowe przy szybie wentylacyjnym IV.

Rok 1977 jest rokiem historycznym dla Kopalni "Śląsk" z następujących powodów:

- ukończono budowę i oddano do ruchu wszystkie konieczne podziemne obiekty i urządzenia;
- zakończona swą działalność dawna Kopalnia "Śląsk-Matylda" /Ruch I i III/.

Rejon II
węgla

K.W.K. "Śląsk" Rejon II
Od 1945r. do 12II1977r.
Wydobyto 16mln t. węgla

Rok ten zapisał się również pierwszą w dziejach kopalni katastrofą górniczą. W dniu 6.10.1977r. w ścianie II w pokładzie 504 nastąpiło zapalenie się metanu, co pociągnęło za sobą śmierć 4-ch górników oraz poważne obrażenia dla 3-ch dalszych pracowników.

Na stanowisku pracy śmiercią górniczą zginęli:

Piotr Drenda - górnik - lat 26

Marian Matysiak - ślusarz - lat 29

Rudolf Ciuraj - górnik - lat 35

Rafał Pawlica - górnik - lat 52.

Kopalnia "Śląsk" przejmowała stopniowo załogę likwidowanej kopalni "Śląsk-Matylda" lecz ze względu na szybki rozwój kopalni i mały potencjał kopalni "Matylda" nie mogło to rozwiązać trudności kadrowych.

Dla złagodzenia tych trudności przystąpiono do budowy hotelu robotniczego oddanego do eksploatacji w roku 1975. Jest to w pełni nowoczesny obiekt o 462 miejscach w pokojach 3 i 2 osobowych.

W budynku znajdują się również pomieszczenia klubo-kawiarni, świetlicy, sale telewizyjne, pomieszczenie do ćwiczeń sportowych.

W roku 1978 kopalnia zgodnie z planem osiąga docelowe wydobycie 7000 t/d. Poniższe zestawienie charakteryzuje rozwój i przemiany strukturalne kopalni "Słask" w II etapie budowy w latach 1975-1978.

Rok	Wydobycie w tonach						Razem
	Ruch I /KWK "Słask Nowy"/		Ruch II /KWK "Matylda"/		Ruch III KWK Słask Stary/		
1974	64989	8,15%	576803	72,17%	157490	19,7%	799.282
1975	574301	48,30	614658	51,70	-	-	1188.959
1976	1393484	77,09	414020	22,91	-	-	1807.504
1977	1976530	91,48	169950	8,52	-	-	1993.480
1978	2022431	100,00	-	-	-	-	2022.431

Po roku 1977 budowano jedynie obiekty pomocnicze, a mianowicie:

- 1978 - budynek Zasadniczej Szkoły Górniczej z internatem,
- 1979 - budynek wielofunkcyjny /obecnie socjalny/
- 1980 - zbiornik przeciwpożarowy na powierzchni.

Z dniem 1.01.1978r. stanowisko dyrektora kopalni obejmuje mgr inż. Stanisław

Stelmach pełniący dotychczas funkcję Naczelnego Inżyniera KWK "Bóbrek"

/w latach 1972-76 Głównego Inżyniera Górniczego Bytomskiego Zjednoczenia PW

w latach 1976-78./ Za jego kadencji następuje dalszy wzrost wydobycia,

które w roku 1978 poraz pierwszy przekracza 2.000.000 ton.

Z dniem 1.04.1980r. mgr inż. Stanisław Stelmach przechodzi do pracy

w Katowickim Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego.

Prawidłowo zaprojektowana kopalnia oraz doświadczona kadra kierownicza i ofiarna załoga już od roku 1979 zaczęła przekraczać ustalone w projekcie docelowe wydobycie 7.000 t/dobę. W roku 1984 dzienne wydobycie wynosi 10.000 t/dobę, a więc jest o przeszło 40% wyższe niż przewidywał projekt. Wydobycie z roku na rok systematycznie wzrasta. Wyjątek stanowi tu rok 1981 kiedy w stosunku do roku 1980 wydobycie spadło o około 15% z 2.429.006 ton na 2.048.560 ton co związane było ze zniesieniem obowiązkowej pracy w soboty.

Po ustawowym uregulowaniu płacy za pracę w soboty i niedziele /Uchwała Rady Ministrów Nr 199/81/ wydobycie wróciło do normy i wykazuje ciągłą tendencję zwyżkową.

Z dniem 1.04.1980r. stanowisko dyrektora kopalni obejmuje mgr inż. Zdzisław Farmaś, dotychczasowy dyrektor K.W.K. "Wawel".

Początkowy okres jego kadencji /lata 1980-1981/, nie należał do łatwych. Wystąpiły poraz pierwszy w dziejach kopalni niepokoje społeczne. Mimo tego wydobycie kopalni systematycznie wzrasta, by w roku 1983 przekroczyć poraz pierwszy 3.000.000 ton.

W 1980 roku przez kraj przechodzi fala protestów klasy robotniczej przeciwko wypaczeniom w aparacie władzy i związanym z tym pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej kraju.

Znajduje to swoje odzwierciedlenie również w Kopalni "Śląsk".

W dniach 2 i 3.09.1980r. załoga przystępuje do strajku dla poparcia Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w KWK "Manifest Lipcowy".

W skład wymienionego Komitetu, wśród przedstawicieli 56 zakładów, /w 30 kop./ znajdują się również przedstawiciele KWK "Śląsk".

Po podpisaniu porozumienia, zawartego w KWK "Manifest Lipcowy" między Komisją Rządową i Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym w dniu 3.09.1981r. atmosfera uległa uspokojeniu. Z pośród 29 postulatów przedstawionych w podpisanym porozumieniu podstawowe znaczenie miały ustalenia o:

- wprowadzeniu w górnictwie od 1.1.1981r. jako dni wolnych od pracy wszystkich sobót i niedziel. Praca w te dni mogła się odbywać tylko na zasadach pełnej dobrowolności poszczególnych pracowników,
- zniesieniu czterobrygadowego systemu pracy.

Ten ostatni postulat nie odnosił się do górników KWK "Śląsk", gdzie system czterobrygadowy nie został jeszcze wprowadzony.

Ze swej strony załoga wysunęła pod adresem dyrekcji 67 postulatów w tym 23 o charakterze płacowym i 44 o charakterze socjalno-bytowym.

Na ogół odnosiły się do drobnych spraw i bolączek i były uwzględnione przez dyrekcję kopalni, o ile nie przekraczały jej kompetencji /niektóre postulaty płacowe/.

Do prac w zakładowej Komisji Robotniczej "Solidarności" wybrani zostali w dniu 24.01.1981r.

- Bosek Flórian,
- Harazin Jan,
- Krasowski Józef.

Poprzednio od września 1980r. w rozmowach z dyrekcją brali udział ze strony zakładowej komisji robotniczej "Solidarność" Bosek, Korus i Seifred.

Stosunki między "Solidarnością" a dyrekcją układały się poprawnie. Nie notowano znaczących incydentów i spięć mających negatywny wpływ na wydobywanie.

Spadek wydobywania nastąpił dopiero od listopada 1980r. do maja 1981 r.

co związane było ze zniesieniem obowiązkowej pracy w soboty. Po uregulowa-

niu spraw związanych z płacą w wolne soboty w IV kwartale 1981 roku wydobyć miesięczne osiągnęło swój pierwotny poziom co przedstawiono w poniższej tabeli.

miesiąc	ton	miesiąc	ton
VII - 1980	197.078	I-1981	166.400
VIII- 1980	194.215	II	161.000
IX	198.849	III	181.610
X	193.600	IV	153.400
XI	156.400	V	142.200
XII	148.600	VI	170.600
		VII	170.500
		VIII	136.550
		IX	176.100
		X	206.700

Wprowadzenie stanu wojennego w dniu 13.12.1981r. nie spowodowało incydentów w postaci internowania działaczy "Solidarności" lub zwolnienia ich z pracy. Również zniesienie stanu wojennego 22.07.1983r. nie spowodowało rozluźnienia dyscypliny w KWK "Śląsk", która w dalszym ciągu realizowała i przekraczała przyjęte zobowiązania.

W latach 1982-1983 zrealizowano ważną dla sprawnego zarządzania ruchem kopalni i zapewnienie stanu bezpieczeństwa, inwestycję w postaci nowoczesnej dyspozytorni kopalnianej.

Dyspozytornia zaprojektowana i wykonana przez Zakład Kompletacji i Montażu Systemów Automatyki "Carboautomatyka" w Tychach składa się z:

- 1/ Dyspozytorni ruchu, wyposażonej m.in. w urządzenia dyspozytorskie pozwalające na dwustronną łączność automatyczną bez udziału centrali telefonicznej, systemu łączności alarmowo-rozgłoszeniowej z wybranymi punktami kopalni i stojak telewizji przemysłowej pozwalającej na bezpośrednią obserwację wyznaczonych ważnych punktów kopalni.
- 2/ Dyspozytorni metanometrycznej, wyposażonej w dwie centrale metanometryczne typu CTT-63/40/Up współpracujące z czujnikami ~~CTT~~ oraz czujnikami przepływu powietrza typu AT-3 służące do wykonywania i rejestracji zawartości metanu oraz ilości przepływającego powietrza w wybranych punktach na dole kopalni.
Pojemność obu centrali wynosi 80 punktów obserwacji. Mogą one w przypadku przekazania dopuszczalnych stężeń metanu automatycznie wyłączać urządzenia elektryczne w zagrożonych rejonach.

Ze względu na znaczne zagrożenie tąpnięciami pokładów siódłowych ustanowiono również w kopalni od 1.04.1976r. służbę d/s tąpań wyposażoną w odpowiednią aparaturę dla obserwacji geofizycznych górotworów. Stacja dla obserwacji geofizycznych wyposażona jest od roku 1978 w aparaturę sejsmoakustyczną typu SSA-1, oraz od roku 1980 w aparaturę sejsmologiczną typu "Górnik" z czujnikami sejsmograficznymi zabudowanymi w wyrobiskach górniczych.

O randze zagrożenia tąpnięciami świadczy między innymi wystąpienia w rejonie ściany 7 w pokładzie 510 w dniu 13.04.1983r. tąpnięcie o energii $8-10^9$ Jula, które zaliczone jest do najsilniejszych jakie wystąpiły na obszarze Górnego Śląska.

Tąpnięcie to na szczęście nie pociągnęło ofiar w ludziach, lecz wyłącznie uszkodzenia wyrobisk górniczych o stosunkowo niewielkim zasięgu.

Z poważniejszych akcji ratowniczych w KWK "Śląsk", w pierwszym dziesięcioleciu jej istnienia należy wymienić likwidację pożaru jaki wystąpił w dniu 1.11.1981r. w chodniku nadścianowym 4 w pokładzie 510. W likwidacji pożaru w dniach 1.11.1981r. - 4.11.1981r. zaangażowane było 6 zastępów własnych oraz po 4 zastępy ratownicze obce.

Wymieniony pożar nie pociągnął za sobą ofiar w ludziach.

Dla zwiększenia możliwości wypoczynku dla górników i ich rodzin, w roku 1983 Kopalnia "Śląsk" odkupuje od Przedsiębiorstwa Montażu Instalacji Przemysłu Węglowego w Mikołowie połowę domu wczasowego "Jawor" w Jaworzu Górnym. Po jego modernizacji może tu stale wypoczywać 130 górników z rodzinami, wśród pięknej beskidzkiej przyrody.

X-lecie Kopalni "Słask".

10 lat istnienia kopalni i uzyskania przez nią planowanego wydobycia jest właściwą okazją do podsumowania jej dorobku i uporządkowania wiadomości o tym okresie. Będzie to stanowić w późniejszych latach podstawę do oceny działalności kopalni bez konieczności sięgania do często trudno dostępnych materiałów archiwalnych.

Już bowiem dziś zebrane informacje mogą zainteresować każdego kto zetknie się z zagadnieniami tej kopalni lub zapragnie z nią związać swój los. Przedstawione tu materiały nie są szczegółową analizą techniczno-ekonomiczną działalności kopalni, lecz mają na celu wyłącznie ogólne zapoznanie z jej rozwojem od okresu jej powstania do osiągnięcia pełnej stabilizacji. Poniżej w formie zestawień przedstawiono zarówno chronologię faktów historycznych jak też i niektórych danych liczbowych niezbędnych dla zrozumienia dziejów kopalni.

Ważniejsze wydarzenia z dziejów KWK "Słask"

1955-60 wiercenia geologiczno-poszukiwawcze w rejonie obszaru górniczego dzisiejszej kopalni "Słask".

1957-58 Naczelny Dyrektor BZPW przedstawia w MGIE projekt budowy Kopalni "Radoszowy".

5.09.58r. Biuro Studiów i Projektów Typowych Górnictwa Węglowego w Katowicach uzyskuje zgodę Pełnomocnika Ministra Żeglugi i Gospodarki Wodnej w Katowicach na zaopatrzenie w wodę Kopalni "Radoszowy" z wodociągu komunalnego.

- 23.9.59r. Kopalnia "Halemba" jako inwestor uzgadnia z władzami wojskowymi lokalizację szybów wentylacyjnych i centralnych oraz bocznicę piaskowej.
- 21.3.61r. Ministerstwo Górnictwa tworzy "Obszar górniczy złoża węgla kamiennego "Radoszowy".
- 23.8.61r. Wydział Architektury i Nadzoru Budowlanego Prezydium WRN w Katowicach wydaje dla KWK "Staszic w budowie" zaświadczenie Nr 170/61 o szczegółowej lokalizacji "Budowy kopalni Radoszowy".
- 1963 Rozpoczęcie przez PBSz w Bytomiu na zlecenie KWK "Halemba" /inwestora/ głębienia szybu wentylacyjnego III /ukończonego w roku 1971/.
- 10.5.1965 Rozpoczęcie przez PBSz w Bytomiu na zlecenie KWK "Kleofas" głębienie szybu wentylacyjnego IV /ukończonego w 1968r./
- 1967 Drażenie z obszaru górniczego Kopalni "Wujek" z poziomu 613 przekopów wentylacyjnego i przewozowego /Radoszowskiego/ do szybu wentylacyjnego IV. Przekop wentylacyjny przekracza granice obszaru górniczego "Radoszowy" w marcu 1967r., zaś przekop przewozowy w czerwcu 1967 r.
- 3.7.1967r ZEOPI-MGiE zatwierdza protokołem nr 46/67 "Projekt koncepcyjny Rozbudowy Kopalni "Wujek" w Polu Zachodnim.
- 24.11.67r. Ministerstwo Górnictwa i Energetyki zatwierdza "Dyrektywny Projekt Rozbudowy Kopalni "Wujek" w polu zachodnim.

- 22.12.1967r. Minister Górnictwa i Energetyki przydziela obszar górniczy "Radoszowy" Kopalni "Wujek" i uprawnia ją do wydobywania węgla na tym obszarze.
- 1.04.1968r. Zgłębienie przez PBSz Bytom na zlecenie Kopalni "Kleofas" szybu wentylacyjnego IV do głębokości 800 m.
- 1969r. Rozpoczęcie budowy Kopalni "Śląsk" jako Pola Zachodniego Kopalni "Wujek" w oparciu o "Projekt Konceptyjny".
- 8.05.1969r. Rozpoczęcie głębienia szybu centralnego II /zakończone w roku 1972/.
- 5.08.1969r. Rozpoczęcie przez PBSz Bytom głębienia szybu centralnego I /zakon.w 1972r./.
- 1970r. Zakończenie przez KWK "Wujek" drążenia przekopów wentylacyjnego i przewozowego na poz.600 m o długości w polu Kopalni "Śląsk" 3300 m i przebicie ich do szybu wentylac.IV.
- 1971r. Rozpoczęcie drążenia przekopu granicznego na poz.600 m o długości 2400 m w kierunku szybu centralnego I.
- 1971 rozpoczęcie drążenia przekopu zachodniego na poz.765 m łączącego szyb centralny II z szybem wentylacyjnym III.
- 1972r. Zakończenie drążenia przekopu granicznego na poz.600 m oraz przekopu zachodniego na poz.765 m.
- 23.03.1972r. Minister Górnictwa mgr inż.J.Mitręga akceptuje propozycję Katowickiego ZPW i wykonawcy inwestycji dotyczące skrócenia cyklu budowy i izyskania docelowego projektowanego wydobywania.

26.11.1973r. Minister Górnictwa, Energetyki wydaje zarządzenia nr 49

o utworzeniu z dniem 1.1.1974r. Kopalni "Słask" przez połączenie Kopalni "Słask w budowie" z Kopalnią "Słask-Matylda".
Pierwszym dyrektorem Kopalni zostaje mgr inż. Jerzy Pańczyk, dotychczasowy dyrektor KWK "Słask-Matylda".

1.01.1974r. Rozpoczęcie działalności Kopalni "Słask".

1974r. Zakończenie I etapu budowy Kopalni "Słask" i oddanie do ruchu: rozdzielni głównej, ciepłowni, stacji sprężarek, łaźni i lampiarni.

1.06.1974r. Zakończenie eksploatacji Ruchu III /dawnej Kop. "Słask/.

Grudzień 1974 rok Pierwsze regularne wydobywanie w ilości 1800 ton/dobę z nowej Kopalni "Słask".

1975r. Ukończenie hotelu robotniczego na 262 miejsca.
Oddanie do ruchu transportu pionowego w szybie II.
Uruchomienie zakładu przeróbki mechanicznej węgla na 7000 t/d.
Oddanie do ruchu warsztatów głównych na powierzchni oraz głównego odwadniania.

27.09.75r. Na stanowisko dyrektora powołany zostaje mgr inż. Henryk Markewka.

9.12.1975 Zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki nr 53 o przekazanie KWK "Słask" z Katowickiego ZPW do Bytomskiego ZPW.

1.04.1976r. Utworzenie działu dla spraw tapani, obudowy i kierowanie stropem.

1976r. Przekazanie do eksploatacji Stacji Ratownictwa Górniczego i centrali telefonicznej.

lutego 1977 r. Zakończenie eksploatacji Ruchu II /dawnej Kopalni "Matylda"/

6.10.1977 r. Zapalenie się metanu w ścianie II pokł.504 - 4 górników
poniosło śmierć i 3 uległo poważnym obrażeniom,

1977r. Oddanie do ruchu urządzeń podszalkowych przy szybie IV.

1.01.1978r. Stanowisko dyrektora obejmuje mgr inż.Stanisław Stelmach.

1978r. Oddanie do eksploatacji Zasadniczej Szkoły Górniczej
wraz z internatem,

1979r. Przekazanie do eksploatacji budynku wielofunkcyjnego /obec-
nie socjalnego/

1.04.1980r. Stanowisko dyrektora Kopalni obejmuje mgr inż.Zdzisław
Farnas.

1980r. Przekazanie do eksploatacji zbiornika p.póż.na powierzchni.

2 i 3.09.80r. Strajk zorganizowany przez NSZZ "Solidarność" dla poparcia
postulatów Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego
w Jastrzębiu Zdroju.

1-4.XI.1981r. Akcja ratownicza dla zlikwidowania pożaru powstałego w chod-
niku nadścianowym 4 w pokładzie 510.

1982-1983r. Budowa i oddanie do eksploatacji dyspozytorni ruchu i meta-
nometrii automatycznej.

1983r. Roczne wydobywanie Kopalni przekracza 3.000.000 /3.024.919 t./

1983r. Kopalnia zakupiła i zmodernizowała Dom Wczasowy "Jawor"
w Jaworzu Górnym.

Dynamikę produkcji w minionym dziesięcioleciu przedstawiono w poniższej tabeli:

R o k	Wydobycie ton	Wydobycie w stosunku do roku poprzedniego / % /
1974	64.989	
1975	574.301	880
1976	1.393.484	243
1977	1.976.530	141
1978	2.022.431	103
1979	2.359.580	116
1980	2.429.006	103
1981	2.048.560	84
1982	2.673.870	130
1983	3.024.919	113
1974-1983	18.567.670	

Tak więc w ciągu pierwszego dziesięciolecia Kopalnia "Słask" przy ciągłej rozbudowie, i wysokiej dynamice wzrostu produkcji, dostarczyła krajowi łącznie 18.567.670 ton.

Zatrudnienie i wydajność.

W miarę rozwoju zdolności wydobywczej nowej Kopalni "Słask" następowała równocześnie stopniowa likwidacja dawnych Kopalń "Słask"

i "Matylda" o niekorzystnych warunkach technicznych i zanikających zasobach. Załoga ich zasilala fachowcami nową Kopalnię "Słask" o korzystnych warunkach górniczych, a przede wszystkim przewyższającą je komfortem pracy i nowoczesnością urządzeń.

Wzrost wydobywania pociągał za sobą oczywiście wzrost zatrudnienia lecz dynamika zatrudnienia była bez porównania niższa niż wydobywanie co przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Rok	Zatrudn. ogółem	Zatrudn. grupy przemysł.	ilość pracown. umysłowych	Wydajność		Wydajność ogólna w % roku poprze- dnim.
				dołowa	ogółem	
1974	3113	2955	447	2557	1134	-
1975	3816	3648	516	2620	1430	126
1976	3657	3511	451	3342	1979	138
1977	3746	3577	434	3652	2167	110
1978	3680	3495	443	3868	2265	104
1979	3771	3779	460	4043	2486	110
1980	3629	3445	517	4657	2738	110
1981	3638	3491	522	4240	2465	90
1982	3667	3716	510	4583	2761	112
1983	4025	3803	519	5330	3089	112

Ekonomika zakładu.

Dla zobrazowania ekonomiki zakładu przedstawiono rozwój kosztów wydobycia oraz ceny zbytu.

Do roku 1981 koszt produkcji był podobnie jak i w innych zakładach górniczych znacznie wyższy od ceny zbytu, co wiązało się z nierealnie niską ceną zbytu węgla nieodpowiadającą jego wartość zarówno na rynku światowym jak i w zaopatrzeniu krajowym.

Rok	Koszt własny w zł.		+ w stosunku do planu	Cena zbytu zł/t		
	plan	wykon		plan	wykon	+ w stos. do planu
1974	835.12	809.12	-26.00	431.00	431.91	+ 0.91
1975	713.76	777.85	+64.09	401.21	404.68	+ 8.47
1976	647.24	655.98	+ 8.74	480.85	480.78	- 0.07
1977	637.87	661.14	+35.27	450.59	450.60	+ 0.01
1978	709.66	709.54	- 0.12	440.35	442.10	+ 1.73
1979	660.56	660.50	- 0.06	451.78	452.74	+ 0.96
1980	684.81	731.16	+ 8.35	457.60	460.00	+ 2.40
1981	1.086.78	1.080.16	- 6.62	463.91	457.67	- 6.34
1982	1.726.50	1.624.49	-102.01	2.033.45	2.141.48	+108.03
1983	1.956.31	1.900.88	-55.43	2.281.17	2.304.14	+ 22.97

Gospodarka materiałowa.

Zużycie typowych materiałów odzwierciedla zmiany technologiczne zachodzące w górnictwie, a w tym również Kopalni "Słask".

Eliminacja obudów drewnianych i przejście na obudowę stalową przyniosło znaczne oszczędności drewna, chociaż spowodowało równoczesny wzrost zużycia stali szczególnie w obudowach chodnikowych. Wzrost mechanizacji urabiania w coraz większym stopniu eliminuje pracochłonne i niebezpieczne roboty strzałowe. Szczególnie jaskrawo widać to przez porównanie zużycia wybranych materiałów w latach 1974 /głównie kopalni "Słask-Matylda" i 1983r. /już wyłącznie obecna kopalnia "Słask"/.

Materiał	Jednostka	L o k			
		1974	1978	1983	1983/74
Drewno okrągłe	m ³	20830	5574	4803	23
Tarcica	m ³	570	1106	1801	316
MW	kg	185200	67128	48485	26
Taśma transportowa	mb	20345	22171	28451	140
Obudowa stalowa chodnikowa	t	546	1842	4079	875

Szkolenie załogi.

Niebezpieczny charakter pracy górniczej oraz ciągła zmiana warunków górniczo-technicznych wymaga ciągłego aktualizowania wiadomości z zakresu BHP praktycznie dla całej załogi. Równocześnie przechodzenie na emeryturę starej załogi wymaga szkolenia nowych kadr oraz doskonalenia posiadanych przez nią kwalifikacji. O zakresie szkolenia daje wyobrażenie poniższa statystyka.

R o k	Szkolenie BHP	Nauka zawodu	Przyuczenie do zawodu	Podwyższenie kwalifikacji
1974	1741	-	28	-
1975	2602	58	21	96
1976	2858	118	160	62
1977	3103	109	99	94
1978	3045	227	93	111
1979	2655	96	70	-
1980	2751	156	49	141
1981	2486	157	32	319
1982	3171	176	161	456
1983	3444	118	173	315

Również znaczna grupa pracowników została przeszkolona w tym okresie w obcych ośrodkach szkoleniowych jak również pobierała naukę w szkołach średnich i wyższych a mianowicie:

Rok	Szkolenie w obcych ośrodkach	Szkoły średnie	Szkoły wyższe
1974	275	41	12
1975	245	41	10
1976	384	21	9
1977	246	25	8
1978	322	19	10
1979	246	25	10
1980	353	24	6
1981	352	19	6
1982	215	35	5
1983	341	31	6

Ruch współzawodnictwa.

Od samego początku istnienia t.j. od roku 1974 Kopalnia "Śląsk" zgłosiła deklarację o przystąpieniu do wszystkich form współzawodnictwa istniejącego w Resorcie Ministerstwa Górnictwa i Energetyki.

Ze względu na etap. rozbudowy kopalni i związane z tym ciągłe zmiany organizacyjne, nie notowano jednak na tym polu poważniejszych osiągnięć.

Na uwagę zasługuje zdobycie przez załogę oddziału G-1 proporca przechodniego za I półrocze 1975r. we współzawodnictwie międzyzakładowym Katowickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego.

Mimo braku efektywnych osiągnięć na szczeblu resortu współzawodnictwo pracy rozwijało się pomyślnie. Świadczy o tym znaczna ilość brygad ubiegających się o tytuł "Brygady Pracy Socjalistycznej" w poszczególnych latach, a mianowicie:

1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
43	48	59	68	82	103	105	-	-	-

Ciągle wzrasta też liczba brygad i uczestników posiadających tytułu Brygady Pracy Socjalistycznej.

1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
6	8	10	13	20	34	52	52	52	52

Liczba osób uczestników brygad posiadający tytuły Brygady Pracy Socjalistycznej.

1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
269	492	560	633	874	1017	1260	1260	1260	1260

Liczba nadanych tytułów "Przodownik Pracy Socjalistycznej" - PPS

i Zasłużony Przodownik Pracy Socjalistycznej" - ZPPS

Rok:	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	Razem
PPS	20	12	10	27	26	40	54	60	53	-	-	302
ZPPS	10	8	10	26	26	21	19	-	-	-	-	120

Liczba otwartych Kart Osiągnięć

Rok:	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	Razem
	-	25	72	202	186	217	127	138	70	33	1037

Ilość przyznanych tytułów "Zasłużony Pracownik Kopalni "Śląsk"

Rok:	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	Razem
	-	-	-	20	27	22	20	51	51	40	231

Ruch Racjonalizacji i Wynalazczości.

Ilość zgłoszonych projektów własnych, z rozpowszechnienia i ilość projektów przyjętych do stosowania.

Rok	Ilość projektów własnych	Ilość projektów z rozpowszechn.	Ilość przyjętych do stosowania
1974	111	19	119
1975	91	16	86
1976	171	63	180
1977	151	56	180
1978	230	72	264
1979	180	65	181
1980	110	42	151
1981	72	18	89
1982	72	11	72
1983	78	20	74

Ilość przyznanych tytułów "Racjonalizator Produkcji"
Zasłużony Racjonalizator Produkcji"

Rok	Racjonalizator Produkcji	Zasłużony Racjonal. Produkcji
1974	-	-
1975	3	-
1976	-	-
1977	-	-
1978	-	3
1979	13	-
1980	-	2
1981	4	-
1982	5	-
1983	9	-

Wypadki śmiertelne.

Sukcesy produkcyjne Kopalni "Śląsk" nie były jednak wolne od najwyższych ofiar - ofiar życia ludzkiego. W latach 1974-1983 zginęło na posterunku 9 górników /w tym 4 w dniu 6.10.1977r. w wyniku zapalenia się metanu w starych zrobach w ścianie 2 w pokładzie 504/.

A oto wykaz zmarłych śmiercią górnika.

Rok	Imię i Nazwisko	Zawód	Lat
1975	Piotr Judziński	ślusarz	23
	Stefan Kowalski	górnik strzał.	32
1976	Marian Matysiak	ślusarz	29
	Rudolf Ciuraj	górnik	35
	Piotr Drenda	górnik	26
	Rafał Pawlica	górnik	52
1979	Hubert Wycisk	prac.niewykw.	22
1980	Erwin Kuźnik	górnik	49
1982	Józef Jandzioł	górnik	32

Przyznane odznaczenia państwowe.

Rada Państwa, doceniając trud i osiągnięcia górników Kopalni "Śląsk" przyznała im szereg najwyższych odznaczeń państwowych.

Wśród górników KWK "Śląsk" w krótkiej bo zaledwie dziesięcioletniej historii, jeden z nich, Erwin Janyga, uhonorowany został zaszczytnym tytułem "Zasłużony Górnik PRL".

Ponadto wielu z nich otrzymało ordery Sztandar Pracy I i II klasy
względnie Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Do dobrej tradycji kopalni należy w tym przypadku pamięć o emerytach,
którzy w podzięcie za wieloletni trud również przedstawiani są do naj-
wyższych odznaczeń. W latach 1981-1983 stanowili 35 % odznaczeń.

A oto ilość orderów przyznanych górnikom Kopalni "Śląsk".

Rok	Sztandar Pracy I Klasy	Sztandar Pracy II klasy		Krzyż Kawalerski Orderu Polski	
		ogółem	w tym emeryci	ogółem	w tym emeryci
1974		13			
1975	1	14		3	
1976		14			
1977		24		2	
1978					
1979	2	44		1	
1980	10	82		2	
1981	3	124	28	2	2
1982	20	387	104		
1983	2	201	78		

Gospodarka mieszkaniowa.

Kopalnia Węgla Kamiennego "Śląsk" dysponuje znaczną bazą mieszkaniową /ok.2415 mieszkań/ co ułatwia stabilizację załogi. Niestety przeważającą część budynków mieszkalnych pochodzi z XIX i początku XX wieku, z czym wiąże się stosunkowo niski standart tych pomieszczeń. Większość z tych starych, często stuletnich i starszych budynków to spadek po dawniejszych kopalniach "Śląsk" i "Matylda" przejętych przez Kopalnię "Śląsk" wraz z tamtejszą załogą. Wiele z tych budynków na skutek zużycia technicznego jak również niskiego standartu technicznego ulega wyburzeniu co zmniejsza ilość mieszkań administrowanych przez Kopalnię.

Nie oznacza to jednak pogorszenie sytuacji mieszkaniowej, która stopniowo przenosi się do nowoczesnych, pozostających poza kopalnianą administracją, mieszkań spółdzielczych.

Kopalnia "Śląsk" posiadała w 1974 roku i nadal posiada budynki na terenie 5 miast t.j. Rudy Śląskiej, Katowic, Świętochłowic, Chorzowa i Bytomia.

Według stanu na dzień 1.01.1974r. Kopalnia posiadała 263 budynki o 2.825 mieszkaniach i 6437 izbach, w tym:

- wybudowane w XIX wieku: 99 budynków,
- " " " w latach 1901-1930 105 budynków
- " " " 1930-1950 30 budynków
- " " " po 1950 roku 29 budynków.

Według stanu na dzień 1.01.1984r. przedstawia się to następująco:

Ilość budynków ogółem: 203, 2415 mieszkań, 8480 izb.

w t y

- wybudowano w XIX wieku: 53 budynków
- " w latach 1901-1945: 117 budynków
- " " 1945-1960: 9 budynków
- " " 1971-1980: 21 budynków
- " po 1980r. 3 budynki.

Tak więc w 10-cio leciu wyburzono 33 budynki, co spowodowało to utratę 274 mieszkań.

Rok 1984, był rokiem jubileuszowym, w którym kopalnia rozpoczęła drugie dziesięciolecie swej działalności. Osiągnięte wydobycie 3 081 642 ton było najwyższym z dotychczasowych i stanowiło 101,9 % wydobywania roku poprzedniego, przy nieznacznym wzroście zatrudnienia /o 137 osób/. Wzrosła również nieznacznie wydajność ogólna /z 3089 do 3095 kg/ co dowodzi dalszej poprawy organizacyjnej szczególnie w zakresie robót pomocniczych.

Nieznacznie natomiast spadła wydajność dołowa /z 5330 na 5172/ co wiąże się z naturalnym pogarszaniem się warunków górniczo-geologicznych.

Na podkreślenie zasługuje organizacja warunków bezpieczeństwa i higieny pracy, dzięki czemu w KWK "Śląsk" nie notowano w 1984 roku wypadków śmiertelnych.

Ze względu na sytuację gospodarczą kraju zrezygnowano z uroczystych obchodów jubileuszowych. Jedynie, jak co roku, przyznano odznaczenia państwowe najbardziej zasłużonym a mianowicie:

Sztandar Pracy I-szej klasy - 3 osoby
Sztandar Pracy II-giej klasy - 82 osoby + 47 emerytów
Krzyż Kawalerski Odrodzenia Polski - 9 osób

Z ważniejszych robót inwestycyjnych o charakterze produkcyjnym należy wymienić:

- rozpoczęcie drażenia przekopu do partii "J" na poziomie 850 m celem udostępnienia bogatych zasobów węgla w warstwach siódmych,
- wykonanie zespołu komór remontowo-montażowych na poz. 765 m., które umożliwiają wykonanie większości podstawowych prac remontowo-awaryjnych na dole kopalni.

Ponadto kopalnia rozpoczęła i prowadziła poważne roboty inwestycyjne o znaczeniu socjalnym a mianowicie:

- w zakresie budownictwa mieszkaniowego dla załogi, wykonano w stanie surowym 105 mieszkań, które w roku 1985 pozwolą na złagodzenie trudności mieszkaniowych,

- w styczniu 1984 roku rozpoczęto budowę ciepłowni, która docelowo dostarczać będzie dla istniejących i budowanych osiedli Kochłowiec 50 Gcal. Zakończenie I-go etapu tej budowy i oddanie do ruchu urządzeń o wydajności 25 Gcal nastąpi w I kwartale 1986 roku.

Ponadto w obrębie filara ochronnego szybów centralnych KWK "Śląsk", we wrześniu 1984r. KWK "Halemba" przystąpiła do głębienia szybu wentylacyjnego "Radoszowy IIIa", co w przyszłości rozwiąże problemy wentylacyjne kopalni "Halemba", a jednocześnie poprawi sytuację wentylacyjną kopalni "Śląsk", która odzyska szyb wentylacyjny III wyłącznie dla swoich potrzeb, użytkowany dotychczas wspólnie z kopalnią "Halemba".

Rok 1985

Mimo pogarszających się warunków naturalnych /wzrost średniej głębokości wydobywania, rok 1975 - 660 m, 1980 - 750 m, 1985 - 800 m/ kopalnia utrzymuje dotychczasowe wydobywanie przy nieznacznym spadku załogi i dużym wzroście wydajności, a mianowicie:

wydobywanie	3.102.140 t	-	100,7 %	w stosunku do
				roku 1984
załoga	3925	-	98,6 %	- " -
wydajność ogólna	3188 kg/pr.dn.	-	103,0 %	- " -
wydajność dołu	5737	-	110,9 %	- " -

Również pod względem kosztów wydobywania kopalnia może poszczycić się osiągnięciami uzyskując ich obniżkę z planowanych 2802,18 zł/t.

na 2760,89 zł/t t.j. o 1,5

Podobnie było z ceną zbytu, która /3305,41 zł/t/ była wyższa o 1,4 % od planowanej /3260,83 zł/t.

Kopalnia należy do nielicznych kopalń, gdzie przez ostatnie dwa lata nie notowano wypadku śmiertelnego.

Z ważniejszych robót inwestycyjnych należy wymienić:

- zakończenie budynku maszyny wyciągowej szybu I, wraz z suwnicą,
- oddanie budynku sprężarek,
- kontynuacja budynku ciepłowni,
- zakończenie modernizacji Zakładu Przeróbki Mechanicznej Węgla oraz oddanie do ruchu dodatkowych torów Nr 106 i 108.

W dalszym ciągu rozwija się wynalazczość i racjonalizacja /95 projektów własnych i 25 z rozpowszechnienia, z czego zastosowano łącznie 97 projektów/.

Podobnie jest ze współzawodnictwem, gdzie 23 brygady ubiegały się o tytuł BPS.

W 1985 roku na terenie kopalni zorganizowano wystawę postępu technicznego, na której 14 kopalń i zakładów B-~~70~~7 wystawiło 115 pomysłów racjonalizatorskich:

Za zasługi położone w pracy zawodowej i społecznej przyznano pracownikom szereg najwyższych odznaczeń państwowych, a mianowicie:

Sztandar Pracy I Klasy	-	4
- " - II Klasy	-	72 /w tym 12 emerytów/
Krzyż Odrodzenia Polski	-	43 /w tym 7 emerytów/

Tytuł Zasłużonego Górnika Polski Ludowej otrzymał Jakubczak Antoni /drugi w ciągu istnienia kopalń/

30 pracownikom przyznano tytuł zasłużony Pracownik KWK "Śląsk" zaś 59 otwarto nowe Karty Osiągnięć.

Uroczystą Akademię z okazji Dnia Górnika w dniu 4.12.1985 r. zaszczycił swą obecnością Minister Górnictwa i Energetyki gen.Piotrowski dokonując wpisu do niniejszej kroniki.

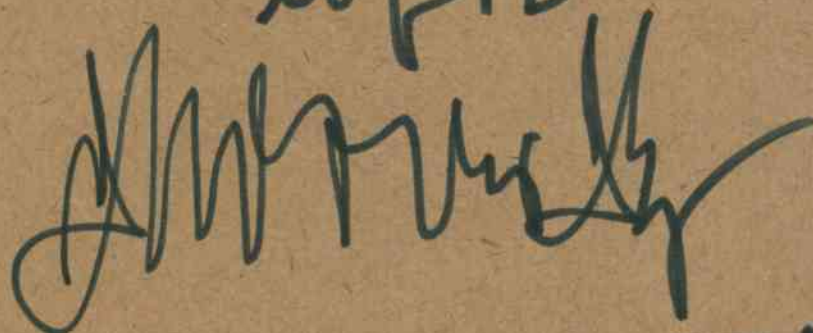
Ciène, rě, rě moztom nreštunow
u jubileunowich obeludach KWK
SLASK — 100-lecia rě istunina.

Serdumie prabulow calcy
zabedre admaumie Repahli
Orderem Wlandam Tracy I. kl.

Z puzjemstia i zabysfalcis
Stadam wuzstia jubilatow
admaumie i wpozimie ruzn-
najlepne prabulacze i ruznina
delnych subectow ruznawph.

Zpus calcy zabedre KWK
SLASK — scuzie i umellicy
puzjiliczi — na calcy nas-
aspne STULECIE.

WpIE.

Ruda Slezka - Kachowice - 4. XII. 85

Na pamiątkę otrzymał, wykonany przez artystę malarza o nazwisku Bierwiałonek portret zasłużonych dla powojennego górnictwa polskiego i ściśle związanych z KWK "Śląsk" przodowników pracy Bernarda i Rudolfa Bogdołów.

Rok 1986

Wydobycie kopalni utrzymuje się na stałym poziomie /3.110.055 t./ - 100,3 % w stosunku do roku 1985/, przy nieznacznym wzroście załogi /4287 - 104,8 %, w stosunku do 1985/ i spadku wydajności ogólnej i dołowej /3029 i 5637 kg/r.dn. t.j. do około 95,0 % i 98,6 %/.

Mimo tego kopalnia uzyskała dobre efekty ekonomiczne obniżając koszty wydobywania około 30,34 zł na tonę t.j. o około 1 % i przekraczając cenę zbytu o 40,74 zł/t t.j. o ok.0,9 %/.

W trakcie wykonywania obowiązków zawodowych zginął śmiercią górnika górnik Bek Roman - w wieku 40 lat. Za ofiarną pracę zawodową i społeczną szereg pracowników kopalni otrzymało wysokie odznaczenia państwowe a mianowicie:

Sztandar pracy I klasy	- 4
- " - II klasy	- 68 /w tym 7 emerytów/
Krzyż Odrodz.Polski	- 6 /w tym 1 emeryt/

Tytuł zasłużonego Górnika Polski Ludowej otrzymali:

Paweł Mieszczanin
Rudolf Bogdoł

Z ważniejszych robót inwestycyjnych należy wymienić:

- zakończenie montażu maszyny wyciągowej szybu I, oraz trzech sprężarek i rozruch tych urządzeń,
- rozpoczęto budowę nowej rozdzielni 6 kV - R01,
- w budynku ciepłowni brygady "Energomontażu" przystąpiły do budowy jednego kotła WR-25,
- w połowie roku oddano do użytku budynek ZL2,
- kontynuowano prace przy budowie stacji uzdatniania wody,
- na osiedlu Strzelecka wykonano 2 budynki mieszkalne w stanie surowym oraz fundamenty pod dwa dalsze.

Rok 1986 był w zakresie wynalazczości rekordowym pod względem zarówno ilości projektów zgłoszonych /105 własnych i 30 z rozpowszechnienia/ jak też i zastosowanych /130/.

Przyznane zostały 4 tytuły racjonalizatorów produkcji oraz 8 tytułów zasłużony racjonalizator produkcji.

Podobnie ze współzawodnictwem, gdzie 43 brygady ubiegały się o tytuł BPS.

Niewielką w stosunku do ubiegłego roku przyznano ilość zasłużonych pracowników KWK "Śląsk" oraz nowych "Kart osiągnięć - po 10.

Zanotowano zmianę na stanowisku Kierownika Robót Górniczych, gdzie w miejsce awansującego mgr inż. Mariana Pokultinica na stanowisko Naczelnego Inżyniera KWK "Bobrek", awansował mgr inż. Tadeusz Mazgaj.

Rok 1987

wydobycie kopalni 3.083.231 t było nieco mniejsze niż w roku poprzednim /26.824 ton/ uzależnione było mniejszą niż w latach ubiegłych ilością dni roboczych.

Wzrosło natomiast zatrudnienie 4444 pracowników /103,7 %/ w stosunku do roku ubiegłego/. Jest to w warunkach kopalni "Śląsk" nieodzowne ze względu na pogarszające się warunki naturalne.

Wystarczy nadmienić, że zaledwie w ciągu 2 lat średnia głębokość wydobywania wzrosła o około 50 m /w roku 1985 - 800 m, w roku 1987 - 850 m/.

W tych warunkach na podkreślenie zasługuje korzystna cena zbytu węgla, uzyskana przez kopalnię o 44,91 zł/t przekraczającą zaplanowaną /o około 0,8 %/.

W dniu 13.03.1987r. kopalnia przeżyła ponowną katastrofę górniczą związaną z tapnięciem jakie wystąpiło na ścianie "O" w pokładzie 502, w wyniku którego śmierć poniosło 4 górników, a mianowicie:

Cłapka Józef	-	górnik kombajnista	-	lat 38
Pawlik Ryszard	-	górnik przodowy	-	" 33
Popanda Henryk	-	ślusarz	-	" 35
Jasiński Mirosław	-	górnik kombajnista	-	" 29

Za zasługi pełnione w pracy zawodowej i społecznej przyznano pracownikom kopalni szereg odznaczeń państwowych:

Sztandar Pracy I klasy	-	9
Sztandar Pracy II Klasy	-	23
Krzyż Odrodzenia Polski	-	1

Tytuł Zasłużonego Górnika Polski Ludowej otrzymał Dragon Wiktor.

Jest to już z kolei piąty tak zaszczytny tytuł przyznany pracownikom kopalni.

Z ważniejszych robót inwestycyjnych należy wymienić:

- oddanie do ruchu przez ZBSz Bytom maszyny wyciągowej do pogłębiania szybu I,
- przystąpiono do rozruchu I kotła ciepłowni oraz stacji uzdatniania wody,
- w ciepłowni przystąpiono do montażu II kotła WR-25,
- zakończono budowę i przekazano do montażu urządzeń rozdzielni 6 kV,
- rozpoczęto budowę napowietrznej stacji 110 kV,
- przystąpiono do budowy zbiornika i kruszarni kamienia,
- w zakresie budownictwa mieszkaniowego oddano do użytku pierwsze dwa budynki o łącznej ilości 52 mieszkań na osiedlu Strzelecka - Łukasiewicza.

W ciągu ostatnich 4-ch lat nastąpiło wyraźne przeobrażenie struktury substancji mieszkaniowej KWK "Śląsk". Stare budynki z XIX w i początki XX w. zastąpione zostały nowoczesnym co obrazuje poniższe zestawienie:

<u>Stan na 31.12.83</u>		<u>Stan na 31.12.87</u>
ilość budynków	203	139
ilość mieszkań	2415	2438
ilość izb	8480	7151

W zakresie świadczeń socjalnych na uwagę zasługuje rozwój wczasów i kolonii dla dzieci

<u>rok</u>	<u>uczestników</u>	<u>% w stosunku do 84 r.</u>
1984	2997	100,0
1985	4174	139,3
1986	3578	119,4
1987	4329	114,4

Rok 1987 charakteryzował się ponadto dużymi zmianami w zakresie obsady kadry kierowniczej KWK "Śląsk" a mianowicie:

1/ mgr inż. Bogusław Pustówka	-	awansował na Dyrektora KWK "Wawel",
2/ inż. Bogdan Sobczak	-	awansował na Dyrektora d/s Inwestycji w B-RGW,
3/ mgr inż. Marcin Jarosz	-	awansował z Głównego Inżyniera Górniczego na Naozelnego Inżyniera Kopalni
4/ mgr inż. Tadeusz Mazgaj	-	awans z Kierownika Robót Górniczych na Głównego Inżyniera Górniczego,
5/ mgr inż. Stanisław Kasprzak	-	awans z Kierownika Robót Pomocniczych na Głównego Inżyniera d/s Szkolenia i BHP,
6/ mgr inż. Józef Skrzypczak	-	awans z Nadsztygara Górniczego na Kierownika Robót Pomocniczych,
7/ mgr inż. Krzysztof Kulczyk	-	awans z Nadsztygara Górniczego na Kierownika Robót Górniczych,
8/ mgr inż. Marian Bończak	-	awans z Inżyniera Strzelniczego na Głównego Inżyniera d/s Tapań
9/ mgr inż. Romuald Dąbrowski	-	awans z Inspektora d/s Inwestycji na Głównego Inżyniera Inwestycji,
10/ inż. Zbigniew Baranik	-	odszedł na emeryturę
11/ mgr inż. Stefan Rother	-	odszedł na emeryturę,
12/ mgr Czesław Santarosa	-	przeszedł na rentę inwalidzką,
13/ mgr Stanisław Wojciech	-	przeszedł z KWK Pokój - objął stanowisko Dyrektora d/s Pracowniczych.

W dalszym ciągu dobrze rozwija się ruch racjonalizatorski w ramach którego zgłoszono 98 projektów własnych i 22 z rozpowszechnienia z czego zastosowano 97.

Przyznano również 4 tytuły "Racjonalizator produkcji". Bardzo silnie rozwijało się współzawodnictwo o tytuł BPS ubiegało się 97 brygad co stanowi 226 % w stosunku do roku 1986 i 422 % w stosunku do r.1985.

Przyznano również 20 tytułów "Zasłużony Pracownik KWK "Śląsk".

Rok 1988

Wydobycie kopalni wyniosło 2 998 872 ton i było odzwierciedleniem zdolności produkcyjnej podstawowych ogniw technologicznych kopalni. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne zostały zrealizowane w następujących wielkościach:

zatrudnienie	-	4396 prac.
wydajność ogólna	-	2795 kg/pdn.
koszt własny	-	7919,11 zł/tonę
cena zbytu	-	9903,60 zł/tonę.

Realizacja zadań produkcyjnych nie była wolna od najwyższych ofiar - ofiar życia ludzkiego.

W trakcie wykonywania obowiązków zawodowych 6 października zginął Ob. Andrzej Chromik - górnik kombajnista zatrudniony w ścianie 7 w pokładzie 414/1.

Również w październiku w ścianie 1 "J" w pokładzie 502 w partii "J" w wyniku zaistniałego tapnięcia miał miejsce wypadek zbiorowy, w którym brało udział 9-ciu pracowników.

W uznaniu górniczego trudu kopalnia uhonorowana została Złotą Odznaką Zasłużonej dla Górnictwa, ponadto za ofiarną pracę zawodową i społeczną szereg pracowników kopalni otrzymało wysokie odznaczenia państwowe a mianowicie:

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski	-	2 osoby
Sztandar Pracy I klasy	-	17 osób
Sztandar Pracy II klasy	-	27 osób.

Tytuł Zasłużonego Górnika Polski Ludowej otrzymał Ob. Hunger Grzegorz. Jest to już z kolei szósty tak zaszczytny tytuł przyznany pracownikom kopalni.

Z ważniejszych robót inwestycyjnych należy wymienić:

1/ W 1988r. ukończono realizację zadania "gospodarka elektroenergetyczna" jako III zasilanie kop. "Śląsk", co jest podstawowym wymogiem przepisów górniczych dla kopalń metanowych.

2/ W zakresie inwestycji socjalnych wykonano zespół boisk sportowych w ramach zagospodarowania hałdy.

3/ Dla poprawy warunków sanitarno-higienicznych załogi wykafelkowano łaźnię pracowniczą i zmodernizowano punkt opatrunkowy.

4/ W ramach budowy poz.1050 m zgłębiono szyb I do poz.850 m oraz przystąpiono do prac przygotowawczych w trzonie wieży szybu II dla jego pogłębiania.

Rok 1988 charakteryzował się również zmianami personalnymi w obsadzie stanowisk kierowniczych:

1. mgr inż.Józef Skrzypczak	- awans z Kierownika Robót Górniczych na Głównego Inżyniera Górniczego.
2. mgr inż.Tadeusz Mazgaj	- objęcie stanowiska Głównego Inżyniera d/s BHP i Szkolenia poprzednio Główny Inżynier Górniczy.
3. mgr inż.Stanisław Kasprzak	- objęcie stanowiska Kierownika Robót Pomocniczych poprzednio Główny Inżynier d/s BHP
4. mgr inż.Leon Losa	- przeszedł z BRGW - objął stanowisko Głównego Inżyniera Wentylacji
5. mgr inż.Henryk Wilczek	- awans z Kierownika Przeróbki Mechanicznej na Głównego Inżyniera Przeróbki Mechanicznej i Zbytu
6. mgr inż.Stefan Coner	- Główny Inżynier wentylacji - odszedł na emeryturę
7. inż.Hubert Macha	- Główny Inżynier Przeróbki Mechanicznej i Zbytu - zmarł.

W ramach ruchu racjonalizatorskiego zgłoszono 60 projektów własnych oraz 27 z rozpowszechnienia.

Działalność racjonalizatorska przyniosła kopalni 411 mln zł zysku.

W 1988r. rozwijało się również współzawodnictwo o tytuł Brygady Pracy Socjalistycznej.

O tytuł najlepszej BPS ubiegały się w 1988r. 82 brygady, w ramach których współzawodniczyło 567 pracowników.

Mieszkańców Górnego Śląska charakteryzuje przywiązanie do tradycji. To dzięki tradycji, dzięki umiłowaniu języka, którym posługiwali się przodkowie, na początku ~~XX~~ wieku Górny Śląsk mógł powrócić do Macierzy.

Na obraz Górnego Śląska wielki wpływ miało również górnictwo, które jest związane z tą ziemią od niepamiętnych czasów. To dzięki przekazywaniu przez kolejne pokolenia swoich losów można było kształtować godnych następców którzy dzięki tradycji zachowanej w podaniach, baśniach, legendach w różnych kronikach, urbariach mogli podjąć ciężkiej, niebezpiecznej i odpowiedzialnej pracy, ściśle związanej ze specyfiką zawodu górniczego.

W obraz współczesnej kopalni wpisane zostały dzieje wielu ludzi, którzy byli z nią związani. Ich historię, ciężką i ofiarną pracę, pamięć po nich chcę zachować dla przyszłych pokoleń wznowiając pracę nad Kroniką kopalni "Śląsk".

Dyrektor

mgr inż. Stanisław Lasek

Ruda Śląska - Kochłowice 20.02.2002

Kronika 1989 - 2001 r.

Rok 1989 rozpoczął się na kopalni od zmiany na stanowisku dyrektora. Dotychczasowy dyrektor mgr inż. Zdzisław Jarmas został dyrektorem technicznym Przedsiębiorstwa 'Eksploatacji Węgla 'Zachód' w Zabrzu. Dla kronikarskiego obowiązku przypomnijmy, że ~~W~~ zostały powołane rozporządzeniem Ministra Przemysłu w dniu 07.11. 1988 r. Od 01.01.1989 r. stanowisko dyrektora objął dotychczasowy Naczelny Inżynier kopalni mgr inż. Marcin Jarosz. Rok 1989 to rok nie tylko zmiany dyrektora to przede wszystkim rok wielkich zmian w kraju. Obrady 'Okrągłego stołu' doprowadziły do historycznych dziś wyborów parlamentarnych w dniu 04.06.1989 r. Dzięki tym wyborom po raz pierwszy od momentu zakończenia II Wojny Światowej w Polsce powstał pierwszy nie komunistyczny rząd, na czele którego stanął Tadeusz Mazowiecki. To ten rząd rozpoczął wielką reformę polskiej gospodarki także górnictwa. To dzięki realizacji tzw. 'Planu Balcerowicza' Polska powoli zaczęła dostosowywać się do wymogów gospodarki rynkowej. Niestety okazało się, że przeprowadzający reformę gospodarki narodowej nie mają żadnego pomysłu na zmiany w górnictwie dlatego lata 1989 - 2001 to okres ciągłego borykania się z wielkimi problemami dla górniczych załóg.

W atmosferze przemian, nadziei na 'lepsze jutro', odzyskanej suwerenności kraju również załogi kopalni chciały przejąć sprawy w swoje ręce. W tej sytuacji zakończyły działalność Przedsiębiorstwa 'Eksploatacji Węgla dla kopalni oznaczało to uzyskanie samodzielności prawnej. Zarządzeniem Ministra Przemysłu nr 401/Org/89 w dniu 23.12.1989 r. powołano przedsiębiorstwo państwowe Kopalnia Węgla Kamiennego 'Śląsk'.

W roku 1990, na podstawie Ustawy o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego oraz Ustawy o przedsiębiorstwach państwowych opracowany został Statut Samorządu Załogi KWK 'Śląsk'. Do Samorządu należało stanowienie w istotnych prawach kopalni, wyrażanie opinii, podejmowanie inicjatyw i zgłaszanie wniosków oraz sprawowanie kontroli działania kopalni. Organami samorządu załogi były: Zebranie Delegatów oraz Rada Pracownicza.

Rada Pracownicza na zebraniu w dniu 23.03.1990 r. Uchwała nr 1 powołała Prezydium Rady Pracowniczej w składzie:

mgr inż. Piotr Kryszak - Przewodniczący

mgr inż. Krzysztof Kulczyk - Z-ca Przewodniczącego

inż. Stanisław Tręczek - Z-ca Przewodniczącego

Piotr Karuga - Sekretarz

Zebranie Delegatów w dniu 16.05.1990 r. uchwała Statut KWK 'Śląsk' w Rudzie Śląskiej. W wyniku postępowania konkursowego, ogłoszonego przez Radę Pracowniczą mgr inż. Marcin Jarosz zostaje wybrany w dniu 27.02.1992 r. Dyrektorem Kopalni Węgla Kamiennego 'Śląsk'.

Kopalnia 'Śląsk' jako przedsiębiorstwo państwowe w dniu 31.03.1993 roku przekształcona zostaje w Jednoosobową Spółkę Akcyjną Skarbu Państwa. Ulegają wówczas rozwiązaniu z mocy prawa organy samorządu załogi, zaś uprawnienia swoje przekazują Radzie Nadzorczej, która dokonuje kontroli i oceny kopalni.

W dniu 29.06.1993 r. 11 kopalń: 'Katowice', 'Kazimierz - Juliusz', 'Kleofas', 'Murcki', 'Mysłowice', 'Nauka - Modrzejów', 'Staszic', 'Śląsk', 'Wesoła', 'Wieczorek' i 'Wujek', podejmuje uchwałę o zawarciu nowej spółki akcyjnej pod nazwą 'Katowicki Holding Węglowy S.A.' i z dniem tym Kopalnia 'Śląsk' staje się zakładem górniczym tej spółki.

W odróżnieniu od działających w Polsce pięciu koncernów węglowych, spółka ta jest Holdingiem, co oznacza, że uchodzące w jej skład zakłady zyskały większą samodzielność, głównie finansową.

W roku 1995 zostaje zwolniony dotychczasowy dyrektor mgr inż. Marcin Jarosz i w dniu 26.07.1995 na stanowisko dyrektora zostaje powołany dotychczasowy naczelny inżynier mgr inż. Krzysztof Kulczyk.

W październiku 1997 z inicjatywy dyrektora została powołana do życia gazetka zakładowa 'Nasz Śląsk'. Poniżej przedstawiony został artykuł wstępny z pierwszego numeru gazetki:

W dniu dzisiejszym oddajemy do 'Waszych rąk' pierwszy numer gazetki zakładowej 'Nasz Śląsk'. Pomysł stworzenia takiego pisma wziął się stąd, że wielokrotnie na spotkaniach załoga, czy też w gronie działaczy związkowych zarzucano mi, iż zbyt mało informacji o tym, co dzieje się na kopalni trafia do załogi. Spróbujemy zatem dotrzeć do 'Was' za pomocą tej formy przekazu.

Co tutaj znajdziecie? - przede wszystkim wiele istotnych spraw dotyczących kondycji finansowej kopalni, jej możliwości wydobywczych oraz związane z tym sprawy placowe. Znajdziecie tu również informacje o wydarzeniach kulturalnych i sportowych kopalni.

Swoje miejsce na informacje i wypowiedzi będą miały również Związki Zawodowe działające w naszym zakładzie. Łamy tej gazetki pozostaną otwarte dla każdego członka załogi KWK 'Śląsk', który będzie miał odwagę i chęć wypowiedzieć się w nurtujących nas tematach.

To, czy ta gazetka przetrwa czy nie zależy przede wszystkim od Was.
 Jeżeli zainteresowanie nią będzie duże to zwiększymy nakład, jeżeli tematów będzie więcej to zwiększymy jej objętość.
 "Nasz Śląsk" docierał będzie do Was raz w miesiącu, a redagować go będą pracownicy naszej kopalni mgr Marek Podstawski oraz
 'Roman 'Wąsiak. Przez pewien czas pomagać im będzie redakcja "Wiadomości 'Rudzkich".
 z górniczym "Szczęść Boże"
 MYRTOR
 mgr inż. 'Krzysztof 'Kulczyk

W roku 1999 kopalnia obchodziła swoje 25 - lecie. Sytuacja finansowa nie pozwoliła jednak na szczególne uroczystości związane z tą rocznicą. Najważniejszą imprezą związaną z obchodami 25 - lecia kopalni był obiad jubilatów, który odbył się 4.12.1999 r.. W tym obiedzie uczestniczyli osoby które w tym roku obchodzą jubileusz 25 i 35 lecia pracy. Oprócz jubilatów i przedstawicieli dyrekcji w uroczystym obiedzie uczestniczyli zaproszeni goście dawni dyrektorzy kopalni Zdzisław 'Farnas i Marcin 'Jarosz, prezydent miasta i poseł do sejmiku RP Edmund Sroka, przewodnicząca Rady Miasta Barbara Dworak, radny Grzegorz Fryc, proboszcz kochłowskiej parafii ks Jerzy Liszyk, prezes Spółki Mieszkaniowej "Śląsk" Henryk Strzy, naczelny inżynier Stacji Ratornictwa Górniczego Zygmunt Goldstein.. Obiad umilał Big - Band kopalni "Śląsk" pod dyrekcją M. Kaszuby oraz zespół taneczny z klubu "Pulsar".
 Jedną z materialnych pamiątek jest posąg św. Barbary ufundowany przez dyrektora kopalni mgr inż. 'Krzysztofa 'Kulczyka dla kochłowskiej parafii pod wezwaniem 'Trójcy Świątej.

Najważniejsze inwestycje w latach 1989- 2001

Wszelkie nowe inwestycje podejmowane w latach 1989 - 2001 służyły osiągnięciu dodatniego bilansu ekonomicznego zakładu. Oczywiście stało się ciągle odnawianie i ulepszanie parku maszynowego na dole, wprowadzanie do produkcji nowoczesnych urządzeń do drążenia wyrobisk chodnikowych: kombajny chodnikowe AM - 50; kombajn "DOSCO - 3 B" produkcji angielskiej, który przeznaczony jest do bardzo twardych skał. Do eksploatacji złoża zakupiono kombajny ścianowe : "EDW - 150 - 2L - 2W" produkcji niemieckiej oraz polskiej : "KGS - 324 / 2BP", "KWB - 3 KNU / B", wraz z obudową zmechanizowaną typów "Fazos - 15 / 31 Oz", "Fazos - 12 / 28 Oz", "Fazos - 17 / 37 Oz". Ponadto przenośniki ścianowe typów : "Rybnik - 225 / 750 K - 200", "Rybnik - 80".

Do najważniejszych inwestycji w latach dziewięćdziesiątych należały:

- nowa dyspozytornia rufu i metanometryczna (rok 1995)
- centrala telefoniczna z cyfrowym systemem telekomunikacyjnym 'DGT 3450, obsługującą zakład górniczy oraz pracowników kopalni z Kochłowie i Panewnik (rok 1995)
- nowoczesna stacja tapani
- uruchomienie przedziału zachodniego szybu 1 - wymiana zbiorników odmiarowych szybu 11 - modernizacja zakładu przerobczego

STACJA TAPANI

Stację tapani oddano do użytku w roku 1995 uwzględniając najnowsze osiągnięcia techniczne w 1995 roku. Stacja tapani została wyposażona w następującą aparaturę:

- cyfrową, 32 - kanałową aparaturę "PRS-4a" do obserwacji sejsmoakustycznych. Oprogramowanie aparatury cyfrowej nosi nazwę "SAK" i od programu powszechnie przyjęto nazwę systemu. System "SAK" składa się z części powierzchniowej (stacyjnej) i z dolowej.

W skład części powierzchniowej wchodzi: urządzenie transmisji sygnałów sejsmoakustycznych "ISS - 32", rejestrator programowany "PRS-4a", układ regulacji wzmacnień, monitor z klawiaturą i urządzenia peryferyjne (drukarka mozaikowa i rejestratory graficzne) oraz komputer IBM z odpowiednim oprogramowaniem. W skład części dolowej wchodzi: geofony, nadajniki sejsmoakustyczne i linie telefoniczne;

- cyfrową, stacjonarną 8 - kanałową aparaturę mikrosejsmologiczną typu "SYLON", która na bazie procesora "PRS-4m" umożliwia automatyczną rejestrację zjawisk sejsmicznych, ich lokalizację i określenie energii. W skład części stacyjnej systemu "SYLON" wchodzi urządzenie transmisji "ISS", procesor "PRS-4m", monitor z klawiaturą i urządzeniem peryferyjnym (8-kanałowy rejestrator graficzny i drukarka mozaikowa). Część podziemna to osiem sejsmografów "SB - 70", rozmieszczonych w ośmiu różnych stanowiskach, nadajniki

sygnałów sejsmologicznych i linie telefoniczne;

- cyfrową, 16 - kanałową stacyjną aparaturę mikrosejsmologiczną typu "SYLON";

- dwie 8 - kanałowe, stacyjne aparaty sejsmoakustyczne typu "SYLON";

- przenośną aparaturę sejsmoakustyczną typu "WLIS", stosowaną do doraźnych badań stanu naprężeń górotworu.

Ilość posiadanej aparatury mikrosejsmologicznej zapewniała objęcie obserwacją całego obszaru kopalni "Śląsk" i obszarów przygranicznych. Ponadto zakład korzystał z sygnałów ze stanowisk sejsmometrów sąsiednich kopalni, przesyłanych do "Śląska" drogą radiową.

Oddział wiercen i profilaktyki podlegający Zespołowi d/s Tapani, wyposażony został w wiertnice dolowe i osprzęt umożliwiający wiercenie otworów badawczych, techniczno - technologicznych, drenażowych i rozwieranie pokładów. Również posiadał urządzenia i osprzęt do nawilgacania pokładów węgla i do klejenia iniekcyjnego skał.

PRZEDZIAŁ ZACHODNI SZYBU I

Najważniejszą inwestycją dla dalszej działalności zakładu stało się udostępnienie do eksploatacji poziomu 1050 m, zasobnego w wysokogatunkowy węgiel kamienny. Eksploatacja tego poziomu, którego zasoby liczy się na 127 224 tys. ton, zapewni kopalni działalność na dalsze lata, a załódze pracę. W ramach tych działań w roku 1998 oddano do użytku przedział zachodni szybu I. Uruchomienie przedziału zachodniego szybu I do poziomu 1050 m zarówno do jazdy ludzi jak i transportu materiałów nastąpiło w dniu 28 maja 1998 po dokonaniu niezbędnych odbiorów technicznych.

Oto krótki rys historyczny tej inwestycji. Głębinie szybu do poziomu 1050 m rozpoczęto w roku 1985 budową wieży szybowej i maszyny wyciągowej przystosowanej do głębinienia szybu. Generalnym projektantem było Głównie Biuro Studiów i Projektów Górniczych w Katowicach.

Pogłębienie, zbrojenie szybu od poziomu 765 m do poziomu 1050 m oraz budowy nadszybia były realizowane w latach 1989-1995.

Wykonawcą tych robót było Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A. w Bytomiu. Pomiaru porównawcze zbrojenia, przygotowanie do zawieszania kabli i montaż rurociągu oraz usuwanie wynikłych usterek odbywało się do czerwca 1996 roku. W lipcu 1996 nastąpiła likwidacja kubła i od tego momentu rozpoczęto przygotowania dokumentacji i zakup materiałów do przebudowy maszyny wyciągowej z wersji do głębinienia na wersję ostateczną wyciągu 2 - klatkowego z kołem pędym zamiast bębna zasobnikowego, które w lutym 1997 roku przeszły w fazę praktycznej realizacji. W robotach tych były zaangażowane firmy:

- PBSZ S.A. w Bytomiu - konstrukcja wieży, dróg hamowania, krzeseł szybowych na poz. 596, 850, 1050 m, zakładanie lin i naczyń, przebudowy wyciągu awaryjnego, obiegu wozów na zrebie, urządzeń przyszybowych na poz. 1050 oraz urządzeń sygnalizacji szybowej,

- PWSA w Katowicach - montaż urządzeń podstawowego i rezerwowego zasilania 6 kV, tj. rozdzielni "R9" i "R12", prac regulacyjnych, pomiarowych i rozruchowych maszyny wyciągowej, przygotowanie układu regulacji i zabezpieczeń wprowadzenia zmian w istniejących szafach pod kątem obowiązujących przepisów, próby statyczne i dynamiczne, oraz wprowadzenie rejestracji i pomiarów do karty regulacji

- ZUT "Zgoda" S.A. w Świętochłowicach wykonanie stojaków z silownikami hamulcowymi, elementów złącznych układu hamulcowego, agregatu sterowniczo - pompowego firmy BOSCH, regulatora jazdy, części do stanowiska maszynisty, elementów układu smarownia łożysk głównych, adaptacji koła pędnego, montażu i toczenia tarczy hamulcowej

- ELKOP S.A. w Chorzowie - w zakresie części elektrycznej urządzeń podszybia na poziomie 1050 m

Jednym z najważniejszych elementów który w istotny sposób opóźnił realizację inwestycji, była zmiana przepisów w zakresie budowy urządzeń szybowych. Rozporządzenie MPH z 14.04.1995 r. wymusiło potrzebę przeprojektowania zasilania 6 kV i 500 V, urządzeń maszyny szybowej, sygnalizacji przyszybowych. W uzgodnieniu tych zmian z Wyższym Urzędem Górniczym główny udział miały służby działów TM i TN kopalni oraz "Biuro Inżynierii Górniczej S.C."

We wszystkie prace projektowe i montażowe bardzo mocno zaangażowane były oddziały szybowy i elektryczny kopalni. Prowadziły one między innymi koordynację prac między poszczególnymi firmami.

Z nowości dotychczas w naszej kopalni niespotykanych należy wymienić zastosowanie: lin wyrównawczych płaskich w obudowie stalowo-gumowej, czuwaka dla kontroli zachowania maszynisty w kabinie sterowniczej, zabudowanie w wieży na drogach hamowaniach przewodników zgrubionych, bocznych, sygnalizacji z piętra i głowicy klatki pracy jeździe osobistej i rewizji szybu, wysuwalny całkowicie pomost z trzeciego piętra klatki dla umożliwienia transportu materiałów długich, oraz tyristorowe układy uzbrajania poszczególnych silników napędowych.

Uruchomienie przedziału zachodniego umożliwiło jazdę ludzi do każdego poziomu w szybie I co jest szczególnie istotne dla poprawienia komfortu i skrócenia dojazdu załogi do pokładu SUŻK w porównaniu z jednoczesnym uruchomieniem jazdy ludzi na Gwarantku 1000.

Dodatkowymi zaletami uruchomienia wyciągu jest zwiększenie bezpieczeństwa załogi pracującej w pokładzie 502J (dodatkowa droga wentylacyjno - ucieczkowa) oraz udostępnienie zasobów węgla w pokładach zalegających na południe za uskokiem kłodnickim w Polu Panewnickim.

Momentami najtrudniejszymi w trakcie realizowania robót było pierwsze nakładanie lin i naczyń, które wzbudziło zainteresowanie całej próby hamulcowego i związane z tym zmiany parametrów tego układu, oraz sam moment pięciodniowego odbioru szybowego przez nadinspektorów Urzędu Górniczego do 'Badani Kontrolnych Urządzeń Energo-mechanicznych w Katowicach, który był niejako podsumowaniem jakości wykonywanych przez wszystkich prac. W wyniku tego odbioru zostało udzielone naszej kopalni zezwolenie na ruch próbny do 30.09. bieżącego roku zarówno w zakresie transportu materiałów jak i jazdy ludzi. W trakcie ruchu próbnego zostaną wychwycone drobne usterki które po usunięciu pozwolą na wydanie stałego zezwolenia na mch urządzeń wyciągowych.

Pierwsze uruchomienie i jazdę ludzi do poziomu 1050 mieli przyjemność i zaszczyt prowadzić maszynista wyciągowy Bogdan Rybus oraz główny sygnalista Piotr Matla.

Dyrektor i nadinspektorzy UGBK UE podkreślali wyjątkowo solidne przygotowanie tego odbioru. Przygotowanie urządzeń wyciągowych do ruchu nie byłoby możliwe bez szczególnego zaangażowania służb techniczno-inwestycyjnych kierowanych i dyscyplinowanych przez Pana mgr inż. Krzysztofa Kulczyka dyrektora kopalni oraz mgr. Jana Kwarcianego dyrektora d/s ekonomicznych. Największy udział w realizacji tej pracochłonnej inwestycji wykazali pracownicy działu energo-mechanicznego kierowanego przez mgr inż. A. Torbusa oraz pracownicy działu inwestycji kierowanego przez mgr inż. W. Karkuzewicza.

WYMIANA ZBIORNIKÓW ODMIAROWYCH

W ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą "Transport pionowy szyb 11 - etap 11" na przełomie roku 1997/1998 dokonywano modernizacji zbiorników odmiarowych w szybie 11 na poziomie 814 m. Zbiorniki odmiarowe użytkowane są od 1974 r. i stanowią jedyną nitkę, którą transportowany jest urobek wydobywany w kopalni. 20-letnia eksploatacja w/w zbiorników spowodowała konieczność ich wymiany, łącznie z urządzeniami sterującymi. Wymianę poddanych zostało 160 ton skorodowanej konstrukcji obu zbiorników. Wymiana odbywała się w trakcie świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku 1998.

Od 24 grudnia dla wielu pracowników naszej kopalni rozpoczęło się dwunastcie dni wolnych od pracy. W tym czasie brigady PEBEKA Bytom przy udziale pracowników oddziału szybowego kopalni przystąpiły do wymiany zbiorników odmiarowych na poziomie 814 m.

W Wigilię Bożego Narodzenia od godziny 8.30 rozpoczęto demontaż ponad 60 ton konstrukcji starych zbiorników. Prace przygotowawcze do tej operacji trwały półtora miesiąca, a praktycznie rozpoczęły się w fazie uzgodnień przy projektowaniu nowych zbiorników. W ramach prac przygotowawczych zabudowano dodatkowy tor na powierzchni przy szybie 11, kołowrót, uzbrojono komorę zbiorników odmiarowych w dźwigary, konstrukcję nośną, jezdnię, kołowrót KU'BA-5. Przy demontażu i montażu używano stale 9 wciągników PWE 3/6, kilkunastu wciągników ręcznych, atestowanych zawiesi jednociegnowych szekli.

Pierwszy dzień, pomimo zapachu i optymizmu większości, okazał się dniem prawdy. 1 le człowiek znaczy - zrozumie gdy zostaje postawiony w sytuacji ekstremalnej. Godzina 2.00 z 24 na 25 była godziną prawdy - awaria maszyny wyciągowej szybu 11 postawiła całą operację pod znakiem zapytania. Przemieszczenie stojana, które wtedy miało miejsce, mogło doprowadzić do trwałego uszkodzenia silnika A 4, a w następstwie do opóźnienia zakończenia wymiany zbiorników odmiarowych.

W tym czasie była zdemontowana już połowa starego zbiornika "A". Na zmianie rannej 25 grudnia zapada decyzja o usunięciu awarii własnymi siłami ze względu na brak możliwości porozumienia się ze specjalistycznymi firmami.

Kiedy brigada trzyosobowa usuwała awarię maszyny na poziomie 814 trwa dalszy demontaż zbiornika. Po przemieszczeniu stojana dokonano pomiaru i położenie stojana zabezpieczono. Po wykonaniu tych czynności uruchomiono maszynę na dwa silniki i wykonano jazdy próbne. Dalszy demontaż i montaż zbiorników przebiegał bez zakłóceń. Po trzech dniach pracy prowadzono jednocześnie montaż zbiornika "A" i demontaż starego zbiornika "B". Specyfika i trudność całej operacji polegała na demontażu i montażu elementów, z których najcięższy ważył 7 ton, w wyrobisku o pochyleniu 45 st. (Z). W czasie tej całej operacji nie wydarzył się żaden wypadek.

Skoordynowanie prac i współpraca pomiędzy pracownikami PEBEKA a szybowego powinny być przykładem dla innych. Niezaprzeczalny sukces związany z wymianą zbiorników to zasługa wielu ludzi, pracowników przodowych i osób dozoru. Jednak dziękuję przede wszystkim przodowym: Stefanowi Skopowi, Janowi Muszyńskiemu, Jarosławowi Łajczakowi, Franciszkowi 'Buli, Antoniemu Jarzyńskiemu, Eugeniuszowi Fickowi, Janowi Wcisło, Sylwestrowi Hadrysowi, Romanowi Kłimie, Ryszardowi Kieresowi, Andrzejowi Janasikowi, Franciszkowi 'Płaszczkowi, którzy potrafili zintegrować całą pracującą załogę tak, aby cel został osiągnięty w sobotę 3 stycznia 1998 r., a próby ruchowe z wydobyciem węgla mogły zostać wykonane na rannej zmianie w dniu 4 stycznia. Dla wielu pracowników wszystkie dni świąt i sylwester były dniami, które spędzili na poziomie 814m i tam witali Nowy Rok 1998. Sukces ma wielu ojców, i rzeczywiście ten miał ich wielu.

Modernizacja Zakładu Przerobczego

Kopalnia "Śląsk" od 1974 roku starała się być przyjazną dla środowiska naturalnego. Jakość produkowanego węgla, zdaniem naukowców, powinna wpływać na zmniejszenie ilości pyłów, dwutlenku siarki i dwutlenku azotu emitowanych do atmosfery przez odbiorców. W związku z tym czyniono starania aby produkować węgiel o bardzo niskim zanieczyszczeniu ale i o wysokich parametrach jakościowych. W zakładzie przerobczym od 1993 roku rozpoczęto prace polegające na wzbogacaniu węgla, którymi objęte zostały:

- modernizacja klasyfikacji wstępnej;
- wzbogacanie miatu w hydrocyklonach;
- budowa instalacji flokulacji.

W zakresie modernizacji Zakładu Przeróbki Mechanicznej Węgla wykonano w 1996 r. instalację do produkcji mieszanek niskopopiołowych oraz wymieniono 2 mosty przenośnikowe. W 1999 roku wykonano instalacji trójproduktowego wzbogacania węgla. Zadanie to polegało bę na zabudowie nowego wzbogacalnika dwuproduktowego DISA dla wzbogacania odpadów wydzielonych w dotychczas istniejących wzbogacalnikach. Efektem tego zadania jest uzyskanie parametrów węgla płukanego w klasie 30/7/06, czystych odpadów i możliwość ekologicznego ich składowania.

Rekultywacja

W latach 1987- 1990 prowadzono rekultywację składowisk skały płonnej po starej kopalni "Słask" w Świętochłowicach- Chropaczowie. W ramach tego zadania zrehabilitowano ok. 28 ha. Gruntów. Zadanie to było istotne dla mieszkańców Chropaczowa, gdyż na większej części hałdy trwały procesy termiczne, które były dla nich zagrożeniem

W rejonie kopalni w latach 1985- 1996 prowadzono również rekultywację terenów, na których eksploatowano złoża gliny i składano odpady kopalniane. Wybudowany został zespół boisk sportowych dla załogi zakładu oraz mieszkańcom Kochłowic na tych terenach odbywają się wszystkie festyny zakładowe.

Wraz ze wzrostem głębokości, na jakiej obecnie kopalnia prowadzi działalność eksploatacyjną, stale wzrasta poziom poszczególnych zagrożeń.

Mimo prowadzenia na szeroką skalę przedsięwziętych kroków w zakresie profilaktyki mającej na celu zabezpieczenie pracowników przed tymi zagrożeniami nie ustrzegliśmy się występowania zdarzeń, w których natura każe płacić sobie ogromną cenę, jaką jest ludzkie zdrowie i życie.

W Latach 1990 - 2001 w kopalni miały miejsce następujące, tragiczne w skutkach zdarzenia :

W dniu 18.12.1990 r., podczas wybuchu metanu w rejonie ścian 1 "J" i 2 "J" w pokładzie 502 "J" na stanowisku pracy zginęli :

Tomaszewski Waldemar

Kopeć Marian

Szabunia Ryszard

Piotrowski Roman

W dniu 17.03.1993 r., w trakcie tapnięcia, jakie miało miejsce w ścianie 3 w pokładzie 507 partia "L" śmierć poniósł :

Machnik Jan

W dniu 08.12.1994 r., w chodniku 3 w pokładzie 507 "L", na skutek zaistniałego tapnięcia śmiercią górniczą zginęli :

Książyk Rafał

Korepta Grzegorz

W dniu 28.02.1995 r., w rejonie ścian 5d i 6d w pokładzie 510 "L" w trakcie wykonywania obowiązków zawodowych śmierć poniósł :

Rabanda Eugeniusz

W dniu 04.06.1996 r., wykonując swą pracę w rejonie zbiornika PZ-1, w chodniku zbiorczym pokład 502 "L" zginął :

Mielczarek Ludwik

W dniu 19.06.1996 r., na Zakładzie Przeróbczym Kopalni, na skutek porażenia prądem elektrycznym, w trakcie wykonywania pracy zginął :

Nienadowski Stanisław

W dniu 08.06.2000 r., na napędzie ściany 3/502 J zginął:

Tadeusz Patek

W dniu 11.10.2000 r., w przekopie taśmowym poz. 765 zginął:

Guzowski Mirosław

Działalność kulturalna.

Kopalnia poszczycić się może poważnym dorobkiem w krzewieniu kultury muzycznej w środowisku górniczym w kraju i za granicą. W latach dziewięćdziesiątych pod patronatem kopalni działały orkiestra dęta, zespół kameralny i siedemnastoosobowy 'Big - 'Band. Zespół orkiestrowy prezentuje oprócz marszów, polek i śląskich melodii, klasykę : Beethovena, Czajkowskiego. Od roku 1991 orkiestra regularnie uczestniczy w konkursach i festiwalach amatorskich orkiestr dętych osiągając bardzo dobre wyniki, że wymieniam tu najważniejsze :

1993 - Międzynarodowy Konkurs Orkiestr Dętych w Hamar - Norwegia:

- złoty medal w kategorii koncertowej,

- srebrny medal w kategorii musztry paradej,

- srebrny medal w kategorii zespołów kameralnych,

- nagroda specjalna,

1994 - Międzynarodowy Konkurs Orkiestr Dętych w Heikendorf - Niemcy z okazji 'Europejskich Dni Muzyki:

- III miejsce w kategorii koncertowej,

- IV miejsce w kategorii musztry paradej,

1995 - Międzynarodowy Konkurs Orkiestr dętych w Riva del Garda - Włochy:

- II miejsce w kategorii koncertowej,

- koncert w Watykanie dla Papieża Jana Pawła II,

1995 - Górnośląskie Konfrontacje Orkiestralne - II miejsce,

1996 - Międzynarodowy Konkurs Orkiestr Dętych w Rybniku:

- Nagroda Główna - "Złote Lirio"

1996 - Ogólnopolski Konkurs Orkiestr Dętych w Poznaniu :

- nagroda główna,

1997 - Międzynarodowy Konkurs Orkiestr Dętych w Veszprem - Węgry
 - 1 miejsce w kategorii koncertowej,
 1998 - Ukraina - Rowno; 11 miejsce w kategorii koncertowej
 1998 - Hiszpania - Walencja 111 miejsce w kategorii koncertowej.
 2001 - Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych w Buxtehude Niemcy - 1 miejsce w kategorii
 koncertowej oraz 1 miejsce w kategorii muzyki

Pobyt we Włoszech stał się dla muzyków ~~KWK~~ "Śląsk" także okazją do spotkania z Papieżem. Jan Paweł II przyjął ich na audiencji i wysłuchał krótkiego koncertu.

W roku 1999 orkiestra dęta w uznaniu zasług została zaproszona do Chin. Zaproszenie wystosowało je Chińskie Towarzystwo Muzyczno-Kulturalne. Oto krótka relacja z pobytu orkiestry w Chińskiej Republice Ludowej. Po załatwieniu mas formalności, licznych perturbacjach oraz dzięki życzliwości i ofiarności sponsorów spoza kopalni, wyjazd doszedł do skutku.

12 września po dwugodzinnej locie do Moskwy, przesiadce i dalszych 9 godzinach lotu orkiestra znalazła się w jednym z najbardziej egzotycznych zakątków świata.

Podróż przebiegła spokojnie, pomagając szczególną kontrolę na lotnisku w Moskwie spowodowaną falą zamachów terrorystycznych w Rosji. Podczas swego pobytu w Chinach orkiestra uczestniczyła w całej serii imprez. Najważniejsze z nich wiązały się z oficjalnymi obchodami 50. rocznicy utworzenia Chińskiej Republiki Ludowej. Oprócz tego orkiestra wzięła udział w Chińskim Międzynarodowym Festiwalu Orkiestr, Międzynarodowym Festiwalu Mody i obchodach 100-lecia miasta DALIAN.

Dalian to liczące ponad 5 milionów mieszkańców miasto portowe położone nad Morzem Żółtym.

Oprócz naszych muzyków w obchodach i uroczystościach uczestniczyły zespoły z całego świata. Między innymi orkiestry z Rosji, Australii, Austrii, Niemiec, Stanów Zjednoczonych oraz z samych Chin.

Pomagając siedmiokilometrowe marszówki i czasem kilkugodzinne oczekiwanie na występy dla kilkudziesięciu, a nawet kilkuset tysięcy widzów, członkowie ekipy zwiedzili również kilka ciekawych miejsc i obiektów. Mieli okazję zobaczyć słynny Plac Niebiańskiego Spokoju, Mauzoleum Mao Tse Tung, Cesarski Pałac Letni oraz kilka innych obiektów. Największe wrażenie wywarł jednak Wielki Mur Chiński.

Ciekawostką było na pewno spotkanie z jednym z najwyższych ludzi świata o wzroście 262 cm. Na uszycie garnituru dla niego potrzeba około 5 metrów tkaniny.

Miłym akcentem była wizyta w Ambasadzie Polskiej w Pekinie, gdzie członkowie ekipy byli zaproszeni przez ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej dr. Zdzisława Góralczyka. Orkiestra dała krótki koncert dla pracowników ambasady. Podczas bankietu okazało się, że nawet w Chinach można spotkać Ślązaka, okazał się nim bardzo sympatyczny attache Wojskowej Ambasady generał Henryk Mika pochodzący z Szopienic.

24 września, w drodze powrotnej do kraju, uczestnicy wyprawy mieli okazję przejechać autobusem ulicami Moskwy, obejrzeć Plac Czerwony oraz Kreml.

W roku 2000 obchodzono dziesięciolecie istnienia big bandu ściśle związanego z orkiestrą. Dyrygentem big bandu jest oczywiście Mirosław Kaszuba. Obchody dziesięciolecia "Big Bandu KWK "Śląsk" uświetnił jego koncert zorganizowany w ramach obchodów "Rudzkiej Jesieni Kulturalnej 2000" 27 października w Miejskim Ośrodku Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej - Nowym Bytomiu.

Koncert uświetniły także gwiazdy polskiej estrady jak: Ewa Bem, Andrzej Dąbrowski, Jerry Milian, Jolanta Bauszek, Agnieszka Janus i Elżbieta Wacławek. Podczas występu Ewy Bem zaskakującym było jej wyznanie, iż jubileusz "Big-Bandu Kopalni Śląsk" zbiegł się z 30leciem jej pracy artystycznej, więc koncert był niejako podwójnym jubileuszem.

Największą atrakcją był występ supergrupy złożonej z wszystkich zaproszonych gwiazd, podczas którego Andrzej Dąbrowski grał na perkusji, Jerzy Milian na wibrafonie, a śpiewała oczywiście Ewa Bem.

Za upowszechnianie społecznego ruchu muzycznego zagranicą na ręce kapelmistrza wpłynęło wiele podziękowań.

Działalność orkiestry został upamiętniona poprzez wydanie dwóch płyt kompaktowych. Pamiętać należy jednak iż orkiestra jest głównie zespołem zakładowym, co oznacza, że uprzyjemnia zabawy kopalniane, karczmy piwne, festyny oraz uświetnia uroczystości pogrzebowe byłych pracowników kopalni. Doskonały dyrygent i muzycy zaangażowani w to co robią, a także poparcie finansowe kopalni sprawiło, iż aktualnie nasza amatorska orkiestra jest jedną z najlepszych tego typu w kraju.

Działalność sportowa.

Sekcja bokserska.

W roku 1989 dzięki staraniom Tadeusza Matkowskiego oraz byłego zawodnika klubu GKS Śląsk Mariana Soszka uznawia działalność sekcja bokserska. Sekcja prowadzi działalność tylko z juniorami i młodzikami. Pierwszym prezesem klubu jest inż. Roman Feliks ówczesny przewodniczący NSZZ "Solidarność", honorowym prezesem jest dyrektor kopalni inż. Marcin Jarosz. W tym czasie szkoleniem młodych adeptów boksu zajmuje się Franciszek Wideman.

Od 1992 roku sekcja przyjęła nazwę GKS Śląsk Ruda Śląska. Prezesem klubu został Naczelnny inżynier kopalni inż. Krzysztof Kulczyk, zaś funkcję V-ce Prezesa jest Tadeusz Matkowski. Stanowisko kierownika klubu objął Franciszek Widemann. Od 1995 roku do dnia dzisiejszego trenerem prowadzącym jest Andrzej Jarosiński, który zastąpił na tym stanowisku Antoniego Papierskiego, zaś pełnomocnikiem trenera jest pan Jan Kaczorowski.

Drużyna juniorów uczestniczy od 1995 roku w rozgrywkach o Puchar Śląska, tzw. Ligi Śląskiej, gdzie w latach 1995 - 1996 zdobywała tytuł Drużynowego Mistrza Ligi Śląskiej. Oprócz startów w rozgrywkach drużynowych klub organizuje na swoim terenie dwa Turnieje Indywidualne : Turniej "Dni Rudy Śląskiej" oraz Turniej Bokserski im. Franciszka Kika, byłego trenera Kadry Narodowej i Klubu GKS Śląsk. W sekcji bokserskiej zarówno seniorów jak i juniorów wychowało się ogromne grono polskich zawodników: Mistrzów Polski, Śląska oraz reprezentantów naszego kraju na turniejach międzynarodowych w kraju i zagranicą. Wielu z nich boksowało i nadal boksuje w obecnych klubach I-szo Ligiowych naszego regionu.

Sekcja Kajakowa "WIR".

Aktywnie działające wadze oraz członkowie sekcji, oprócz organizowania spływów rekreacyjnych, zajęli się przygotowywaniem młodzieży do startów w zawodach kajakowych. Efektem tej pracy są zdobywane medale w kajakarstwie górskim oraz w maratonach kajakowych organizowanych przez Polski Związek Kajakowy. Dla miłośników spokojnego pływania organizowane są spływy turystyczno - krajoznawcze, na które wyjeżdżają pracownicy kopalni wraz z rodzinami. Jeziora Pojezierzy : Mazurskiego oraz Działoskiego, a także rzeka Brda to miejsca, gdzie imprezy te organizowane są najchętniej i najczęściej. Dla młodzieży oraz wszystkich pozostałych chętnych do poznania uroków kajakarstwa górskiego, wyjazdy organizowane są na rzekę Dunajec. Dla bardziej zaawansowanych kajakarzy, wczesną wiosną organizowane są spływy kajakowe Białką Tatrzańską, Czarnym Dunajcem oraz Popradem, gdzie oprócz wysokich umiejętności i odwagi potrzebny jest sprzęt o dużej wytrzymałości. Bazą kajakową Sekcji "WIR" jest Ośrodek Rekreacyjny "Rybackówka", gdzie w sezonie letnim pracownicy kopalni Śląsk oraz mieszkańcy z okolicy mają możliwość wypożyczenia kajaków oraz rowerów wodnych. STK "WIR" wspólnie z Sekcją Wędkarską KWK Śląsk dba o teren Ośrodka "Rybackówka" który przyciąga tysiące ludzi pragnących wypocząć po pracy na łonie natury.

Klub piłkarski

Od 1992 przy kopalni działa amatorski klub piłkarski. Jego założycielami byli Jan Thoman, Henryk Morys, Dariusz Białas. Już w 1993 roku, a więc rok po postanowieniu, drużyna może poszczycić nie lada osiągnięciem, gdyż na turnieju piłkarskim rozgrywanym w niemieckiej miejscowości Muhlhausen została zwycięzcą. W ciągu dziesięciu lat swojej działalności klub był mistrzem Polski górników (Chorzów 1995), mistrzem Śląskiej ligi amatorów (1998), wicemistrzem Polski górników, (Sosnowiec 1997). Podstawowymi piłkarzami klubu są pracownicy naszej kopalni: Dariusz Białas, Wojciech Lizak, Marek Klama, Rafał Malik, Sebastian Nowakowski, Daniel Mrozek, Jan Kowalski, Andrzej Błaszyk, Tomasz Niedźwiedz, Dariusz Morys.

Sprawy pracownicze i socjalne.

Działalność socjalna prowadzona jest na podstawie zatwierdzanego corocznie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Cele, na które przeznaczają się środki funduszu przedstawiają się następująco :

- wczasy pracownicze, (dofinansowywanie indywidualnych wczasów pracownikom, tzw. "wczasy pod gruszą"),
 - wypoczynek dzieci i młodzieży,
 - wypoczynek śródroczny - klimatyczny, tzw. "zielone szkoły"
- pomoc finansowa - rzeczowa dla pracowników, emerytów i rencistów, będących w trudnej sytuacji życiowej,
 - wypoczynek sobotnio - niedzielny (festyny, wycieczki),
- pozostała działalność socjalna (dofinansowywanie imprez, paczki ze słodyczami dla dzieci),
- pomoc finansowa na cele mieszkaniowe.

Przykładowe zestawienie ilościowe pracowników korzystających z ZFSS w latach :

Forma	
Dofinans.	Dofinansowanie indywidualne
tzw. "wczasy pod gruszą"	Wypoczynek dzieci i młodzieży
Dofinansowanie wypocz.	śródroczno-klimatycznego
tzw. "zielone szkoły"	
Lata	ilość osób
1994	2436 480 267
1995	2542 679 715
1996	2724 715 296
1997	2557 791 250
1998	2800 847 283
1999	2729 807 289
2000	2665 778 210
2001	2631 790 189

Dotacja z ZFSS uzależniona jest od dochodu przypadającego na członka rodziny i kształtuje się wielkością 20 - 100 % pełnych kosztów kolonii

Kolonie i obozy organizowane były w miejscowościach nadmorskich jak: Jastrzębia Góra, Rowy oraz zagranicą tj. we Włoszech, Czechach, Chorwacji, Turcji, Hiszpani, Francji. ZFSS przeznaczany jest również na udzielanie pożyczek mieszkaniowych, w tym na - zakup własnego mieszkania,

- remont i modernizację starej substancji mieszkaniowej niezasiedlonej,
- remont i modernizację posiadanego mieszkania.

Górnicy pakiet socjalny.

Oprócz restrukturyzacji organizacyjnej w latach dziewięćdziesiątych w górnictwie trzeba było przeprowadzić restrukturyzację zatrudnienia. Na podstawie protokołu nr 5 i 6 od 1993 górnicy mogli przechodzić na tak zwany urlop górniczy. Kolejnym etap było wprowadzenie przez rząd od 1998 Górniczego Pakietu Socjalnego. Nowością w Górnim Pakiecie Socjalnym były jednorazowe odprawy bezwarunkowe, przyznawane tym górnikom którzy rezygnowali z dalszej pracy w górnictwie. W latach dziewięćdziesiątych z urlopów górniczych i odpraw jednorazowych na kopalni "Śląsk" skorzystała następująca ilość osób:

Urlop górniczy:

1993 - 1
1994 - 1
1995 - 1
1996 - 19
1997 - 24
1998 - 92
1999 - 73
2000 - 49
2001 - 3

Razem 263 osoby

Jednorazowa Odprawa Bezwarunkowa

1998 - 34
1999 - 86
2000 - 44
2001 - 3

Razem 167 osób

Restrukturyzacja

Sytuacja w latach dziewięćdziesiątych spowodowała konieczność restrukturyzacji kopalni i przystosowanie jej do wymogów gospodarki rynkowej.

Restrukturyzacja powierzchni kopalni "Śląsk" prowadzona jest od 1993r, przy czym przygotowania do niej rozpoczęły się już w roku 1991.

W latach 1993-1996 przekształcono w spółki prawa handlowego większość oddziałów usługowych kopalni, tj.:

- ciepłownię (PPH "Phoenix Business" Sp. z o.o.),
- oddział transportu (PPH "Phoenix Business" Sp. z o.o.),
- oddział budowlany ze stolarnią (PPH "Phoenix Business" Sp. z o.o.),
- magazyn odzieżowy (PPH "Phoenix Business" Sp. z o.o.),
- dom górnika (PPH "Phoenix Business" Sp. z o.o.),
- część oddziału straży przemysłowej (PPH "Phoenix Business" Sp. z o.o.),
- stołówkę z punktami sprzedaży detalicznej (PPH "Phoenix Business" Sp. z o.o.),
- oddział gospodarczy wraz z pralnią (PPH "Phoenix Business" Sp. z o.o.),
- dział gospodarki mieszkaniowej (PPH "Phoenix Business" Sp. z o.o.),
- warsztat mechaniczny na powierzchni (PPH Bomech-Śląsk Sp. z o.o.),
- dział radców prawnych (Kancelaria Prawnicza "ESTR")

W latach 1997-2001 kopalnia nadal prowadziła restrukturyzację powierzchni, przy czym działania skupiły się na doskonaleniu dotychczasowych struktur, dalszych przekształceniach strukturalnych oddziałów powierzchniowych i zagospodarowaniu majątku zbędnego.

W tym okresie:

- zlikwidowano Zasadniczą Szkołę Górniczą i Technikum Górnicze ~~KWK "Śląsk"~~ a uczniów którzy nie zakończyli cyklu nauczania przekazano do innych szkół prowadzonych przez Gminę Ruda Śląska,
- zlikwidowano dział szkolenia, a obsługę w zakresie szkoleń pracowników kopalni powierzono Spółce Szkoleniowej Sp. z o. o. w Katowicach,
- zlikwidowano Zakładową Przychodnię Zdrowia, przekazując jej pracowników do Górniczego Zespołu Lecznictwa Ambulatoryjnego Fundacji "Unia Bracka" w Rudzie Śląskiej, powierzając jednocześnie GZLA usługi medyczne z zakresu medycyny pracy, - zlikwidowano oddział placów składowych, a obsługę kopalnianych placów składowych powierzono PUPH "Atlas" Sp. z o. o.,
- zlikwidowano oddział kolejowy, a obsługę bocznicy powierzono firmie Kopalnia "Maczki-Bór" Sp. z o. o.,
- Punkt Pierwszej Pomocy Medycznej został sprywatyzowany, a świadczenie usług medycznych w zakresie pierwszej pomocy przejęła firma "SILMED" W. Wróbel, J. Król,
- zlikwidowano Radiowęzeł zakładowy, a obsługę urządzeń nagłaśniających przekazano oddziałowi teletechnicznemu kopalni,
- zlikwidowano oddział straży przemysłowej, a usługi ochrony zakładu przekazano PUPH ~~"Pierwsza Pomoc"~~ Mirosław Czapka Zakład Pracy Chronionej.

Przekształcenie oddziałów: placów składowych, kolejowego, straży przemysłowej oraz punktu pierwszej pomocy medycznej odbyło się poprzez wyłonienie w drodze przetargu firm wykonujących przedmiotowe usługi, które przejęły pracowników likwidowanych oddziałów, a majątek niezbędny do prowadzenia usług przejęły na podstawie umów dzierżawy.

Ogółem w wyniku przekształceń strukturalnych prowadzonych w latach 1993 -2001 zmniejszono zatrudnienie na powierzchni kopalni Śląsk" o 420 osób.

Działania w zakresie zagospodarowania majątku zbędnego prowadzone są poprzez:

- aport majątku do spółek ~~KHW~~ SA,
- dzierżawę i najem składników majątkowych,
- sprzedaż w drodze przetargu publicznego,
- sprzedaż na rzecz gmin w zamian za zobowiązania finansowe.

Dotychczas kopalnia:

- przekazała w formie aportu do Spółki Mieszkaniowej Śląsk" zakładową substancję mieszkaniową, domek klubowy i dom górnika,
 - przekazała Gminie Świętochłowice i Bytom budynki mieszkalne położone na gruntach skomunalizowanych, - zbyła na rzecz Gminy Ruda Śląska w drodze komunalizacji nieruchomości zabudowane obiektami szkolnymi i infrastrukturą towarzyszącą,
 - przekazała do Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Rudzie Śląskiej sieć wodociagową usytuowaną na osiedlach mieszkaniowych w Rudzie Śląskiej,
 - przekazała do Zakładu Energetyki Ciepłej KHW SA majątek ciepłowni dzierżawiony dotychczas przez PPHU "Phoenix Business" Sp. z o. o., - oddała do GZLA Fundacji "Unia Bracka" do bezpłatnego użytkowania budynek przychodni zdrowia wraz z wyposażeniem.
- Prowadzony w ~~KWK~~ "Śląsk" proces restrukturyzacji obejmuje również działania mające na celu uregulowanie stanu prawnego gruntów oraz zmniejszenie stanu posiadania gruntów przemysłowych do granic zakładu górniczego. Prace w tym zakresie rozpoczęto w 1993r. i prowadzi się je nadal, bowiem spełnienie wszystkich wymogów formalno-prawnych (poszukiwanie właścicieli, wykonywanie podziałów geodezyjnych, uzyskiwanie decyzji właściwych urzędów, dokonywanie wpisów w księgach wieczystych) jest czasochłonne i długotrwałe.
- W roku 1993 na 100% powierzchni gruntów (126,5ha) uregulowany stan prawny (łącznie z wpisem do Ksiąg Wieczystych) posiadało 0% powierzchni gruntów, zaś według stanu na 30.06.2002r. na 100% powierzchni gruntów (102,4ha) uregulowany stan prawny posiada 94,1% powierzchni gruntów, co w pełni obrazuje działania prowadzone w tym zakresie.

W latach 1989- 2002 funkcje kierownicze w zakładzie górniczym:

Dyrektor:

mgr inż. Marcin Jarosz
mgr inż. Krzysztof Kulczyk

Naczelny Inżynier:

mgr inż. Henryk Orzechowski
mgr inż. Marian Bonczak
mgr inż. Krzysztof Kulczyk
mgr inż. Marek Bednarek
mgr inż. Tadeusz Mazgaj
mgr inż. Kazimierz Rejda

Dyrektor ds. ekonomiczno- finansowych

mgr Henryk Jędrzejewski Jerzy Pilot
mgr Ryszard Moskala - Przewodniczący
mgr Jan Kwarciany
Dyrektor ds. pracowniczych

mgr Stanisław Wojciech
mgr Barbara Tomaszewska
mgr Teresa Ćmiel

Związki zawodowe.

Uzyskanie podmiotowości przez społeczeństwo w latach dziewięćdziesiątych zaowocowało powstaniem nie tylko nowych partii politycznych, ale również odrodzeniem się ruchu związkowego. Na kopalni do roku 1989 działał tylko Związek Zawodowy Górników. W okresie przemian odrodził się związek zawodowy "Solidarność" powstały z inicjatywy "Kadra" "Przeróbka" oraz związek ratowników.

Oto krótkie historie związków zawodowych działających na kopalni "Śląsk".

Związek Zawodowy Górników w Polsce jest najstarszym i największym działającym na kopalni związkiem zawodowym. ZZG w Polsce jest kontynuatorem Związku Zawodowego Górników działającego w latach 1945 do 1981 oraz Samorządnego Zakładowego Związku Zawodowego Górników działającego w latach 1982 - 1993. W lutym 1993 roku Federacja Związku Zawodowego Górników przekształciła się w Związek Zawodowy Górników w Polsce. Obecnie związek skupia 1002 pracowników kopalni i zakładów powstałych w wyniku restrukturyzacji kopalni. Pracami związku kierują Jan Opach - przewodniczący, Andrzej Jasnowski zastępca przewodniczącego, Marian Widera - sekretarz.

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność" - jest drugim co do wielkości związkiem zawodowym działającym na kopalni. Jest kontynuatorem związku działającego w latach 1980-1981. W wyniku obrad "okrągłego stołu" na wiosnę 1989 w kopalniach zaczęły się ujaśniać i odradzać struktury NSZZ "Solidarność", związku zdelegalizowanego w dniu 13.12.1981 r. W dniu 03.05.1989 roku grupa inicjatywna w składzie: Janusz Michalczyk, Stefan Pardela i Kazimierz Wiktor reaktywowała komórkę zakładową NSZZ "Solidarność" na kopalni. Grupa inicjatywna jako Tymczasowa Zakładowa Komisja NSZZ "Solidarność" działała do 6.10.1989 czyli do 11 Walnego Zebrania Delegatów NSZZ "Solidarność" "KW" "Śląsk". W tym czasie w dniu 20.06.1989 roku został odebrany z "KW" Jastrzębie sztandar związku który w okresie 1981-1989 był "internowany" w Instytucie Ruchu Zawodowego w Warszawie. W dniu 16.07 1989 w kochłowski kościele odbyło się ponowne poświęcenie i wprowadzenie na zakład sztandaru. W trakcie Walnego Zebrania Delegatów 6.10.1989 zostały wybrane władze związku z inż. Romanem Feliksem jako przewodniczącym, Ryszardem Filipem i Andrzejem Grosem jako jego zastępcy. Obecnie związek liczy 750 członków i tak jak ZZG w Polsce jego członkami są pracownicy zakładów powstałych w wyniku restrukturyzacji kopalni. Jest kierowany przez Piotra Bienka (przewodniczący), Jana Thomana i Dariusz Białasa.

Związek Zawodowy "KADRA" - W dniu 8.02.1990r. członkowie Zakładowej Organizacji Związku Zawodowego Pracowników Dozoru, Nadzoru i Zarządu Górniczego, która działała w "KW" "Śląsk" od października 1989 roku i nie posiadała osobowości prawnej postanowili utworzyć nową organizację związkową z rejestracją w Sądzie Wojewódzkim w Katowicach.

W dniu 25.03.1990r. odbyło się zebranie założycielskie związku na którym to wybrano Komitet Założycielski w składzie: Zbigniew Fruń, Andrzej Majnert i Antoni Makselon.

Przyjęto nazwę związku w brzmieniu:

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW ETATOWYCH KOPALNI WĘGLA KAMIENNEGO ŚLĄSK W RUDZIE ŚLĄSKIEJ,

jak również zatwierdzono statut.

Komitet Założycielski w dniu 26.03.1990r. złożył w Sądzie Wojewódzkim w Katowicach wniosek o rejestrację ZZ/PE "KADRA".

Rejestracja nastąpiła w dniu 02.05.1990r. i ten dzień należy przyjąć za dzień rozpoczęcia działalności Związku.

Pierwsze zebranie wyborcze odbyło się w dniu 05.06.1990r. na którym to wybrano pierwsze władze.

W skład Zarządu Związku wychodzili:

1. Marian Orliński - Przewodniczący
2. Marian Padlewski - V-ce przewodniczący
3. Jerzy Moron - V-ce przewodniczący
4. Tomasz Walczak - Członek
5. Ireneusz Zieliński - Członek

Od początku swego istnienia Związek przystąpił do Porozumienia Związków Zawodowych Dozoru Górniczego (obecnie Porozumienia Związków Zawodowych "KADRA").

Zgodnie z zapisami Statutu Związek broni praw i interesów pracowniczych członków Związku oraz tych pracowników, którzy nie będąc członkami Związku, upoważnia do tego Związek w zakresie warunków pracy i płac oraz warunków socjalno - bytowych i kulturalnych. Celem Związku jest obrona praw, godności i interesów pracowników.

W dniu 25.10.1995r. na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu członków ZZ'PE "Kadra" podjęto uchwałę o zmianie nazwy związku. Od tej pory nazwa brzmi:

ZWIĄZEK ZAWODOWY "KADRA".

Rok 1995 zapisał się w kartach historii PZZ "KADRA" i Organizacji Zakładowych wydaniem przez Ministra Spraw Wewnętrznych decyzji odnośnie ustanowienia i używania odznaki honorowej pod nazwą Honorowy Kondzik Górniczy. Wyróżnienie to może być przyznane każdej osobie na wniosek SITG lub kół zakładowego ZZ

"Kadra". Przyznającym jest Prezydium PZZ "KADRA".

Przy współpracy z Zakładowym Kółem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa zorganizowano wiele wycieczek, m.in. do Ustronia, Wieliczki, Wrocławia, Radkowa, Wiednia, Paryża, Pragi, Rzymu, Budapesztu, Zamki nad Loarą, Turcja, Norwegia.

Przedstawiciele związku działali w kilku komisjach działających w kopalni, m.in. w komisji dyscyplinarnej, rozjemczej, socjalnej, mieszkaniowej oraz komisji polityki płacowej.

W wyniku wyborów w październiku 2001 roku w skład Zarządu Związku weszli Zbigniew Fruń - przewodniczący, Lech Ginko, Andrzej Majmert, Jan Palik, Tomasz Walczak, Mirosław Rostecki, Ewelina Bednorz. Obecnie związek zrzesza 280 osób.

Związek Zawodowy Pracowników Przeróbki Mechanicznej Węgla Kamiennego w Polsce "Przeróbka" związek powstał 27.04.1993, zajmuje się sprawami pracowniczymi pracowników przeróbki mechanicznej węgla na kopalniach. W skład Zarządu Związku wchodzi Daniel Stęchlicki - przewodniczący, Stanisław Trocha, Tomasz Korycki, Władysław Błaszczyk. Obecnie do związku należy 127 osób.

Związek Zawodowy Ratowników Górniczych - zebranie założycielskie odbyło się 29.07.2000 r, na pierwszego przewodniczącego został wybrany Robert Kowalczyk. W skład zarządu wychodzili jeszcze Mariusz Jachimowski, Robert Balazy Roman Jozsko. W dniu 6. 10. 2001 odbyły się nowe wybory do władz ZZ'RG. Na przewodniczącego został wybrany Zbigniew Kurmański. W skład zarządu wychodzą jeszcze Piotr Bromboszcz, Dariusz Biegacki i Krzysztof Kwaśny.

Rok 2002

Wręczenie dyplomu za 11 miejsce w konkursie "Kopalnia" dniu 20.02.2003 było ukoronowaniem roku pracy na stanowisku dyrektora pana mgr inż. Stanisława Łaski. Został on dyrektorem kopalni w dniu 20.02.2002. Poprzedni dyrektor mgr inż. Krzysztof Kulczyk został odwołany ze stanowiska i odszedł do pracy w Zarządzie Holdingu.

Wynikiem osiągnięciem minionego roku jest wynik finansowy. Pragniemy podkreślić, że rok 2001 kopalnia zamknęła jako jedyna w Katowickim Holdingu Węglowym z ujemnym wynikiem finansowym brutto wynoszącym ok. 2 mln zł. 25 stycznia nastąpiło tąpnięcie na chodniku 23 wtórnym, który przyniosło stratę w wysokości 1 mln 670 tys. zł. Pomimo to dzięki opracowanej przez kierownictwo kopalni odpowiedniej strategii i wyjątkowo rzetelnej pracy całej załogi można było osiągnąć bardzo dobry wynik finansowy w kwocie 23, 88 zł akumulacji/tone oraz wynik finansowy brutto w kwocie 47 559,5 tys. zł. Pochodną dobrego wyniku finansowego jest uzyskanie przez kopalnię płynności finansowej, pozwalającej na bieżąco regulować zobowiązania nie tylko wobec dostawców ale także wobec państwa, ZUS, budżetów gminnych. Poprzez procesy oddłużeniowe kopalnia mogła również uregulować zaległości budżetową z lat dziewięćdziesiątych.

Dobry wynik finansowy uzyskano mimo ponoszenia kosztów związanych z bezpieczeństwem pracy. Potwierdzeniem wysiłków związanych z bezpieczeństwem pracy było otrzymanie w październiku 2002, jako pierwsza kopalnia w polskim górnictwie, Certyfikatu Zgodności Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy Kopalni.

Kolejnym sukcesem jest wyrok z dnia 8 czerwca 2002 roku wydany przez Naczelny Sąd Administracyjny w sprawie koncesji na wydobywanie węgla z części pokładu 409 obszaru górniczego Ruda Śląska - Pancuniki. Korzystny wyrok sądu był bardzo ważny dla dalszego funkcjonowania kopalni, nie tylko ze względu na prognozowane zwiększenie o 8,1 mln ton zasobów eksploatacyjnych, ale także na fakt, iż kopalnia w ostatnich dziesięciu latach poniosła już określone koszty z tytułu przyszłej eksploatacji w "Pole Pancunickim". Wydobywanie z "Pola Pancunickiego" pozwoli na przeniesienie części eksploatacji za tzw. Uskok Kłodnicki, co wpłynie na zwiększenie bezpieczeństwa pracujących pod ziemią górników oraz ograniczy niekorzystne oddziaływanie eksploatacji podziemnej na powierzchnię. Należy zaznaczyć, że wydobywanie w kopalni nie wzrośnie, powiększą się natomiast czynne rejonory eksploatacyjne. W związku z decyzją NSA korzystny wynik finansowy osiągnięty został również w odpowiednim czasie. Bardzo wysoka akumulacja na tonę wydobytego węgla pomaga nam w uzyskiwaniu środków na inwestycje związane z udostępnieniem pokładu 409 do eksploatacji.

Osiągnięty sukces jest wynikiem wieloletnich wysiłków pracy całej załogi powinien on zaowocować kolejnymi latami dobrych wyników finansowych.

Również w roku 2002 po audicie, który się odbył w dniach od 7 do 9 października kopalnia "Śląsk" jako pierwsza w górnictwie węgla kamiennego otrzymała certyfikat zgodności systemu zarządzania bezpieczeństwem pracy w kopalni zgodnie z wymaganiami PN-N 18001:1999

Krótki historia koncesji

12.07.1999 r.

Wniosek KMW do Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o udzielenie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego i przetwarzanie rudy przygotowanych.

23.07.1999 r.

Minister Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa przesyła wniosek do uzgodnienia do Ministra Gospodarki i Prezesa WUIG.

05.08.1999 r.

Minister Gospodarki uzgadnia wniosek o udzielenie koncesji postanowieniem z dn. 5.08.1999 r.

10.08.1999 r.

Prezes WUIG nie zgłasza zastrzeżeń do granic obszaru górniczego i terenu górniczego (funktem kolowym) postanowieniem z dn. 10.08.1999 r.

25.08.1999 r.

U M Mikołów uzgadnia wniosek postanowieniem z dn. 25.08.1999 r.

30.08.1999 r.

Prezydent Miasta Katowice nie uzgadnia wniosku postanowieniem z dn. 30.08.1999 r..

30.08.1999 r.

Prezydent Miasta Rydu Śląski uzgadnia wniosek postanowieniem z dn. 30.08.1999 r.

06.09.1999 r.

Zażalenie KMW S. A. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego na postanowienie Prezydenta Miasta Katowice z dnia 30.08.1999 r.

13.09.1999 r.

Prezydent Miasta Katowice przesyła zażalenie do SKO ze swoim uzasadnieniem.

17.09.1999 r.

W związku z uzasadnieniem Prezydenta M. Katowice, Minister Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w piśmie do SKO prosi o pkt 1 decyzji informując że dotyczy ona tylko części pokł. 409.

15.10.1999 r.

SKO przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji (RLM Katowice).

18.10.1999 r.

Pismo pełnomocnika KMW - prof. A. Lipińskiego do SKO z prośbą o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej.

08.11.1999 r.

Prezydent M. Katowice ponownie nie uzgadnia koncesji postanowieniem z dn. 8.11.1999 r.

15.11.1999 r.

Zażalenie KMW S. A. do SKO na postanowienie Prez. Katowic z dn. 08.11.1999 r.

03.01.2000 r.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze pozytywnie opiniuje wniosek kopalni o koncesję postanowieniem z dn. 5.01.2000 r.

10.01.2000 r.

KMW S. A. wysyła do Ministerstwa Środowiska postanowienie SKO z dn. 03.01.2000 r.

17.01.2000 r.

Prezydent Katowic wnioskuję do NSA Okręg Zamiejscowy w Gliwicach o wstrzymanie wykonania Postanowienia SKO w Katowicach z dn. 03.01.2000 r.

20.01.2000 r.

Minister Środowiska udziela KMW S. A. koncesji na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża "Śląsk Pole Pannowickie" i ustanawia obszar górniczy "Ruda Śląska Pannowicki" oraz teren górniczy "Radoszowy Pannowicki" postanowieniem z dn. 20.01.2000 r.

24.01.2000 r.

Prezydent Katowic składa w SKO w Katowicach wniosek o wznowienie postępowania administracyjnego w sprawie zakończonej postanowieniem SKO z dn.

03.01.2000 r.

31.01.2000 r.

SKO postanawia na wniosek Prez. Katowic wznowić postępowanie zakończone decyzją z dn. 03.01.2000 r. postanowieniem z dn. 31.01.2000 r.

01.02.2000 r.

Wiceprezydent Katowic wnosi do Ministra Środowiska o natychmiastowe cofnięcie koncesji.

05.02.2000 r.

Pismo pełnomocnika KMW - prof. A. Lipińskiego do SKO wnioskujące o umorzenie postępowania wznowieniowego jako bezprzedmiotowe lub utrzymanie w mocy postanowienia SKO z dn. 03.01.2000 r.

21.02.2000 r.

SKO stwierdza z urzędu niezgodność postanowienia tegoż SKO z dn. 05.01.2000 r. opierając się na innym tekście miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w stosunku do tekstu, który był dotychczas przedmiotem w postępowaniu z ULM Katowice postanowieniem z dn. 21.02.2000 r.

SKO wnioskuje do **SA** o rozważenie możliwości umorzenia postępowania w związku ze stwierdzeniem nieważności zaskarżonego postanowienia SKO z dn. 03.01.2000 r.

28.02.2000 r.

Wniosek kopalni do SKO o ponowne rozpoznanie sprawy zakończonej postanowieniem SKO z dnia 21 lutego 2000 r.

22.03.2000 r.

SKO utrzymuje w mocy decyzję z dn. 21.02.2000 r. postanowieniem z dn. 22.02.2000 r.

08.03.2000 r.

Min. Środowiska (PIG Rejestr Obszarów Górniczych) informuje o dokonaniu wpisu do rejestru obszarów górniczych o. g. "Ruda Śląska - Pannemiki"

28.03.2000 r.

Min. Środowiska odpowiada Prez. M. Katowice na pismo z dn. 01.03.2000 r. dotyczące natychmiastowego cofnięcia koncesji; informując, że SKO w swoim uzasadnieniu do postanowienia z dn. 21.02.2000 r. zapowiada, że sprawę rozstrzygnie w odrębnym postanowieniu i to dopiero będzie mogło być podstawą dla Min. Środ. do podjęcia działania

06.09.2001 r.

pismo NSA do KHW S.A. informujące o złożeniu zażalenia przez NSA na postanowienie Prezydenta Miasta Katowice z dn. 8.11.1999 r.

26.09.2001 r.

złożenie przez **NSZZ Solidarność**, **ZZG ZM**, **ZZ Kadra**, **ZZ Przeróbka**, **ZZ Rattowników Górniczych** doniesienia o przestępstwie do Prokuratury Rejonowej w związku z dwoma wersjami zagospodarowania przestrzennego miasta

26.09.2001 r.

umowa pomiędzy Skarbem Państwa, Ministrem Środowiska a KHW S.A. o ustanowienie użytkownika górniczego

10.10.2001 r.

wniosek **MTA**, **NSZZ Solidarność**, **ZZG ZM**, **ZZ Kadra**, **ZZ Przeróbka**, **ZZ Rattowników Górniczych** do Prokuratury Rejonowej o przeprowadzenie badań kryminalistycznych określonych adnotacji na stronie tytułowej i w treści miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice

6.11.2001 r.

postanowienie Prokuratury Rejonowej z dn. 6.11.2001 r. o wszczęciu dochodzenia w sprawie o przekroczenie bądź niedopełnienie obowiązków przez pracowników Urzędu Miejskiego w Katowicach na szkodę interesu KHW S.A.

21.11.2001 r.

odpowiedź Prokuratury Rejonowej na pismo z dn. 26.09.2001 r. odmawiające podjęcia wnioskowanych działań

3.01.2002 r.

postanowienie Prokuratury Rejonowej o umorzeniu dochodzenia w sprawie o przekroczenie bądź niedopełnienie obowiązków przez pracowników Urzędu Miejskiego w Katowicach na szkodę interesu KHW S.A.

28.01.2002 r.

skarga Prezydenta M. Katowice do Prezesa Rady Ministrów na działania Ministra Środowiska w sprawach dotyczących koncesji nr 1/2000

24.05.2002 r.

Rozprawa w **SA** w sprawie skargi KHW S.A. z dn. 13.04.2000 r.

8.06.2002 r.

NSA w Gliwicach wydaje korzystny dla kopalni wyrok w sprawie Pola Pannemickiego.

SPRAWIEDLIWOŚCI STAŁO SIĘ ZADOŚĆ

Składam serdeczne podziękowania członkom naszej załogi,
pracownikom innych kopalń,
członkom władz krajowych związków zawodowych
działających w górnictwie oraz tym wszystkim,
którzy w trakcie rozprawy i ogłoszenia wyroku
swoją obecnością wyrazili poparcie dla sprawy kopalni.

Szczęść Wam Boże
Dyrektor KWK „Śląsk”
mgr inż. Stanisław Lasek

W dniu 20 listopada na kopalni "Śląsk" gościła delegacja kurii metropolitalnej z Katowic oraz radia eM 107,6 FM. Goście G. Joachim Oleś- prezes radia eM 107,6 FM, K. Krzysztof Gajda- dyrektor ds. gospodarczych grupy eM Media oraz Piotr Czakański- wiceprezes Zarządu Grupy eM Media, zapoznali się z systemem zarządzania bezpieczeństwem pracy w kopalni. W trakcie objazdu dołu kopalni na trasie: #1 poz. 765 m przekop Wschodni, przekop do pokł. 510, chodnik 10 ściana 9, chodnik 11, przekop do pokł. 850, # 1 poz. 850 m, goście poznali pracę górników na dole kopalni, przeprowadzili szereg wywiadów z górnikami między innymi z przodowym ścianą z kierownikiem oddziału Andrzejem Wiśniewskim. W trakcie objazdu gościom towarzyszyli dyrektor mgr inż. St. Lasek, naczelny inżynier mgr inż. K. Rejda oraz główny inżynier BHP mgr inż. J. Stawowski. Materiały reporterskie zebrane na kopalni były podstawą audycji barbórkowej nadanej w dniu 4.12.2002 r w radu eM 107.6 FM. Poniżej zamieszczamy krótki fotoreportaż z pobytu delegacji.

ROK 2003

SPOTKANIE STOWARZYSZANIA WYCHOWANKÓW AGH

W dniu 13 czerwca 2003r. odbyło się pierwsze spotkanie członków Stowarzyszenia Wychowanków AGH, Koła przy KWK "Śląsk". Koło zostało założone w czerwcu ubiegłego roku i liczy obecnie 29 członków, absolwentów Akademii Górniczo - Hutniczej w Krakowie, pracowników kadry inżynierskiej kopalni "Śląsk".

W spotkaniu wzięli udział członkowie Zarządu Stowarzyszenia z przewodniczącym SW AGH prof. dr hab. inż. Stanisławem Mitkowskim jak również pracownicy naukowcy AGH z prof. dr hab. inż. Krzysztofem Krauze oraz prodziekanem Wydziału Górniczo i Geoinżynierii

dr inż. Piotrem Czają. Gości przywitali członkowie Koła przy KWK "Śląsk" piosenką, napisaną na tę okoliczność.

W części seminaryjnej spotkania gości powitał mgr inż. Jacek Starowski, w imieniu Koła.

Dyrektor Kopalni w swoim wystąpieniu przedstawił rys historyczny kopalni "Śląsk" oraz perspektywę jej dalszego rozwoju w oparciu o obecne wskazówki techniczno ekonomiczne, oraz trudności

ci jakie napotyka kierownictwo kopalni w dążeniu do utrzymania ciągłości wydobycia i zapewnieniu pracownikom miejsc pracy w przyszłości.

Następnie do wygłoszenia swoich referatów przystąpili przedstawiciele nauki, i tak:

1) prof. dr hab. inż. Stanisław Mitkowski przedstawił zakres funkcjonowania Stowarzyszenia i zapelował do wszystkich absolwentów o przynależenie do Stowarzyszenia, które za cel stawia sobie utrzymanie i stałe pogłębianie więzi koleżeńskich, pielęgnowanie tradycji zawodu oraz zasad etyki zawodowej. Realizowanie zasady: być użytecznym dla Kraju, Uczelni i Jej Wychowanków oraz inicjowanie działań i tworzenie warunków do rozwijania koleżeńskich przyjaźni pomiędzy Wychowankami wszystkich Wydziałów Uczelni, to dalsze ale jakże zaszczytne cele Stowarzyszenia.

2) Doc. dr inż. Kazimierz Matl wygłosił referat nt. "Złoża surowców energetycznych w Polsce" czym mocno zainteresował zebranych, a zostało to uwidocznione na okolicznościowych zdjęciach.

Kopalnia również zaprezentowała dorobek naukowy swoich pracowników - referat wygłosił dr inż. Stanisław Trenczek, pokazując jak absolwenci zajęci codzienną pracą produkcyjną potrafią znaleźć się również w działalności naukowo - badawczej. Po części seminaryjnej przystąpiono do wręczania dowodów uznania, za wkład wniesiony w funkcjonowanie Stowarzyszenia. I tak:

1) Dyrektor Kopalni mgr inż. Stanisław Lasek otrzymał Honorową Odznakę Za Zasługi położone dla Stowarzyszenia Wychowanków AGH.

2) Albumy pamiątkowe za wkład w pracę Koła otrzymali: mgr inż. Jacek Starowski, mgr inż. Ryszard Żłobiński oraz mgr inż. Lech Glinko. "Ponadto 10 najstarszych pracowników, członków SW AGH Koła przy KWK Śląsk otrzymało Honorowe Dyplomy absolwentów Uczelni, które uroczystie wręczył Przewodniczący SW AGH. Jest to jeszcze jedno potwierdzenie, jak Uczelnia dba o swoich absolwentów, którzy i tak w codziennym życiu i pracy szczególnie się wyróżniają i dbają o dobre imię Uczelni, którą ukończyli.

Na zakończenie Spotkania odbyła się "mini" - biesiada, gdzie przy wspólnym stole zasiedli wszyscy uczestnicy Spotkania i zostali ugośczeni piwem i zakąskami a towarzyszył im chóralny śpiew, do którego przegrywał

na akordeonie "Mistrz" Mirosław Kaszuba oraz byłby członek Kabaretu ALI DADA przy AGH w latach 1977-1981 kolega Ryszard Żłobiński, który przypomniał piosenki śpiewane przez byłych studentów w czasie studiów.

Biesiadzie towarzyszyły spotkania w zespołach tematycznych, gdzie wymieniano poglądy związane z trudną sytuacją finansową tak kopalni jak i polskich uczelni, zmianami jakie czekają

wszystkich obywateli po wejściu Polski do Unii Europejskiej oraz wspomniano jakże bez troskie życie studenckie, którego jedyną uciążliwością (nie do końca i nie dośrośnie) byli nauczyciele akademicy.

Dziesięciolecie Katowickiego Holdingu Węglowego.

W dniu 1 lipca 1993 roku w wyniku połączenia 11 kopalni : "Katowice", "Kazimierz - Juliusz", "Kleofas", "Murcki", "Mysłowice", "Niewka - Modrzejów", "Staszic", "Śląsk", "Wesola", "Wieczorek" i "Wujek" został utworzony Katowicki Holding Węglowy S.A. Obecnie w ramach Katowickiej Grupy Kapitałowej funkcjonuje 9 kopalni z czego jedna poza strukturami KHW S.A. Kopalnia "Katowice" została połączona z kopalnią "Kleofas", a kopalnia "Niewka - Modrzejów" została w roku 2000 postawiona w stan upadłości, kopalnia "Kazimierz Juliusz" funkcjonuje jako spółka z o.o. KHW S.A. jest jedyną tego typu organizacją gospodarczą działającą w polskim przemyśle węgla kamiennego. U podstaw założenia KHW S.A. było stworzenie takiej struktury pojedynczych kopalni jak i zwartej organizacji holdingu aby można był sprawnie funkcjonować w warunkach gospodarki rynkowej. Założenia te zostały potwierdzone osiągnięciem przez KHW S.A. dodatniego wyniku finansowego w latach 2001 i 2002.

Ukoronowaniem osiągniętych wyników były uroczystości związane z obchodami dziesięciolecia holdingu. Uroczyste obchody rozpoczęły się w sobotę

dnia 21 czerwca w Sanktuarium Matki 'Boskiej' Boguckiej w 'Bogucicach'. Została tam odprawiona dziękczynna Msza św. koncelebrowana przez Arcybiskupa Katowickiego Damiana Zimonia. Oprawę muzyczną mszy była "Msza górnicza" Andrzeja Marko wykonana przez orkiestrę symfoniczną KWK "Staszic". W mszy uczestniczyli przedstawiciele władz państwowych, władz wojewódzkich, władz miejskich, proboszczowie parafii których tereny pokrywają się z terenami górnictwem KHW S.A. Po mszy św. ks. Arcybiskup poświęcił obraz św. 'Barbary przeniesiony do boguckiej parafii z likwidowanej kopalni "Katowice". Uroczystość zakończył koncert orkiestry dętej KWK "Staszic".

Kolejnym punktem obchodów rocznicowych była uroczysta akademia, która odbyła się w teatrze im. St. Wyspiańskiego w Katowicach w dniu 27 czerwca. W akademii tej uczestniczył wicepremier Jacek Piechota.

W dniu 26.06. przedstawiciele dyrekcji oraz kopalniane poczty sztandarowe uczestniczyli w Mszy św. w kościele p.w. św. Michała w Parku Kościuszki.

Pierwszy węgiel z pokładu 409 w Polu Panewnickim

Zainteresowanie zasobami węgla w Polu Panewnickim datuje się na początek XX wieku, bowiem w roku 1904 odwiercono pierwszy otwór ~~WUJEK~~ KUŻNIA, a w latach 1911-1912 odwiercono otwór badawczy "Ligota" do spągu pokładu 510, czyli do głębokości 1107,47 m. W okresie międzywojennym kontynuowano badania poprzez odwiercenie kolejnych otworów "Wujek 25" do głębokości 658 m oraz "Wujek 1" do pokładu 510 tj. do głębokości 1092,5 m.

Po II wojnie światowej w latach 1955-1958 odwiercono dwa stosunkowo płytkie otwory w celu rozpoznania przebiegu Uskoku Kłodnickiego.

Systematyczne rozpoznawanie złoża Pole Panewnicki nazwanego "KONDRATOWICZ" (na cześć wybitnego badacza prof. Geologii) rozpoczęto w 1962 r., by już w roku 1964 powrócić do nazwy Panewnicki.

W oparciu o wyniki uzyskane z 14 otworów badawczych, w roku 1966 opracowano dokumentację Geologiczną Złoża Węgla Kamiennego projektowanej kopalni "Panewnicki".

Wnwestorem, a zarazem właścicielem Pola Panewnickiego było Katowickie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego, które planowało rozpoczęcie budowy kopalni "Panewnicki" w 1967 roku. Budowy do dziś nie rozpoczęto, a Pole Panewnickie zostało rezerwą zasobową tego Zjednoczenia z utworzonym i wpisanym do rejestru dopiero w 1973 obszarem górniczym "Ligota" położonym w granicach miasta Katowice, Ruda Śląska i dawnego powiatu Tychy.

W miejsce planowanej budowy kopalni Panewnicki Katowickie Zjednoczenie przemysłu Węglowego rozpoczęło budowę kopalni "Śląsk" (pod ukrytą nazwą Pole Zachodnie KWK "Wujek"), która została oddana do eksploatacji w grudniu 1974 roku.

Po uzyskaniu w czerwcu 2002 roku pozytywnego orzeczenia ~~NSA~~ rozpoczęto prace nad udostępnieniem pokładu 409 w Polu Panewnickim. Prace rozpoczęto drążeniem chodnika badawczego 1, którego długość miała wynosić około 1025 m. Po jego wydrążeniu miała być drążona przecinaśnica 1 długości około 150 m oraz chodnik 1 a długości

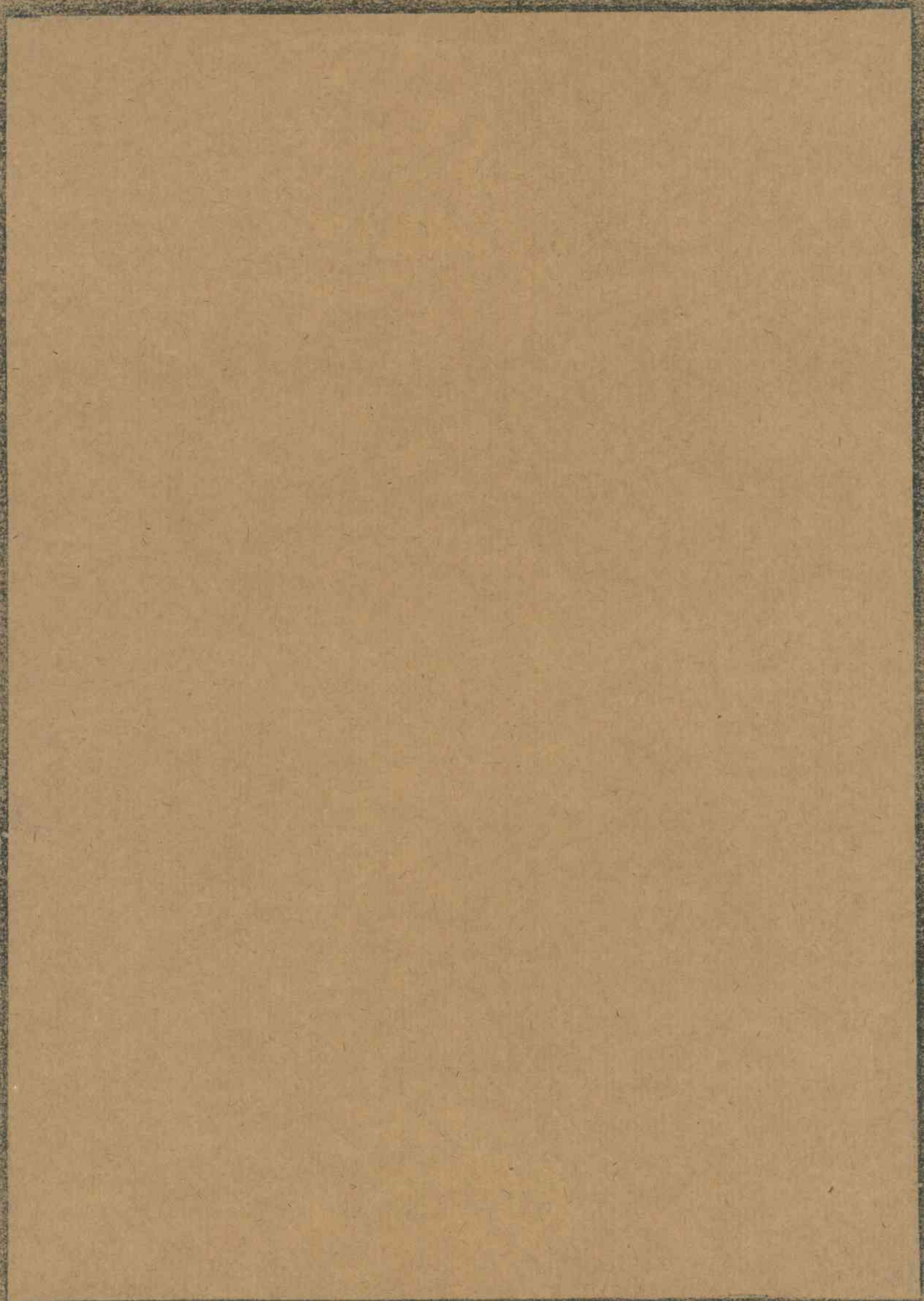
około 942 m, a całkowity wybieg ściany miał wynosić 885 m. W trakcie drążenia chodnika badawczego 1 napotkano zaburzenia tektoniczne w postaci uskoków o zrzutach od 0,2 do 8,0 m, które wymusiły zmianę kierunku drążenia z zachodniego na południowo zachodni. Kierunek ten ponownie musiał być zmieniony, bowiem stwierdzony kolejny uskok o dużym zrzucie uniemożliwił

dalsze wykorzystanie tego wyrobiska. Tak więc drążenie zmieniono na kierunek południowy i kontynuowano do kolejnego uskoku o zrzucie około 30 m. Uskok ten został również rozpoznany na powierzchni badawczej 1 i z pochylni transportowej 417 oraz badaniami geofizycznymi z istniejących wyrobisk.

W oparciu o to rozpoznanie wyznaczono kierunek chodnika przyuskokowego od powierzchni badawczej 1 na zachód i z chodnika badawczego 1 na wschód do zbicia. Wyrobisko to zostało wykonane, umożliwiając tym samym uzbrojenie ściany o parametrach zupełnie innych niż zakładano w pierwotnym projekcie. Kolejny raz częściowo natura zweryfikowała nasze plany.

Eksploatacja pierwszej ściany w pokładzie 409 w Polu Panewnickim ruszyła 3 października 2003 roku rozpoczynając nowy etap eksploatacji kopalni "Śląsk".

KRONIKA